
HADİSLERİN YAHUDİ ve HRİSTİYAN KÖKENİ

Selim Çalışkan
gerceginkitabi.wordpress.com
gerceginkitabi.com
Mart 2024

İçindekiler

Tanımlar: Kitabı mukaddes ve Talmud	4
I Giriş.....	6
II Kitaplardan Bir Topluluğa Uymak Nasıl Olur?.....	9
III Kuran'ın Önceki Kitapları Onaylaması Nasıl Olur?.....	13
IV Örnekler	19
Hadis ve Sünnet'e İnanmayanın Kafir Olması.....	19
Kelime-i Şahadet.....	23
Oğlanların Sünneti.....	25
Yiyeceklerle İlgili Uyduruk Haramlar	26
Filanca Duayı veya Ayeti Okuyanın Cennete Gireceği	28
“Amin” Demek	30
Mürtedin Öldürülmesi	31
Zina Edenin Taşlanarak Öldürülmesi (Recm).....	32
Köle ve Cariye Alım Satımı, Miras Bırakılması.....	33
Din Adına Soykırım ve Köleleştirilme.....	34
Kabir Yaşamı, Kabir Azabı.....	36
Anlamı Kaydırılmış Cin, Şeytan, İblis, İfrit Kavramları	37
Aybaşı Olan Kadının Kirli Sayılması, Kuran Okuyamaması... ..	40
Kadının Aşağılanması.....	41
Boşanmanın Nefret Edilesi Olması.....	42
Aşure /Muharrem Orucu.....	43
Üç Aylar Orucu	43
Cennetteki Ödüller	44
Namazda /Mescitte Başörtüsü.....	45
Namazda veya Sokağa Çıkarken Takke, Sarık Giyilmesi	45
Muhammed Peygamber'e Yakıştırılan Sübyancılık	46
Muhammed Peygamber'e Yakıştırılan Kadın Düşkünlüğü.....	47
Elçisinin Allah'la Pazarlık Yapması (Miraç Hadisleri)	48
Muhammed Peygamber'in Evrenden Önce Yaratılması.....	50
Muhammed Peygamber'in Aracılığı /Şefaati.....	51
Cennete İlk Girecek Olanın Muhammed Peygamber Olması.....	53
Muhammed Peygamber'in İşitiyor Olması.....	54
Muhammed Peygamber'in İlk Ayeti İssız Bir Dağda Alması.....	54
Muhammed Peygamber'in “Neyi Okuyayım?” Demesi	55
Muhammed Peygamber'in Mucizeleri.....	55
Muhammed Peygamber'in Yüzünün ve Giysilerinin Işık Saçması	57
Güneşin Muhammed Peygamber İçin Bekletilmesi	58
Muhammed Peygamber'in Kura Çekmesi.....	59
Adem'in Yoktan Var Edilmesi, Ruh-Beden İkiliği	60
Allah'ın Adem'i Kendi Suretinde Yaratması	62

Kadının Erkeğin Kaburgasından Yaratılması	62
Havva'nın Adem'e İlk Günahı İşletmesi	63
Adem'in Türlü Renkte Topraktan Yaratılması.....	64
Adem'in Boyunun 30 Metre Olması.....	65
Adem'in Cuma Günü Yaratılması	66
Musa'nın Ölümünü Ertelemesi	67
İbrahim'in Hizmetçisinden Çocuk Yapması	68
İsmail, Safa, Merve ve Zemzem Suyu Efsanesi	68
Nuh'un Oğullarının Adları.....	69
Cennetin Çoğunluğunun Yoksul Olması	70
Deccal	70
Mehdi'nin /Mesih'in Gelişi veya İsa'nın Dönüşü.....	71
Kıyamet Savaşı /Melhametül Kübra /Armagedon.....	72
Kudüs'ün Kutsallığı.....	73
Kudüs'ün Kible Olması	74
Fırat ve Nil'in Kutsallığı, Cennet Irmakları Olması	75
Yecüc ve Mecüc'ün Silahları	75
Resim ve Heykel Yasağı.....	76
Tuvalet Kuralları	77
Sağ Elle /Ayakla Başlamak	78
Eşin Çıplak Bedenini Görme Yasağı.....	79
Kaş /Kıl Almanın Yasak Olması	79
Sakal ve Etek Traşsı	80
Kâbe'nin Çevresinde Yedi Kez Dönmek	80
Katır Gibi Melez Hayvanlar Üretmenin Yasak Olması	81
Hayvanla Cinsel İlişkiye Girmenin Cezası	81
Yeniay /Dolunay Duası.....	82
Yemekten Önce ve Sonra Elleri Yıkamak	82
Müslüman Olmayanların Fiziksel Anlamda Pis /Cünup Sayılmaları	83
Kralın Ziyafet Davetlileri	84
Göz Zinası	84
Farklı İşe Eşit Ücret.....	85
"Açtım, beni doyumadınız."	85
"Günde yetmiş kez bağışla."	86
"Sol el sağ elin verdiği bilmesin."	87
"Rahmetim gazabıma ağır basmıştır."	87
"Kuşlar gibi olun."	87
"Kıyamet günü de olsa elinizdeki fidanı dikin."	88
Hadis Kitaplarındaki Muhammed Yahudilerden Ders Alır	89

Tanımlar: Kitabımukaddes ve Talmud

Kitabımukaddes (Kutsal Kitap) Allah'ın elçileri aracılığıyla ilettiği sözlerini de içeren bir kitap derlemesidir. Yanlışlıkla "İncil" olarak anılması yaygındır. Hristiyanlığın kutsal kitabıdır ve iki ana bölümden oluşur. Yahudilerin de kutsal kitabı olan Eski Ahit (Ahdi Atik /Eski Anlaşma) ve yalnızca Hristiyanlığın benimsediği Yeni Ahit (Ahdi Cedit /Yeni Anlaşma). Yahudiler Eski Ahit'in bütününe *Tanak* adı verirler ve Yeni Ahit'in elçi sözü olmadığını öne sürerler. Eski Ahit'in Musa'ya verildiğine inanılan ilk beş bölümüne Tevrat (Tora /yasa) denir. Ezici çoğunluğu oluşturan Rabbanî Yahudilik anlayışında, bu yazılı Tevrat'tan ayrı olarak bir de sözlü Tevrat vardır. Bunun içeriğini de Talmud ve öbür insan yazması kitaplar oluşturur. Talmud, 63 kitap, iki milyon sözcük ve on beş bin sayfadan oluşan dev bir derlemedir. Yasaları belirleyen Mişna'lardan ve bunların yorumları olan Gemara'lardan oluşur. Talmud, Kitabımukaddes'in bir parçası değildir. Babil Talmudu ve Kudüs Talmudu olarak iki ayrı Talmud vardır.

Yeni Ahit ise Kitabımukaddes'in Eski Ahit dışında kalan ve İsa'dan sonra yazılan bölümüdür. Yalnızca İsa'nın sözleri olduğu öne sürülen ilk dört kitaba (Markos, Matta, Luka, Yuhanna) İncil denir. Hem Eski hem de Yeni Ahit'in içeriğindeki kitap dizisi mezhebe göre küçük değişiklikler gösterir. Yahudiler Yeni Ahit'i reddederler. Ancak Hristiyanlar Eski Ahit'i de kabul ederler.

Kitabımukaddes

<u>Eski Ahit (<i>Tanak</i>):</u>	<u>Yeni Ahit:</u>
<p>Tevrat (<i>Tora/Pentatök</i>): Yaratılış (<i>Tekvin/Bereşit</i>), Çıkış (<i>Mısır'dan Çıkış/Şamot</i>), Levililer (<i>Vayikra</i>), Çölde Sayım (<i>Sayılar/Bamidbar</i>), Yasanın Tekrarı (<i>Tesniye/Devarim</i>).</p> <p>Elçilerin Kitapları (<i>Neviim</i>)</p> <p>Öteki Yazmalar (<i>Ketuvim</i>)</p>	<p>İnciller: Matta, Markos, Luka, Yuhanna.</p> <p>Havarilerin Yazmaları: Elçilerin İşleri, Pavlus'un mektupları, Vahiy.</p>

Bu çalışmada Kitabımukaddes alıntılarını Türkiye Protestan kiliselerinde kullanılan çeviriden yaptım. Çeviriye incil.info sitesinden ulaşabilirsiniz. Talmud alıntılarını İngilizce "Soncino çevirisi"nden yaparak Türkçeye çevirdim. İngilizce çeviriye *halakhah.com* adresinden ulaşılabilir. Talmud'un bütün bir Türkçe çevirisi bulunmamaktadır. Kuran alıntılarını Ali Rıza Safa'nın veya Yaşar Nuri Öztürk'ün çevirisinden yaptım. Köşeli parantez içinde eklediğim açıklamalar öznel yorumlar değil, bağlamda ve metnin orijinalinde var olan açık bilgilerdir. Hadis kitaplarında hadisin yerini belirten numaralandırma veya ilgili bölümün başlığı, aktaran kaynağa göre değişiklik gösterebilir. Kimi hadis metnini çok uzun olduğu için alıntılamadım. Bu

metinlere pek çok hadis sitesinden ulaşmak olanaklıdır. Gösterilen Arapça metinler altı büyük hadis kitabının tam çevirisini içeren *sunnah.com* adresinden alınmıştır.¹

Kuran, hadis, Kitabı Mukaddes ve Talmud'dan yapılan alıntıların orijinal metinlere başvurarak doğrulanması özellikle önerilir. Bu yolla, bu çalışmada sergilenenlerin “yazarın görüşü” olmadığı anlaşılacak ve okurun birinci elden tanık olduğu somut, kesin gerçeklere dönüşecektir.

Bu çalışma, [Neden Yalnızca Kuran](#) yazımın devamı niteliğindedir. Her türlü eleştiriyi şükranla karşılarım. Her türlü tartışmaya açığım. Gerçek ve kanıt üzere olalım.

---

¹ Küçük sayılar alt bölüm numarası, büyük sayılar hadis numarasıdır. Örneğin kaynak “Buhari, Libas 64 (5889)” olarak verildiyse Buhari'nin Libas kitabında 64. alt başlığı bulabilir veya doğrudan <https://sunnah.com/buhari:5889> adresine gidip Arapça orijinal metni okuyabilirsiniz.

I

Giriş

İslam, Hristiyanlık ve Yahudilik arasındaki benzerliklere dikkat çekildiğinde ve bu özellikle eleştirel yolla yapıldığında mezhepçi din adamlarının, ilahiyatçıların ve din satıcılarının bize bunun normal olduğunu, bu üçünün de tektanrı, vahiy kaynaklı “İbrahimî” dinler olduğunu söylediklerine tanık oluyoruz. Oysa gerçek böyle değildir. Bu üçünün çıkış noktalarından başka pek az ortak yönü vardır. Yahudilik ve Hristiyanlık, asıl kökeni olan ahlaki öğretilerden uzaklaşmıştır. Müslümanların dinleri de aynı süreçtedir. Ancak bu ahlak öğretilerinin kuramlarını oluşturan *temel metinlere* baktığımızda anlamlı bir benzerlik kadar *anlamlı bir farklılık* da görürüz.

Kuran’a Sünnet’i ekleme, yani vahiy kitabına insan yazması kitapları ekleme fikrinin kaynağı geleneksel, kurumsal Yahudi inancıdır. Gelenekçi, nakilci Yahudiliğe göre Musa’ya Sina Dağı’nda Tevrat ve Tevrat’ın bir benzeri verilmiştir. **Babil Talmudu**’nun **Avot 1** bölümünde “*Musa, Sina’da Tevrat’ı aldı ve onu [yardımcısı] Yeşu’ya aktardı ve Yeşu atalara aktardı. Atalar elçilere ve elçiler de Büyük Sinagog’un Adamları’na aktardılar.*” biçiminde dile getirilen şey yazılı ve sözlü Tevrat’ın “rivayet zinciri”dir. Bu, Yahudiliğin temel inançlarından. Dinsel ders kitaplarında, Tevrat ve Talmud çevirilerinin sunuş yazılarında, ilmihal ve tarih kitaplarında bu sav hep yinelenir.² Gelenekçi, nakilci, mezhepçi anlayışa göre Muhammed Peygamber’e Kuran’ın bir benzeri (misli) verilmiştir.

Temel metinlere baktığımızda şu büyük resmi görürüz: Geleneksel Müslümanlığın “ikinci metni” sayılan hadisler ile Yahudiliğin ve Hristiyanlığın metinleri arasındaki benzerlikler dikkat çeker. Hadislerin azımsanamayacak bir bölümü Kitabımukaddes veya Yahudilerin “Sözlü Tevrat” dedikleri Talmud’dan kopyalanmıştır. Talmud tıpkı hadis gibi önceleri sözlü olarak aktarılan insan yapısı dinsel bilgilerin yazıya geçirilmiş halidir. Talmud’un yazılmasıyla o güne dek sözlü olarak aktarılan Mişna’lar (Musa’nın *hadisleri*) yazıya geçirilmiştir. Gemara ise o günün başhahamlarının Mişna’yla ilgili yorumları ve içtihatlarıdır. Mişna konularına göre ayrılmış altı kitaptan oluşur. Konu başlıkları hadis kitaplarının ve klasik dönem fıkıh kitaplarının bölüm başlıklarına benzer. Baskın anlayış olan Rabbani Yahudiliğe göre Tevrat’ı anlamak için önce Gemara’yı, Sonra Mişna’yı anlamak gerekir. Tıpkı mezhepçi, nakilci öğretilerde Kuran’ı anlamak için önce fıkıh ve hadis öğrenmek, büyük imamların içtihatlarını okumak gerektiği gibi.

Peygamber yorumunun ve uygulamasının Müslümanlar için zorunlu bir ölçü olduğu dogmasının ve orijinal “yorumun” bugün bilindiği varsayımının kaynağı kurumsal Yahudi öğretileridir. Peygamber Sünneti kavramını doğrulamak için kullanılan savunmaların tıpkısını hahamlar Sözlü Tevrat’ı doğrulamak için kullanırlar. Örneğin Kitap metnindeki sözde belirsizlik

² Birkaç örnek: jewishencyclopedia.com, *Oral Law* maddesi; Britannica Encyclopedia of World Religions, 2006, *Judaism* maddesi, s.598; Musa ibn Meymun (Moses Maimonides), *Mişne Tora* (İng. *Mishneh Torah*), Giriş-12 bölümünden akt. Sergey Dolgopolski, *What Is Talmud?*, 2009; Arthur Kurzweil, *The Torah for Dummies*, 2008, s.14. “Yahudi dininin 13 temel ilkesinden biri Tanrı’nın Musa’ya hem yazılı hem de sözlü Tevrat’ı ilettiği ama yalnızca yazılı Tevrat’ı yazdırdığıdır.” Michael Friedlaender, *The Jewish Religion*, 1921, s.21. Baki Adam’ın Yahudi Kaynaklarına Göre Tevrat kitabında aynı bilgiler aktarılır. Uluslararası dinsel eğitim kurumu Morasha’nın ders kitaplarında Sözlü Tevrat ilkesi aktardığım biçimiyle, ayrıntısıyla anlatılmıştır: <http://morashasyllabus.com>

dolayısıyla ilgisiz, aşırı, özden kopan yorumlara yol açacağı, Sözlü Tevratın /Peygamber Sünneti'nin bunun önüne geçeceği savunması her iki gelenekte ortaktır. Hahamlar harekesiz İbranice metnin farklı biçimlerde okunabileceğini, doğru okunuşun ancak sözlü aktarımla bilinebileceğini savunmuşlardır. Metinde yeterince ayrıntı bulunmadığı ve ayrıntıların ancak metne girmeyen sözlü aktarımla bilinebileceği savunması yine Yahudi geleneğinde yer almaktadır.³ Yine Kuran metnine yöneltilen çelişkili olma suçlaması (içkiden söz eden ayetlerle ilgili bolca örnek bulabilirsiniz), kitabın yanına eklenen resmi bir yorumun gerekliliği için bahane yapılır ki tıpkısını hahamlar Tevrat için yapmaktadırlar.

Yahudi hahamların yazdıkları aşağıdaki örnek metinleri “Hadisler olmadan bir çok şeyi yapamazdık, örneğin namaz kılamazdık, Kuran ayrıntıya girmez” benzeri sözlerle karşılaştırınız:

“İki Tevrat vardır: Yazılı ve sözlü. İkisi de Musa'ya Sina Dağı'nda ve çöldeki 40 yıl boyunca verilmiştir, Musa da onları bütün halka öğretmiştir. ... Ve ikisi bir arada olmadan geleneksel Yahudiliği anlamak olanaksızdır. Yazılı Tevrat buyruklardan işaret veya imayla söz eder. Bir örnek: Tesniye 6:8 bölümü Tefilin bağlamayı buyurur ama çok bir şey söylemez. Yalnızca bu buyruğa bakarak Tefilin bağlamayı bilemezdik. Kolumuza ne saracağız? Neyle saracağız? Alnımıza koyacağımız kağıdın içeriği ne olacak? Bu neyin işaretidir? Sözlü Tevrat olmadan kesinlikle Tefilin bağlamayı bilemezdik. Ve bunun gibi başka buyruklara da anlam veremezdik. Yani elimizde bir tür yorum kaynağı olmadan.”⁴

Yine bir hahamın yazdığı aşağıdaki örnek metni “Kuran, ‘Sana kitabı ve hikmeti verdik’ diyor, ‘Yalnızca kitabı verdik’ demiyor, demek ki hikmet Peygamberimizin Sünneti'dir” benzeri savunmalarla karşılaştırınız:

“Tanrı Musa'ya ‘Tevrat'ı ve buyrukları’ vereceğini söyledi (Çıkış 24/12). Tanrı neden ‘buyrukları’ sözcüğünü ekledi? Tevrat'ta yer almayan buyruklar mı var? Bu dize Sözlü Tevrat'a açık bir göndermedir.”⁵

Babil Talmudu V. yüzyılda, Kudüs Talmudu IV. yüzyılda yani Kuran'dan çok önce kitaplaştırılmıştır. Talmudlar yirmi bin kitap sayfasını bulan hacimle herkesçe okunabilir olmaktan uzaktır. Bu özelliğiyle ona çalışıp öğretisini sıradan kişilere aktaracak bir din adamı sınıfının varlığına bahane oluşturur. Aynı durum Kuran'a eş koşulan on binlerce sayfalık Sünnet kaynakları için geçerlidir. Hahamların kurumsal öğretilerini oluşturan Talmud (ve Midraş, Agada, Zohar gibi öbür kitaplar), günümüze ulaşan durumlarıyla Eski Ahit'in olası anlamlarını

³ Bunları ve benzer iddiaları <http://www.aishdas.org/student/oral.htm> (arşiv: <http://archive.is/iMxat>) adresinde bulabilir, “Bir inek kurban edin” diyen Musa'ya ineğin rengini sormayı sürdürdüklerine tanık olabilirsiniz. Morasha Syllabus adlı uluslararası Yahudi dinsel eğitim kurumunun sayfasında da bolca örnek bulabilir ve Sünnet kültürüyle karşılaştırabilirsiniz: https://web.archive.org/web/20190614105027/http://morashasyllabus.com/class/Jewish_Law_IV.pdf

⁴ <https://web.archive.org/web/20130212034351/http://www.torah.org/learning/basics/primer/torah/oraltorah.html>

⁵ https://web.archive.org/web/20191215093420/https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/812102/jewish/What-is-the-Oral-Torah.htm Ayrıca aşağıdaki kurumsal Yahudi kaynaklarında Sözlü Tevrat'tan “Yazılı Tevrat'ın misli/benzeri” (İng. *counterpart*) olarak söz edildiğine dikkat ediniz ve “Bana Kuran'ın bir misli daha indirildi” hadisiyle karşılaştırınız: <https://web.archive.org/web/20190402222905/https://www.ou.org/judaism-101/glossary/torah/> <https://web.archive.org/web/20160310103551/http://www.amazon.com/Haketav-Vehakabbalah-Demonstrating-Indivisibility-Commentaries/dp/9657108292>

tek ve yoz bir anlama, hahamlar panteonunun, yanılmaz ataların anladıkları anlama hapsedmiştir. Tıpkı Sünnet öğretisinin, Kuran'ın anlamını ancak seçkin din adamlarının yorumlayabileceği dar bir alanda kalmak üzere sabitlediği gibi.

Gelenekçi ve mezhepçi İslam öğretisinin Kuran'dan gerçekleştirdiği sapma, kurumsal Yahudiliğin ve Hristiyanlığın vahiyden gösterdiği sapmayla karşılaştırıldığında hafif kalmaktadır. Ne var ki, Müslüman toplum gerçekleşmiş olan bu yozlaşmayı iyice anlayıp Kuran'a bakışını gözden geçirmek durumundadır. Kitaplıların (Ar. *Ehlikıtap*; Yahudiler ve Hsirtiyenler) Müslümanları dinlerinden saptırma niyetleri bir varsayım veya kuram değil, yaşayan bir olgudur. Amaçlarına kesinlikle ulaşamadıklarını söyleyebilmek ne yazık ki olanaklı değildir. Elçi, Kuran'da toplumunun Kuran'ı dışlamasından yakınır (25:30, karşılaştırınız; Eski Ahit, Tesniye 31).

Gelenekçi ve nakilci İslam anlayışı ile Yahudi dini arasındaki benzerlik konuyu inceleyenler için açıktır. Her şey göz önündedir, gizli veya örtülü olan bir şey yoktur. Fransız oryantalist Barthelemy d'Herbelot (ö. 1695), Katip Çelebi'nin kütüphanesinden yararlanarak yazdığı *Bibliothèque Orientale* (Doğu Kitaplığı) kitabında altı hadis kitabıyla Talmud arasındaki benzerliklere dikkat çeker. Bir Yahudi olarak yetiştirilmiş ve yetişkinliğinde Kuran'la tanışarak İslam'ı seçmiş olan Muhammed Esed, İngilizce'ye yaptığı yorumlu Kuran çevirisinde, klasik tefsirlerdeki Talmud etkisinden sıkça söz etmiştir.

İslam rahiplerinin taklit yoluyla her kuşakta yeniden ürettikleri ve akçaladıkları uyduruk öğretilerine yöneltilen soru ve sorgulamadan rahatsız oldukları ve susmamızı yeğledikleri kesindir. Her şeye karşın gerçek güçlüdür. Ona direneni ezip geçer. Onu ayakta tutanı ise ödüllendirir.

Kitabımukaddes'i okumuş olup da rastlantı olamayacak benzerlikleri araştırmayan, ortaya koymayan Müslümanlar tanıklıklarını gizlemektedirler. Tanıklığı gizlemek suçtur. Bir Kuran bağılısı, Allah'ın dinine iftira eden bozuk öğretilerin kirli çamaşırlarını ortalığa sermeli ve insanları değişmez gerçeğe çağırmalıdır. Siz de tanıklığınızı gizlemeyin ve bu bilgileri aklı, gönlü kararmamış en az üç kişiyle paylaşın. Onlar da görevlerini yerine getirip üçer kişiyle paylaşsınlar. Zincirin koptuğu noktada bilin ki sorumluluk yerine getirilmemiştir.

Ey iman sahipleri! Kendilerine kitap verilenlerden bir zümreye boyun eğerseniz sizi, imanınızdan sonra kafirler haline getirirler. Allah'ın ayetleri size okunuyor, elçisi de aranızda; peki nasıl küfre sapıyorsunuz? Ali İmran 3:100-101

De ki: "Allah dileseydi onu size okumazdım ve onu size bildirmezdi... Yunus 10:16

Bize yakıştırarak sözler uydurmuş olsaydı onu sağ elinden kesinlikle yakalardık. Sonra şah damarını kesinlikle keserdik. Hakka 69:44-46

II

Kitaplardan Bir Topluluğa Uymak Nasıl Olur?

Geleneksel İslam'daki yozlaşma bir kirlenme biçiminde, vahyin açık mesajına eklemeler yapılması yoluyla olmuştur. Kirlenmenin yönünün, yani Yahudilik ve Hristiyanlıktan İslam'a doğru olmasının ilk kanıtı Yahudiliğin ve Hristiyanlığın Kuran'dan eski olmasıdır. Yalnızca bu kanıt geleneksel İslam'daki yozlaşmanın kaynağıyla ilgili kanıt olamazdı, ancak Kitaplılarda, özellikle de Yahudilerde bu yozlaşmanın kaynağını gösteren bir güdülenme vardır. Çok güçlü bir *azmettirici neden* vardır. Burada bu bilinçli kirlenmenin yalnızca hadis kitaplarında bulunan örneklerini vereceğim. Kuran bu konuda bağlılarını uyarmaktadır:

Ehlikitap'ın küfre sapanlarıyla müşrikler, Rabbinizden size bir hayır indirilmesini istemezler. Bakara 2:105

Ehlikitap'tan birçoğu, benliklerindeki kıskançlık yüzünden sizi, imanınızdan sonra kafirler haline bir döndürebilseler diye yürekten istedi. Bakara 2:109

Sen onların öz milletlerine uymadıkça Yahudiler de Hristiyanlar da senden asla hoşnut olmazlar. Bakara 2:120

"Yahudi yahut Hristiyan olun ki doğruya kılavuzlanasınız" dediler. Bakara 2:135

Kitap ehlinden bir zümre, sizi bir saptırabilseler diye arzu ettiler... Ali İmran 3:69

Ehlikitap'tan bir zümre şöyle dedi: "Şu iman edenlere indirilene günün başlangıcında inanın, günün sonunda karşı çıkın. Belki onları döndürebilirsiniz." Ali İmran 3:72

De ki: "Ey Ehlikitap! Allah, yaptıklarınıza tanıklık ederken, Allah'ın ayetlerini neden inkar ediyorsunuz?" Şunu da söyle: "Ey Ehlikitap! Neden iman edenleri Allah yolundan alıkoyuyorsunuz? Gözünüzle gördüğünüz halde, Allah yolunu neden çarpıtmak istiyorsunuz? Allah, yaptıklarınızdan habersiz değildir." Ey iman sahipleri! Kendilerine kitap verilenlerden bir zümreye boyun eğerseniz sizi, imanınızdan sonra kafirler haline getirirler. Allah'ın ayetleri size okunuyor, Resulü de aranızda; peki nasıl küfre sapıyorsunuz? Kim Allah'a yapışırsa dosdoğru yola iletilmiştir o. Ey iman edenler! Allah'tan, kendisinden korkmaya yaraşır biçimde korkun. Müslümanlar olmanın dışında bir hal üzere sakın can vermeyin. Hep birlikte Allah'ın ipine yapışın, firkalara bölünüp parçalanmayın; Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Birbirinizin düşmanı idiniz, Allah kalplerinizi uzlaştırıp kaynaştırdı da onun nimeti sayesinde kardeşler haline geldiniz. Ateşten bir çukurun kenarında idiniz; sizi oradan kurtardı. Allah size ayetlerini bu şekilde açıklıyor ki, doğruya ve güzele yol bulasınız. İçinizden hayra çağıran, doğruluk ve güzelliği belirleneni emreden, kötülük ve çirkinliği belirlenenden alıkoyan bir topluluk olsun. Kurtuluş ve zafere eren işte onlardır. Kendilerine açık-seçik kanıtlar geldikten sonra, çekişmeye girip firkalar halinde parçalananlar gibi olmayın. Böyle olanlar için çok büyük bir azap vardır. Gün gelir bazı yüzler ağarır, bazı yüzler kararır. Yüzleri kararanlara şöyle denir: "İmanınızdan sonra küfre mi düştünüz? Haydi, saptığınız küfür yüzünden tadın azabı." Ali İmran 3:98-106

Kendilerine Kitap'tan bir nasip verilenlere baksana! Sapıklığı satın alıyorlar da istiyorlar ki, siz de yolu şaşırıyorsunuz. Nisa 4:44

Yahudilerin yaptıkları haksızlıklar ve birçok kişiyi Allah'ın yolundan alkoymaları yüzünden, helal olan temiz şeyleri onlara yasaklamıştık. Nisa 4:160

Yahudiler "Allah'ın eli bağlı" dediler. Aslında elleri bağlı olanlar kendileri. Halbuki onun iki eli de açık olup dilediği gibi harcamakta. Rabbinden sana indirilenler çoğunun azgınlığını ve inkarını arttıracak. Maide 5:64

Şu bir gerçek ki, hahamlardan ve rahiplerden birçoğu halkın mallarını uydurma yollarla tika basa yerler ve Allah'ın yolundan geri çevirirler... Tevbe 9:34

İşte bu ikinci kanıt kesin yargıya varmamızı sağlar. Bu çalışmada örneklerini incelediğimiz hadis söylentilerindeki doğrudan alıntılar ve rastlantı olamayacak benzerlikler, bozulmanın ana kaynağıyla ilgili yargıyı perçinler. İnkarcılar her yerdedir ancak haham ve rahiplerin öğretilerini politik egemenlik aracı olarak kullanma ve Allah'ın gerçek dininden döndürme istekleri bu bozulmanın itici gücü veya en azından öncüsü olmuştur.

Burada bir parantez açarak İsa'nın öğretisinin tanınmaz hale gelmesinde Yahudi hahamların olası payından söz edeceğim. Hristiyan din adamlarının ve tarihçilerinin Yeni Ahit'in büyük bölümünü yazdığını öne sürdükleri Aziz Pavlus (*Saul*), Tarsus'lu hahamlarca eğitilmiş dindar bir Yahudi idi. İsa'nın on iki havarisinden biri olmamasına karşın kendisine havari dedirten Pavlus, Yeni Ahit'in Elçilerin İşleri 23/6 bölümünde "özbeöz Ferisi" olduğunu söyler. Yine Elçilerin İşleri 22/3'te dönemin önde gelen hahamlarından sıkı bir Yahudi eğitimi aldığını söyler. Yeni Ahit'in kendi yazdığı öne sürülen bölümlerine **tanrının oğlu İsa** kavramını yerleştirir. Öne sürdüğü gibi Ferisi mezhebini terk edip etmediğini ancak kestirebiliriz, emin olamayız. Şu durumda Hristiyanlığın temel öğretisinin oluşturulmasında hahamların istemli veya istemsiz olarak pay sahibi olduklarından söz edilebilir.

Kuran Yahudilerin yeni elçilere katlanamayacağına işaret eder:

...Daha sonra o [Yusuf] ölünce de şöyle demiştiniz: "Allah ondan sonra bir daha asla resul göndermez." Mümin 40:34

İsa da Yusuf'tan sonra gelmiştir ve Yahudiler onu da inkar ederler. Ve her iki din de daha sonra gelen elçileri ve kitapları reddetmekte uzlaşmıştır. Ve her iki din de Son Elçi'nin ve Kuran'ı izleyenlerin varlığına katlanamaz.

Kitaplıların kültürlerinde derin kök salmış olan bu güdülenmeyi anlamadan yapacağımız politik ve dinsel çözümler hep eksik kalacaktır. Kuran zamansız ve evrensel bir kitap ise kitaplıların bu güdülenmeleri hiç sönmeyecektir. Ne ilginçtir ki mezhepçi Müslüman din bilginleri İsrailiyat adı verdikleri bu bulaşmanın kısmen ayırdındadırlar. Ne var ki bu bulaşmayı görüp kabul etmelerine karşın Kuran'ın uyarısına kulak tıkadıkları ve gerçeğin karşısında net tutum alamadıkları için bildikleri yoldan şaşmamakta, yüzlerce sayıda olan ve sonuçları bakımından yıkıcı olan bulaşmanın kanıtlarını zayıf saydıkları birkaç hadis dışında yok saymaktadırlar. Çoktan kirlenmiş olduğunu bildikleri dinsel yargı kaynaklarından hala yarar ummaktadırlar.

Pek çok oryantalist, mezhepçilerin kirlenmiş kaynaklara olan bu anlamsız bağlılıkları nedeniyle İslam'ın Yahudilikten veya Hristiyanlıktan kopyalanmış sahte bir din olduğunu rahatlıkla öne sürebilmektedir. İslam'ın formülünü Kuran + Sünnet + mezhep içtihatları + ... biçiminde yazıyor isek evet, İslam'ın bir bölümünün büyük ölçüde Yahudilikten, az biraz da Hristiyanlıktan kopyalanmış olduğunu kabul etmek durumundayız. Oryantalistler sözde Müslüman tarihçilerin yapıtlarını, siyer ve hadis kaynaklarını kullanarak Muhammed Peygamber'in Mekke ve Medine'de içinde bulunduğu çevrede Kitaplılarla olan ilişkilerine yoğunlaşırlar. Hadis ve tarih kitaplarında adları geçen Varaka bin Nevfel, Rahip Bahira gibi hayali kişiliklerden ve din adamlarından "ders aldığını", Kuran'ı yazarken kaynak olarak eski

kitapları kullandığını öne sürerler. Sünnet dedikleri kaynağa sarılan gelenekçiler bütün bu iddialara karşı çaresizdirler. O denli çaresizdirler ki, binlerce hadisi ezbere okuyan Ebu Hureyre'nin "Tevrat'ı çok iyi bilmesi" kafalarını karıştırır. Kaabul Ahbar'ın Yahudi olduğunu bilirler, ne var ki altında onun imzası olan hadisler önlerinde durmaktadır. Bunlar gibi sayısız tuhaf örnekle söylentiler kendisini ele verir. Allah resmen mezhepçilere içinde debelendikleri açmazı göstermekte ve onları oryantalistlerin eliyle uyarmaktadır. Ama uyarılar sonuç vermemektedir.

Kitaplılardan kimisinin bugün misyonerlik yoluyla dinlerini doğrudan kabul ettirme çabasında olduklarına tanık olmaktayız. Kuran'ın uyarısı zamansızdır. Tehdit gerçektir, yakındır, etkindir. Uluslararası hukuku benimsetme, bilimci ve çağdaş dogmalar üretme, laikliği dinsizlik olarak (veya dinsiz biçimiyle) sunma, basın-yayın ve eğlence sektörlerinin maddeci ve hazzı dünya görüşünü yayması, tasavvufun ve Dinler Arası Diyalog'un övülmesi, buna karşılık İslam'ın gözden düşürülmesi yollarıyla Müslümanın anlam dünyasını biçimlendirme çabaları da dinlerine yaptıkları dolaylı çağrıdır. Bu çağrı Müslümanları, açıkça söylenmese bile Kuran'ı terk etmeye yöneltir. Bu gündemi yürütenler, üç dinin arasında köklü farklar yokmuş gibi bir yanılsama oluşturmaya çalışırlar. Önümüzdeki yıllarda bu çabanın yoğunlaşmasını bekleyiniz. Mezhepçi, nakilci, akli dışlayan İslam anlayışına yoz iki din kültüründen bulaşmış olanların ayırdına varmanın ve anlam dünyamızı bunlardan arındırmanın tam zamanıdır bugünler.

Aşağıda örnekleri verilen hadisleri içeren uyduruk dinî öğretileri benimseyenler Kitaplıların elleriyle yazdıklarına inanıp uymuşlardır. Bu durumu belirten Bakara 79 ayetinin üç kez "yazıklar olsun /vey!" denen tek ayet olması ürperticidir. Sünnet, hadis gibi kaynağını Kuran'dan almayan gelenekçi öğretileri izleyenler *istemese de, haberleri olmasa da* Kitabımukaddes'i ve Talmud'u izlemekteler. Dinler Arası Diyalog programı uydurma hadislerin sözde ayıklanması çabasına da yansyacaktır kuşkusuz. Bu arada Kitaplıların işlerine gelmeyen hadisler de uydurma oldukları bahanesiyle hadis derlemelerinden çıkarılırken buna karşı nesnel bir dayanağımız olamayacaktır. Tek sağlam çözüm hadis ve Sünnet kültürünün ta kendisinin Kitaplıların ön ayak oldukları, özendirdikleri ve yürüttükleri savaşında yararlandıkları bir yozlaşmamız olduğunu anlamaktır.

Kuran ve hadis yan yana okunduğunda iki metnin ilgi alanlarının da çok farklı olduğunu anlamak uzun sürmez. Vahyin özünü atlayıp anlamsız ve gereksiz ayrıntıda boğulan, insanı bir tür robota çeviren ve dolayısıyla dini kirletip içini boşaltan Talmud yaklaşımı, hadis kitaplarına olduğu gibi yansımıştır. Hadislerin ayetleri açıkladığı savı, Talmud'un Tevrat'ı açıkladığı savı kadar yersizdir. Kuran'ı, dogmatik öğretiler olan hadis ve mezhep kitaplarını yanına koymadan okuyan bir kişi kendini her türlü kötü amaçlı yönlendirmeden ve bilgi çarpıtmasından koruyabilir.

Bugün mesihçi Siyonizmin ve onun gönüllü veya gönülsüz işbirlikçisi olan Batı'nın İslam'a karşı açtığı savaşın en elverişli propaganda silahlarından biri vahiy dışı geleneksel kaynaklardır. Bir zamanlar kökü, kimliği belirsiz olan, ne var ki yukarıda açıklandığı ve aşağıda izlerini göreceğiniz üzere çoğunun haham olduğunu kestirebileceğimiz kişiler Muhammed Peygamber'e Kuran'a aykırı söz ve eylemler yakıştırmışlardı. Bugün aynı söz ve eylemler aynı güç odaklarınca İslam'a karşı kullanılıyor. Burada ikiyüzlü bir tiyatro sahnelendiğini görmek zor olmasa gerek.

İşin gerçeği şudur ki, hadis ve Sünnet'i savunanlar ne hadisleri, ne Kitabımukaddes'i, ne de Kuran'ı hakkıyla okumaktadırlar. Bu üçünü önyargısız bir bakışla şöyle bir karıştırmak bile Kuran'la öbür ikisi arasındaki dev çelişkileri, buna karşılık hadisler ve Kitabımukaddes

arasındaki şaşırtıcı uyumu görmeye yetecektir. Talmud'a ve Yahudi ilmihallerine doğru genişletilecek bir tarama çalışması sonucunda bu kitapların dine yaklaşımlarının mezhepçi ve taklitçi Müslümanlıkla büyük ölçüde benzeştiği görülecektir.

Allah'ın aklını kullanma buyruğuna karşı gelen, Kuran'ı izlediğini savunan ama atalarını izleyen dogmatik, bağnaz Müslüman kesim rüzgarda savrulan yaprak gibi Kitaplıların her türlü yönlendirmesine açıktır ve oradan oraya savrulmaktadır. Sünnet'in pençesinden kurtulamadan bugün çağcıl dogmaların ve komploların pençesine düşmektedir. Bağnaz dindarlığın ve hazcı-maddeci çağcılığın arasında sıkışıp karşıt aşırılıklar arasında bocalamakta, ölçüyü ve dengeyi bulamamaktadır. Böyle bir toplumun geçmişi ve bugünü anlamak ve doğru ahlaki ve politik bir tutum benimsemek olanağı yoktur. Allah'ın ipine sarılanlar ise savrulmazlar. 2:109,110,120, 5:49 gibi ayetlerde Kitaplıların yaptıkları aldatmacaya nasıl karşı konacağı açıkça bildirilmiştir. Kitaplılar, çoktanrıcular ve ikiyüzlüler Kuran'a sarılanlara güç yetiremezler.

Bu çalışmada vurgulanmak istenen Kitaplıların vahiyden ne denli uzaklaştıkları değil, Kitaplıların niyet ve çabalarının ne denli gerçek olduğu ve Müslümanların buna karşı uyanık olmaları gerektiğidir. Kuran'dan uzaklaşan Müslümanlar, yol açtıkları izlenimle dünyanın geri kalanında Kuran'a olan ilgiyi azaltmakta, böylece herkes kaybetmektedir. Kuran'a başka kitabı eş koşmadan sarılan bir Müslüman topluluğun varlığı hem geleneğin kolaycılığıyla uyuşturulmuş ve yazgısına yön verme umudunu yitirmiş Müslümanların kendilerine çeki düzen vermeleri için bir ateşleyici olacak, hem de dünyanın kalanında Kuran'a olan ilgiyi artıracak, böylece herkes kazanacaktır.

Dosdoğru yolda ilerlemek isteyen Kuran öğrencisinin önünde, deyim yerindeyse düşebileceği iki şarmpol vardır. Birincisi geleneğin bozuk öğretileridir ki hadisler bunun önemli bir parçasıdır. İkincisi de modernizmin bozuk öğretileridir. İki aşırı uç da Kitaplıların elinden veya onların etkisiyle ortaya çıkar ve onlarca aşılınmaya çalışır.

III

Kuran'ın Önceki Kitapları Onaylaması Nasıl Olur?

O, sana Kitap'ı, önündekileri tasdikleyici olarak hak bir yoldan indirdi. Tevrat'ı ve İncil'i de indirmişti. Daha önce insanlara bir yol gösterici olarak Furkan'ı da indirdi. Şu bir gerçek ki, Allah'ın ayetlerini örtüp inkar edenler için şiddetli bir azap vardır. Ve Allah hem Aziz'dir hem intikam alıcı... Ali İmran 3:3-4

Kuran bağluları bütün elçilerin aynı mesajı getirdiklerine inanırlar. Kuran önceki kitapları onayladığını söylüyor. Bu durum Kitabımukaddes'i veya onun bir bölümünü körü körüne benimsemeyi gerektirmez. Kuran bir onay ise Kitabımukaddes'in ancak kendi içeriğiyle örtüşen parçalarını onaylar.

Şöyle düşünelim: Bir metni notere onaylatacağız. Noter tanıklık etmesini istediğimiz (onaylatmak istediğimiz) metnin bir kopyasını çıkarıp her sayfasını tek tek görüp damgalar. Yoksa elimize bir yazı verip "bu adamın elindeki onaylanmıştır" demez. Böyle yaparsa biz daha sonra metni dilediğimiz gibi, gerek hatalı çeviri yapma gerekse doğrudan ekleme ve çıkarma yoluyla değiştirebilir ve noterin onayını kötüye kullanabiliriz. Veya bir başkası çıkar ve elindeki farklı metnin bizim metnimizin orijinali olduğunu öne sürerse bu çelişkinin içinden çıkamayız. Kuran kendisine ölçüt (*furkan*) der. Ölçecek olan Kuran, ölçülecek olan öteki kitaplardır. Bunun tersi ise doğru değildir.

Önceki kitapların bozukluğunu başka bir benzetmeyle de açıklayabiliriz. Bu kitaplar adı üstünde Ahit, yani Anlaşma'lardır. Allah'ın kullarına sunduğu, karşılıklı koşulların bulunduğu birer anlaşma. Bu anlaşmalar durup dururken üçüncü bir anlaşma metni neden yayınlansın? Dileyen dilediği anlaşmayı yapabilir mi? Ama içeriklerinin aynı olmadığını görüyoruz. Düz mantık, ya bunlardan en çok birinin geçerli olmasını ya da üçünün de içinde bir ortak payda olmasını ve yalnızca onun geçerli olmasını gerektirir. Şimdi üçüncü anlaşma, bu mantıksal tabana bir kayıt ekliyor: "Ben öbür ikisini onaylıyorum." Elbette bu onayın noter onayı anlamında olması olanaksızdır. Yine farklı içerikte bir dördüncü anlaşmanın "önceki üçünü onaylıyorum" demesi ne anlama gelirdi? Bu sorunun tek çözümü vardır, o da onayın kısmi ve düzeltici bir onay olmasıdır. Üçüncü anlaşma metni ancak "anlaşmanın şu, şu maddelerini değiştirdiler, doğrusu buydu" anlamında yayınladıysa mantıklı olabilir.

Eski Ahit'in ve Yeni Ahit'in kendi içinde tutarsız parçalarını vicdan ve sağduyuyla tartmak ve yanlış olanların üstünü çizmek olanaklıdır. Daha da kolay bunları Kuran'ın ışığında bir değerlendirmeden geçirmek ve yalnızca doğrulanan parçaları benimsemektir. Zaten Kuran'ın onları **tasdik** etmesi bu demektir. Türkçeye "zaten doğru olan bir şeyin doğruluğuna tanıklık etmek" anlamıyla geçmiş olsa da Arapça *tasdik* sözcüğünün Kuran'daki anlamının bu olmadığı bellidir. *Sadaka* (form I /*faala* vezni /geçişsiz çatı) eylemi doğru söylemek, doğru olmak ise ilgili ayetlerde *tasdik* ve *musaddik* çekimlerini gördüğümüz eylem olan *saddakanın* (form II /*fa'ala* vezni /geçişli-oldurgan çatı) bir şeye doğru söyletme, bir şeyi doğru kılmak anlamına gelmesi olanaklıdır. 61:6 ayetinde de aynı şekilde İsa, elinin arasındaki Tevrat'ı (bozuk Tevrat'ı) *saddaka* ediyor. Yani onun bozulmuş kısımlarıyla gerçeğini ayıklıyor. Demek ki Kuran Tevrat'ı ve İncil'i noter gibi onaylamıyor. Usta bir polis gibi onların ifadesini alıp çelişkili ifadelerini ayıklıyor ve onlara doğruyu söyletiyor.

Kuran'ın onayladığı adlar ve etiketler değil, içeriktir. Kuran etiketlerle uğraşmaz, sürekli olarak özden ve anlamdan söz eder. Kuran birçok kez Tevrat adını değil, *Kitap* adını kullanır

(2:44,53,87,113...). Üstüne üstlük din adamlarının /hahamların /yazıcıların vahyi değiştirip bozduklarına da işaret eder (2:79,102, 3:78,187, 4:46, 5:13-15, 7:162, 14:28...). Sözcükleri yerlerinden kaydıran (4:46, 5:13) bir hahamlar topluluğunun bugün Tevrat olarak sundukları yasalarla Kuran'ın Tevrat olarak adlandırdığının aynı şey olduğuna ne kadar emin olabiliriz?

Hem Kitap'tan ellerinde bulunanı doğrulayan hem de onu koruyan Kitap'ı, gerçek olarak sana indirdik. Artık, Allah'ın indirdiği ile aralarında yargı ver ve sana gelen gerçekten ayrılıp da onların isteklerine uyma. Her biriniz için, bir yasa ve yol belirledik. Oysa Allah dileseydi, kesinlikle, sizi bir tek topluluk yapardı. Fakat verdikleriyle sizi sınamak için böyle yapmıştır. Artık, iyiliklerde yarışın. ... Maide 5:48

Bu ayette genelde *doğrulamayı, koruyucu, şahit* olarak çevrilen *muheymin* sözcüğüne sözlükler *baskın, egemen, başat* karşılıklarını veriyor. Kuran önceki kitaplara baskın, onlara egemen ise bu, Kuran'ın öncekileri doğrulamak için ölçüt olduğu ve bunun tersinin geçerli olmadığı anlamındadır. Bağımlılık tek yönlüdür. Önceki kitapların içerikleri kanıt için Kuran'a bağımlıdır ancak Kuran önceki kitaplara bağımlı değildir. *"Her biriniz için bir yasa belirledik"* cümlesinden açıkça anlaşılacağı gibi Kuran bağlularının önceki kitapların *Kuran'da doğrulanmayan* yargılarına uymak için hiçbir gerekçeleri olamaz. Bu da uygulamada yalnızca Kuran'a uymakla eş anlamlıdır.

Eski Ahit'in günümüzdeki çevirilerinde bildirilenleri Kuran'ın açıkça çürütmesine birkaç örnek verelim:

- Tevrat, Tesniye 15/6'ya göre yabancılardan (Yahudi olmayanlardan) faiz almak serbesttir. Kuran'ın 2:275-279, 3:130, 4:161, 30:39 ayetlerine göre bu yasaktır.
- Tevrat, Yaratılış 38/24 ve Levililer 20/10'a göre zina eden öldürülür veya toplumdan kovulur. Kuran'ın 24:2 ile başlayan bölümü zinaya yalnızca sopa cezası verir.
- Tevrat, Yaratılış 17'ye göre oğlanların sünnet olması zorunludur. Kuran'da böyle bir şeye dolaylı olarak bile işaret edilmez. Kuran'ın yazarı sözleşmenin fiziksel bir işareti olsun isteseydi vücuda ve psikolojiye zarar vermeyen bir yol bulurdu.
- Tevrat, Yaratılış 2/2'de tanrı için "yoruldu" denir. Kuran 2:255 ve 50:38 ayetlerinde bunu çürütür.
- Tevrat, Tesniye 31/15, Yeşaya 19/1 gibi bölümlerde tanrı bulut içinde yere iner. Kuran 2:210-211 ayetlerinde bunu çürütür.
- Tevrat, Çölde Sayım 14/14 ve Çıkış 24/10-11'de tanrının Yahudilere görüldüğü yazılıdır. Kuran 7:143 ve 25:21 ayetlerinde bunu çürütür. Yaratılış 3/7-11, 18/33, 32/24-30, Çölde Sayım 12/8, Çıkış 4/24, 33/11 gibi bölümler tanrıya insansı ve cisimsi özellikler yakıştırır. Kuran'da Allah'ın yaratılmışlara benzemediğini anlatan sayısız ayet bulunur. Tevrat'ta tanrının Yahudilere görüldüğünden söz edilirken Kuran 2:55-56 ayetleri bu talebin kabul edilemez ve olanak dışı olduğunu bildirir.
- Tevrat, Yaratılış 18/20-33'te İbrahim tanrıyla pazarlık eder ve Lut kentini iyilerle birlikte yok etmekten vazgeçirir. Kuran 11:74-76'da ise İbrahim nüfus pazarlığı yapmaz, Lut halkının bağışlanmasını diler. İbrahim'in yufka yüreğinden söz edildiğine dikkat ediniz. Tanrı, İbrahim'in bu dileğine son vermesini söyler, kararını değiştirmez, iyileri kurtarır ve kenti yok eder. Kuran'da anlatılan Allah, çoktanrıçı çoğunluğu yok etmek için bir tektanrıya bile kıymaz (6:131, 7:165, 10:103, 11:40...).
- Tevrat, Çıkış 32/13-14'te tanrının İbrahim'in soyundan gelen herkese peşin bağışlanma güvencesi verdiği anlaşılır. Kuran 2:124 bunu çürütür.

- Tevrat, Yaratılış 6/6, Çıkış 4/24-26, 32/14 gibi bölümlerde tanrı, fikrini değiştirir. Ayrıca Eski Ahit'in II. Samuel 24/16, I. Tarihler 21/15, Yeremya 26/19 bölümlerinde tanrı yine karar değiştirir, yapacağını söylediği şeyi yapmaz. Kuran'a göre Allah kusursuzdur; yanılmaz, vazgeçmez, karar değiştirmez, sözüne mutlak sadıktır.
- Tevrat, Yaratılış 1/27'de tanrının insanı kendi suretinde yarattığı yazılıdır. Kuran'ın 42:11, 112:4 başta olmak üzere çok sayıda ayeti bunu çürütür.
- Tevrat, Yaratılış 30/32-42, 47/13-21 bölümlerinde Yusuf Peygamber, amcasını dolandıran, halkı köleleştiren bir ahlaksız olarak betimlenir. Yusuf'un Tevrat'taki öyküsü Kuran'ın 12. suresinde anlatılandan çokça farklıdır. Yaratılış 12/10-20, 16/6, 20/12 bölümlerinde İbrahim Peygamber, kardeşiyle evlenen, karısını başkalarıyla paylaşan, hizmetçisine kötü davranan biri olarak betimlenir. Yaratılış 19/31-36'da Lut Peygamber'in öz kızlarıyla ilişkiye girdiği söylenir. Yaratılış 27/1-35'te Yakup kardeşine haksızlık ederek babası İshak'ı aldatır, İshak da bunu onaylar. Yaratılış 16/1-12'de İbrahim'in oğlu İsmail bir ulak değildir, ezik ve geçimsiz bir kişidir. Neviim, I. Samuel 27/5-12, II. Samuel 11/2-17 bölümlerinde Davut Peygamber, zina ettiği kadının kocasını öldürten, hileci, soykırımcı biri olarak anlatılır. Kuran'ın bu isimlerden söz eden her bir bölümü, bu kişilerin Allah'ın sevgili kulları, yani doruk derecesinde ahlaklı kişiler olduğunu anlatır ve Tevrat'ın iftiralmasını çürütür.
- Tevrat, Çıkış 32/4-5 bölümlerinde bir peygamber olan Harun'un Allah'a ortak koştuğu söylenir. Kuran 20:85-97 ayetlerinde bunu çürütür.
- Tevrat, Yaratılış 17/19-21 ve 21/8-21 bölümleri İshak'ın soyunun tektanrı (yani Yahudi), İsmail'in soyunun ise kuru kalabalık (*goyim*, Arap, Amalek, putperest vb. yorumlanır) olduğu söyler. Kuran'ın 2:125-133, 3:67,84, 4:163, 6:86, 14:39, 19:54-55, 21:85, 37:101-113, 38:48 ayetleri bunu çürütür.
- Tevrat, Yaratılış 22'de tanrı İbrahim'e oğlunu kesmesini söyler. Kuran'da böyle bir şey yoktur; 37:102-105'e göre İbrahim rüyasını yanlış yorumlamıştır.
- Tevrat, Yaratılış 18/1-10 ve 19/1'e göre İbrahim'in konduğu meleklerin yedikleri bildirilir. Kuran'a göre yememişlerdir: 11:69-70.
- Neviim, I. Krallar 11/3-7 bölümünde Süleyman günahkar olarak betimlenir. Kuran 2:102, 38:30,40 ayetlerinde bunu çürütür.

Kuran, Yeni Ahit'teki yanlışların da bir bölümünü düzeltir. Yeni Ahit'te pek çok yerde sözde İsa kendisinden efendi /rab diye söz eder. Kuran 5:72 ve 5:117 bunu çürütür. Meryem Suresi de Yeni Ahit'in "baba-oğul" mitolojisi başta olmak üzere pek çok yanlışını düzeltir. Matta 27; Markos 15; Luka 23 ve Yuhanna 19'da İsa'nın asıldığı ve öldüğü yazılıdır. Sonraki bölümlerde dirildiği ve mezarından çıktığı da yazılıdır. Kuran olayı çok başka biçimde anlatır ve 4:157 ayetinde öldürülmediğini yazar. Yuhanna İncili 14/6, 16/23-24; I. Timoteos 2/5-6; Romalılar 8/27-34; İbraniler 7/24-25, 8/6 gibi bölümler İsa'nın sorgu günü aracılık /arabuluculuk edeceğini öne sürer. Kuran'ın aracılıkla ilgili çok sayıda ayeti bunu çürütür. Romalılar 6/10, Galatyalılar 1/4, 2/20, İbraniler 9/26-28, 10/12, I. Petrus 3/18, I. Korintliler 15/3, Efesliler 1/7, 2/1 bölümlerinde İsa'nın insanların günahları için öldüğü yazılıdır. Kuran'a göre kimse kimsenin günahı için kendini rehin veremez, kurban edemez. Herkes için ancak kendi yaptığı için karşılığı vardır (11:34, 12:67, 14:22, 53:29...).

Ayrıca Hem Eski Ahit'te, hem de Yeni Ahit'te insanın kirli ve suçlu olarak dünyaya geldiği ama Yahudiliği veya Hristiyanlığı seçenlerin ne yaparlarsa yapsınlar aklanmış olacakları dogması yer yer karşımıza çıkar. Bu, neredeyse Kuran'ın iki kapağı arasındaki her şeyle çelişir.

Burada hızlıca örneklediğim farklar incelendiğinde bunların aynı zamanda Muhammed'in Kuran'ı önceki kitaplara bakarak yazmış olamayacağını kanıtladığı görülebilir.

Bununla birlikte Kuran, Kitabımukaddes'in kimi ilkelerini de onaylar:

Tevrat, İncil ve Kuran'a göre adam öldürmek ve zina büyük suçtur; yalan, hile, rüşvet, hırsızlık, fal ve şans oyunları, Allah'ın adının arkasına saklanmak, ana-babaya vefasızlık etmek yasaktır. Adil olmak ve sözleşmelere uymak esastır. Elçilerin mesajları Kuran 3:64; Tevrat, Tesniye 6/3; İncil, Markos 12/28 gibi bölümlerde çok benzer biçimde özetlenmiştir. Tevrat, Levililer 18'e göre aile içi cinsellik (ensest) yasaktır. Kuran'ın 4:21,22 ayetlerindeki yasa hemen hemen aynıdır. Eski Ahit'in Levililer 19/16, Mezmurlar 101/5, Yeremya 6/28 bölümleri arkadan konuşmayı yasaklar. Kuran 49:12'ye göre de yasaktır. Tevrat, Yaratılış 9/4, Levililer 3/17, 7/26, 11/7, Tesniye 12/16, 14/8 bölümlerine göre kan ve domuz yemek yasaktır. Kuran'ın 2:173, 5:3, 6:145 ayetlerinde de yasaklanır. Kuran'ın 5:45 ayetindeki kısas yasası Tevrat'ın Çıkış 21/23, Levililer 24/19; İncil'in Matta 5/38 bölümlerindeki yasanın hakiki olduğunu gösterir. Kuran'ın 3:49 ayeti, Matta 4/24'te İsa'nın hastaları iyileştirmesini onaylar.

Kuran, kimi ayette onaylayacağı içeriğe nokta atışı yapar:

...Onların belirtileri, yüzlerindeki secde izleridir. İşte bu, onların, Tevrat'taki nitelikleridir. İncil'deki nitelikleri ise filizini çıkararak, sonra onu güçlendiren, kalınlaşan ve gövdesi üzerinde dikilerek çiftçileri sevindiren bir ekin gibidir. Nankörlük edenleri, onunla öfkelenir... Fetih 48:29

Karşılığını Tevrat, Çıkış 13/8-9'da buluyoruz: "O gün oğullarınıza, 'Mısır'dan çıktığımızda Rabbin bizim için yaptıklarından dolayı bunları yapıyoruz' diye anlatacaksınız. Bu elinizde bir belirti ve alnınızda bir anma işareti olacak; öyle ki, Rabbin yasası hep ağzınızda olsun." Yasanın Tekrarı 6/6-8'de de benzerini buluyoruz ama bu kez mecazdan sıyrılıp maddeye bürünmüş; sözcükleri hafifçe yerlerinden kaydırılmış biçimiyle: "Bugün size verdiğim bu buyrukları aklınızda tutun. Onları çocuklarınıza belletin. Evinizde otururken, yolda yürürken, yatarken, kalkarken onlardan söz edin. Bir belirti olarak onları ellerinize bağlayın, alın sargısı olarak takın." Eski Ahit'te "alın" sözcüğü yer yer Kuran'ın "yüz" (Ar. *vech*) sözcüğünü kullandığı gibi kullanılıyor. Bkz: Çıkış 28/38, Yeremya 3/3, Hezekiel 3/8, 9/4.

İncil'deki karşılığını ise Markos 4/26-29'da buluyoruz: "Sonra İsa şöyle dedi: 'Tanrı'nın egemenliği, toprağa tohum saçan adama benzer. Gece olur, uyur; gündüz olur, kalkar. Kendisi nasıl olduğunu bilmez ama tohum filizlenir, gelişir. Toprak kendiliğinden ürün verir. Önce filizi, sonra başağı, sonunda da başağı dolduran taneleri verir. Ürün olgunlaşınca, adam hemen orağı vurur. Çünkü biçim vakti gelmiştir.'" Ayrıca bkz: Markos 4/1-20, Luka 8/4-15, Matta 13/31-32. Bunların harfi harfine elçilerin hakiki sözleri olmayabileceğini aklımızdan çıkarmayalım.

Kimi hadisin de Kuran'la çelişmediği veya "Kuran'a uygun" olduğu öne sürülebilir. Burada, hadislerde gördüğümüz durumdan çok başka bir şey vardır: Hadisler ne kadar Yahudi ve Hristiyan metinlerini izliyorsa, Kuran da tam bir özgüvenle Kitabımukaddes'in bozuk içeriğini düzeltir. Sonuç olarak Kuran, Kitabımukaddes'in, Eski Ahit'in, Yeni Ahit'in, Tevrat'ın, İncil'in, Zebur'un ancak kendi içeriğiyle örtüşen parçalarını onaylar. Pek çok kaynakta Kasas Suresi'nin 49. ayeti Müslümanların Tevrat'ı da izlemesi gerektiğine delilmiş gibi gösterilir:

De ki: "Allah'ın katından, bu ikisinden daha çok doğru yola eriştiren bir Kitap getirin ona uyayım; eğer doğruyu söylüyorsanız?" Kasas 28:49

Oysa surenin bütünü okunursa bu çağrının Yahudilere yapıldığı açıktır. Yahudiler ya Tevrat'a ya da Kuran'a bağlı olmalıydılar.

Kuran kendisini **sözün en güzeli /daha güzeli** (Ar. *ahsen*) olarak tanımlarken bir karşılaştırma yapmaktadır:

Onlar ki, sözü dinler de en güzeline uyarlar. İşte bunlardır, Allah'ın kılavuzladıkları; işte bunlardır, akıl ve gönül sahipleri.

Allah, sözün en güzelini, birbirine benzer iç içe ikili manalar ifade eden bir Kitap halinde indirmiştir.

Farkında olmadığınız bir sırada, azap ansızın karşınıza çıkmadan önce size Rabbinizden indirilenin en güzeline uyun! Zümer 39:18,23,55

Öyleyse sözün en güzeli varken Kitabımukaddes gibi hahamların doğrudan ekleme ve çıkarmalarıyla ve çeviri ve aktarım kayıplarıyla bozulmuş metinlerde kılavuzluk aramak aymazlıktır. Bu metinleri de çalışmamız gerekiyor, ancak karşılaştırmak ve öncekilerin başlarına gelenlerden ders almak için:

"Efendimiz; bize bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme!"... Bakara 2:286⁶

... Allah, pisliliği/azabı aklını kullanmayanlar üzerine bırakır. Yunus 10:100

Tevrat'ta ve İncil'de bozulma olmasaydı, bir başka deyişle bu kitapların orijinal metinleri yeryüzünde bulunuyor olsaydı yeni bir elçi ve yeni bir kitap gönderilmesinin nedenini sorgulayacak ve bir yanıtı ulaşamayacaktık. Tevrat'ın metninin doğru olduğu ancak geleneksel yorumunun yanlış olduğu, dört İncil'den birinin hakiki olduğu gibi yorumlar bu yüzden tutarlı değildir:

Kitap halkının nankörlük edenleri ve ortaklar koşanlar, efendinizden size bir iyilik indirilmesini istemezler. Oysa Allah, rahmetini dilediğine ayırır. Çünkü Allah, Büyük Lütuf Sahibidir. Bir kanıtı kaldırırsak veya unutturursak, ondan daha iyisini veya onun benzerini getiririz. Kuşkusuz, Allah her şeye Gücü Yetendir; bilmiyor musun? Bakara 2:105-106

Kuran'ın Tevrat'ı ve İncil'i onardığı gibi, hakiki İncil de bozuk Tevrat'ı onarmıştı. Tevrat ve İncil'in karşılaştırmalı bir okuması, bugün İncil'den geriye kalanların Tevrat'ı onardığı bölümleri görmek için yeterlidir.

Kuran'dan uzak duranların anlamak istemedikleri ve Kuran'dan uzak tutmak isteyenlerin anlamamızı istemedikleri şey, Kuran'ın tek başına bütün saçma teoloji ve felsefeleri çürütmeye ve doğrusunu göstermeye yeterli olduğudur. Hadislerin mutlak geçersizliğini de Kuran'da buluyoruz, Tevrat ve İncil'in eğrisini ve doğrusunu da, bu ikisi hakkındaki sayısız iddianın temelsizliğini de. İslam'ın baştan aşağı Yahudilik taklidi bir din olduğu savı da Tevrat, Talmud, İncil ve Kuran'ın karşılaştırmalı bir okumasıyla hemen çürüyor.

"Tevrat'a ve İncil'e iman etmek" demek, onların metinlerinin hakiki olduğunu varsaymak değildir.

De ki: "Allah'a, bize indirilene, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup'a ve torunlarına indirilene, Musa'ya ve İsa'ya verilene ve efendilerinden peygamberlere verilenlere inanıyoruz [iman ediyoruz]. Ali İmran 3:84

Tevrat'ın ve İncil'in metninin korunduğunu ve onlara göre iş yapmamız gerektiğini varsayacak olsaydık bu ayete göre İbrahim'in kitabını (87:19) da okuyup uygulamamız gerekecekti. Yahudilerin yaptıkları, İsa'nın ve Muhammed'in sahtekar (Kuran'da "büyücü" diye çevrilir) olduklarını öne sürmek ve son elçi saydıkları kişiden (Ezra/Üzeyir) sonra hiç elçi gelmemiş gibi yaşamaktır. Hristiyanların yaptıkları, Muhammed'in sahtekar olduğunu öne sürmek ve İsa'dan sonra elçi gelmemiş gibi yaşamaktır. Aynı şeyi Kuran bağlıları yapsalardı,

⁶ Öncekilerin kimler olduğu konusunda bkz: 5:102, 2:67-71, 10:39.

Tevrat'ın, İncil'in, Zebur'un elçi sözlerinin kalıntıları olduğunu inkar edecek, Kitaplıların herhangi bir elçinin kalıntılarını izleyen toplumlar olduğunu reddedeceklerdi. Yani onları bir hiçin, bir sanrının arkasına takılmış şaşkınlık saymaları gerekecekti. "Sözgelimi Konfüçyüs neyse, Hindu kitapları neyse, Zerdüştlerin Avesta'sı neyse Tevrat ve İncil odur" demeleri gerekecekti. Bu durum, Tevrat'ta ve İncil'de Kuran'ın onayladığı ve düzelttiği ilkeleri Müslümanların Kitaplılara göstermelerini engelleyecekti.

Doğrusu, **Allah'ın elçiler gönderdiği** öz bilgisine onların sahip olduklarını bilmektir. Ancak elçilerin izleri bir parça silinmiştir. Silinen izleri son elçi ve Kuran yerine koymaktadır. Müslümanlar Tevrat'ta ve İncil'de onaylanacak şeyler olduğunu bilecekler. Müslümanlar aynı zamanda Tevrat'ın ve İncil'in tutarlı bir okumasını yapabilecekler ve bu kitaplar hakkında Kitaplıların söyleyemedikleri gerçeği söyleyebileceklerdir. Aradaki fark budur.

İbrahim'in sayfaları bugün yeryüzünde olmadığına göre İbrahim'e "indirilene" güvenmek (iman etmek, emin olmak), İbrahim'in kitabının yasalarıyla iş yapmak anlamına gelmez. Ama Kitaplıların İbrahim'le ilgili olarak kabullenemedikleri gerçeği bilmek ve bildirmek anlamına gelir. "Kitap"ın mesajı birdir. Bununla birlikte, farklı elçilere inmiş mesajlar harfi harfine aynı değildir. Böyle olması olanaksızdır da. Öbür bütün değişkenleri yok saysak bile en azından dil farklılığı kesindir. Öyleyse elçilere iman etmek, onlardan kaldığı **varsayılan** sözlere göre iş yapmak değil, onlara aynı mesajın geldiğinden ve hepsinin de aynı mesajı ilettiğinden emin olmaktır. Metin üzerinde çalışarak bundan emin olmanın tek yolu, yukarıda bir örneğini gösterdiğim gibi Tevrat'ın ve İncil'in arızalarını onarmak ve onaylanacak içeriğini bulup çıkarmaktır. Yoksa Tevrat'ı ve İncil'i, Kuran'ın devamıymış gibi bir paket olarak kabul edip altına imza atmak değildir. Nitekim sözü dinlemek ve **en güzeline** uymak (39:18) buyruğu, üç kitap bağlamında uygulandığında Kuran'ın aradan rahatlıkla seçilebiliyor olması gerekir.

Bu nedenle Kitabımukaddes'ten alınmış yoz kavramları, sözleri ve yargıları içeren hadisler "onların da hak kitaplar" olduğu ileri sürülerek savunulamaz.

IV Örnekler

Aşağıda okuyacağınız hadis örneklerinin bozuk metinler, bozuk kavramlar ve bozuk inançlar arasındaki dikkat çekici benzerliği anlamak için bir başlangıç olmasını umuyorum. İlerlemek isteyenler için kütüphaneler ve internet kaynakları hazır beklemektedir.

Bu yazıda tam bir liste çıkarmak gibi bir çabamın olmadığını vurgulamalıyım. Binlerce sayfalık Sünni hadis kitaplarını ve yine binlerce sayfalık Talmud'u satır satır okumuş değilim. Tartışmanın sınırlarını belirlemek sınırlı zamanı iyi kullanmak amacıyla altı hadis kitabının dışındaki hadis kaynaklarına da başvurmadım. Böyle bir çabaya girilirse, sıraladığım yetmiş kadar örnekten daha fazlasının bulunacağı kesin gibidir. Burada amaç hadis kütüphanesine bulaşan Yahudi ve Hristiyan uydurmalarını tek tek ayıklamak gibi zorlama bir çabayı özendirmek değil, hadis ve Sünnet öğretisinin **ta kendisinin** bu vahiyden sapmış öğretilerden kaynaklandığını göstermektir. Kaldı ki sözde din bilginleri bugünkü sorunlarımızı çözmeyecek, incir çekirdeğini doldurmayacak on binlerce sayfalık söylentiye ayıklamaya kalktıkları anda zaten komplo amacına ulaşmış oluyor; bu kişileri ve artlarına takılmış yığınları Kuran'dan uzaklaştırmış oluyorlar. Tıpkı hahamların binlerce sayfalık Talmud'a çalışmaktan Tevrat'ın gerçek mesajını anlamaz oldukları gibi.

Yahudi veya Hristiyan (veya bazen Mecusi) kitaplarında bir hadisin rastlantı olamayacak kadar benzerini bulduğumda bunların hadisin kökeni ve kopyalandığı yer olduğunu varsayarken iki noktaya dayanıyorum: Birincisi, bunların Muhammed'den önce yazılmış olmasıdır. İkincisi ve daha önemlisi; bunların Kuran'a aykırı önermeler olmasıdır. Çünkü gerçeğe ve Kurana uygun önermelerin kaynağını ve kökenini sorgulamamıza ve bunların akılsız kopyalar olduğunu düşünmemize gerek yoktur. Kopyacılık ve beyinsiz taklit, yoz öğretilerin ardından gidenlerin işidir. Yoz öğretiler, yoz öğretilere kaynaklık eder. Yanlış anlamalar yeni yanlış anlamalar doğurur. Ama gerçekler sabittir, evrenseldir ve dileyen herkes onu sahiplenebilir.

Burada Kuran'dan yapılan alıntılar anımsatması veya yaklaşık bir fikir vermesi içindir. Kuran'da konuların kopuk ve kısa alıntılarla anlaşılamayacağı, sözlerin ancak bütün kitabın bağlamı içinde yerli yerine oturduğu bilinmelidir.

Hadis ve Sünnet'e İnanmayanın Kafir Olması

"Elçi şöyle dedi: Bana Kuran ve onun *misli* (benzeri) verildi. Ama insanların oturdukları yerden 'Kuran'a bağlı kalın, onun içindekiler yeterlidir' diyecekleri zaman gelecektir." Ebu Davut, Sünnet 6 (4604, 4607); Tirmizi, İlim 16, 60 (2678, 2666); İbn Mace, Mukaddime 2 (12).

حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَهَّابِ بْنُ نَجْدَةَ، حَدَّثَنَا أَبُو عَمْرِو بْنُ كَثِيرٍ بْنُ دِينَارٍ، عَنْ حَرِيْزِ بْنِ عَثْمَانَ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي عَوْفٍ، عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ، عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ " أَلَا إِنِّي أُوتِيتُ الْكِتَابَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ أَلَا يُوشِكُ رَجُلٌ شَبَعَانٌ عَلَى أَرِيكْتِهِ يَقُولُ عَلَيْكُمْ بِهَذَا الْقُرْآنِ فَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَلَالٍ فَأَحِلُّوهُ وَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَرَامٍ فَحَرِّمُوهُ أَلَا لَا يَحِلُّ لَكُمْ لَحْمُ الْحِمَارِ الْأَهْلِيِّ وَلَا كُلُّ ذِي نَابٍ مِنَ السَّبْعِ وَلَا لُقْطَةٌ مُعَاهِدٍ إِلَّا أَنْ يَسْتَعْنِيَ عَنْهَا صَاحِبُهَا وَمَنْ نَزَلَ بِقَوْمٍ فَعَلَيْهِمْ أَنْ يَقْرُوهُ فَإِنْ لَمْ يَقْرُوهُ فَلَهُ أَنْ يُعَقِّبَهُمْ بِمِثْلِ قِرَاءِهِ

Yahudiliğin klasik ilmihal ve fıkıh kitaplarına göre bu konuda bir esneklik yoktur. Yalnızca Tevrat'a inananlar hahamların gözünde inkarcı olurlar. Çünkü Tevrat'ın doğru, dürüst içerik kalıntılarını, bozulmamış parçalarını gölgelemenin, din adamı sınıfı egemenliğini güvenceye almanın yolu "Sözlü Tevrat" dedikleri Talmud'dur. Yahudilerin en büyük din bilgini saydıkları ve öğretileri bugün de tutulan Yahudilerin saygılarını vurgulamak için "İkinci Musa" olarak andıkları Musa İbn Meymun (ö. 1204) Talmud'a yazdığı giriş yazısında şöyle der: "Tanrı Musa'ya (selam onun üzerine olsun) verdiği her mitzvayla [buyrukla] birlikte ona açıklamasını da yanında verdi. Tanrı ona mitzvayı söylediğinde ardından ona açıklamasını, özünü ve Tevrat ayetlerinin içerdiği tüm hikmeti verdi." Oysa Tevrat Musa'nın bütün vahyi eksiksiz olarak yazıya geçirdiğini söyleyerek bunu yalanlar:

Eski Ahit, Tevrat, Çıkış 24/4 Musa Rabbin bütün buyruklarını yazdı...

Eski Ahit, Tevrat, Çıkış 34/27 Rab Musa'ya, 'Bunları yaz' dedi, 'Çünkü seninle ve İsraililer'le bu sözlere dayanarak antlaşma yaptım'.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 4/2 Size verdiğim buyruklara hiçbir şey eklemeyin, hiçbir şey çıkarmayın.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 31/9 Musa bu yasaı yazıp Rabbin Antlaşma Sandığı'nı taşıyan Levili kâhinlere ve bütün İsrail ileri gelenlerine verdi.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 31/24-25 Musa yasanın [Tevrat'ın] sözlerini eksiksiz olarak kitaba yazmayı bitirince Rabbin antlaşma sandığını taşıyan Levililere şu buyruğu verdi: Bu Yasa Kitabı'nı [Tevrat] alın, Tanrınız Rabbin Antlaşma Sandığı'nın yanına koyun. Orada size karşı bir tanık olarak kalsın.

Eski Ahit'in sonraki bölümleri de Yahudilerin Tevrat'ı dışlamalarını önceden haber verip kınar:

Eski Ahit, Yeşaya 29/13-14 Rab diyor ki, "Bu halk bana yaklaşıp ağızlarıyla, dudaklarıyla beni sayar, ama yürekleri benden uzak. Benden korkmaları da insanlardan öğrendikleri buyrukların sonucudur. Onun için ben de bu halkın arasında yine bir harika, evet, şaşılacak bir şey yapacağım. Bilgelerin bilgeliği yok olacak, akıllının akli duracak."

Ayrıca Yeşu 1/8 ve 8/34-35 bölümleri de yazılıdan başka Tevrat olmadığını belirtir. Yeni Ahit de Tevrat'ın ve Yeşaya'nın öngörüsünü onaylar, Yahudilerin hahamları izleyip Tevrat'ı dışlamalarını eleştirir:

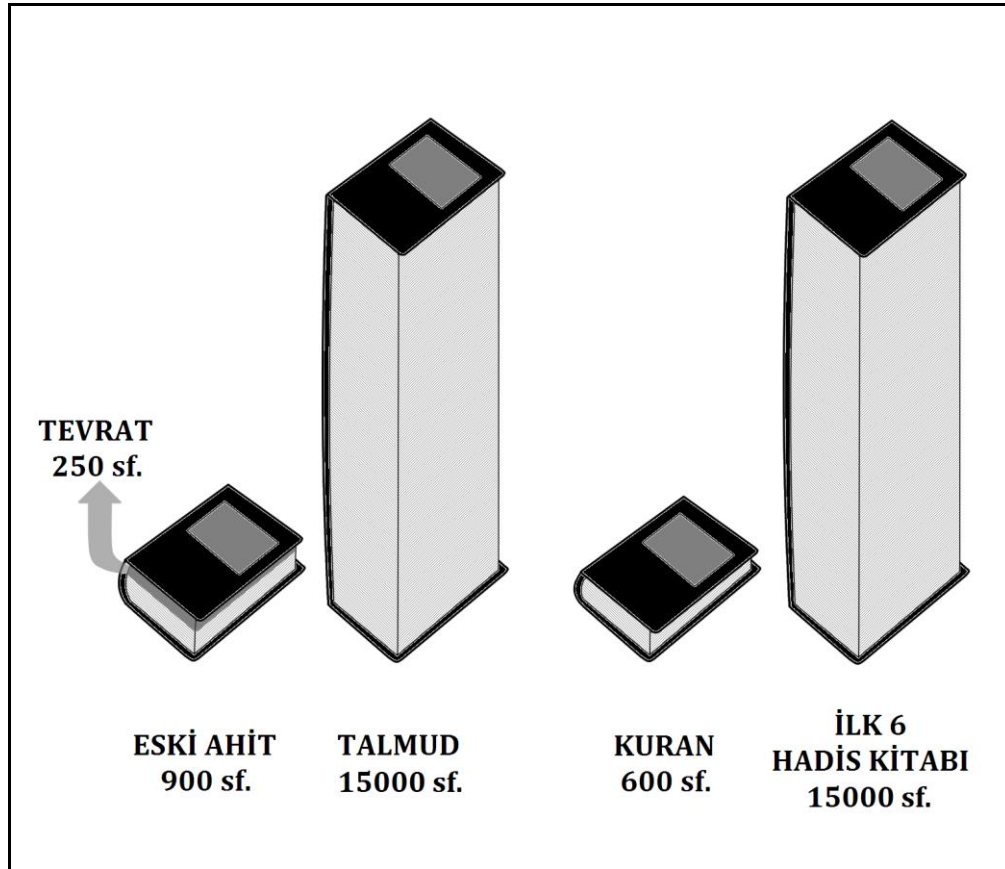
Yeni Ahit, İncil, Markos 7/6-9 İsa onları şöyle yanıtladı: “Yeşaya'nın siz ikiyüzlülerle ilgili peygamberlik [kehanet] sözü ne kadar yerindedir! Yazmış olduğu gibi, 'bu halk, dudaklarıyla beni sayar, ama yürekleri benden uzak. Bana boşuna taparlar. Çünkü öğrettikleri, sadece insan buyruklarıdır.' Siz Tanrı buyruğunu bir yana bırakmış, insan töresine uyuyorsunuz.” İsa onlara ayrıca şunu söyledi: “Kendi törenizi sürdürmek için Tanrı buyruğunu bir kenara itmeyi ne de güzel beceriyorsunuz!”

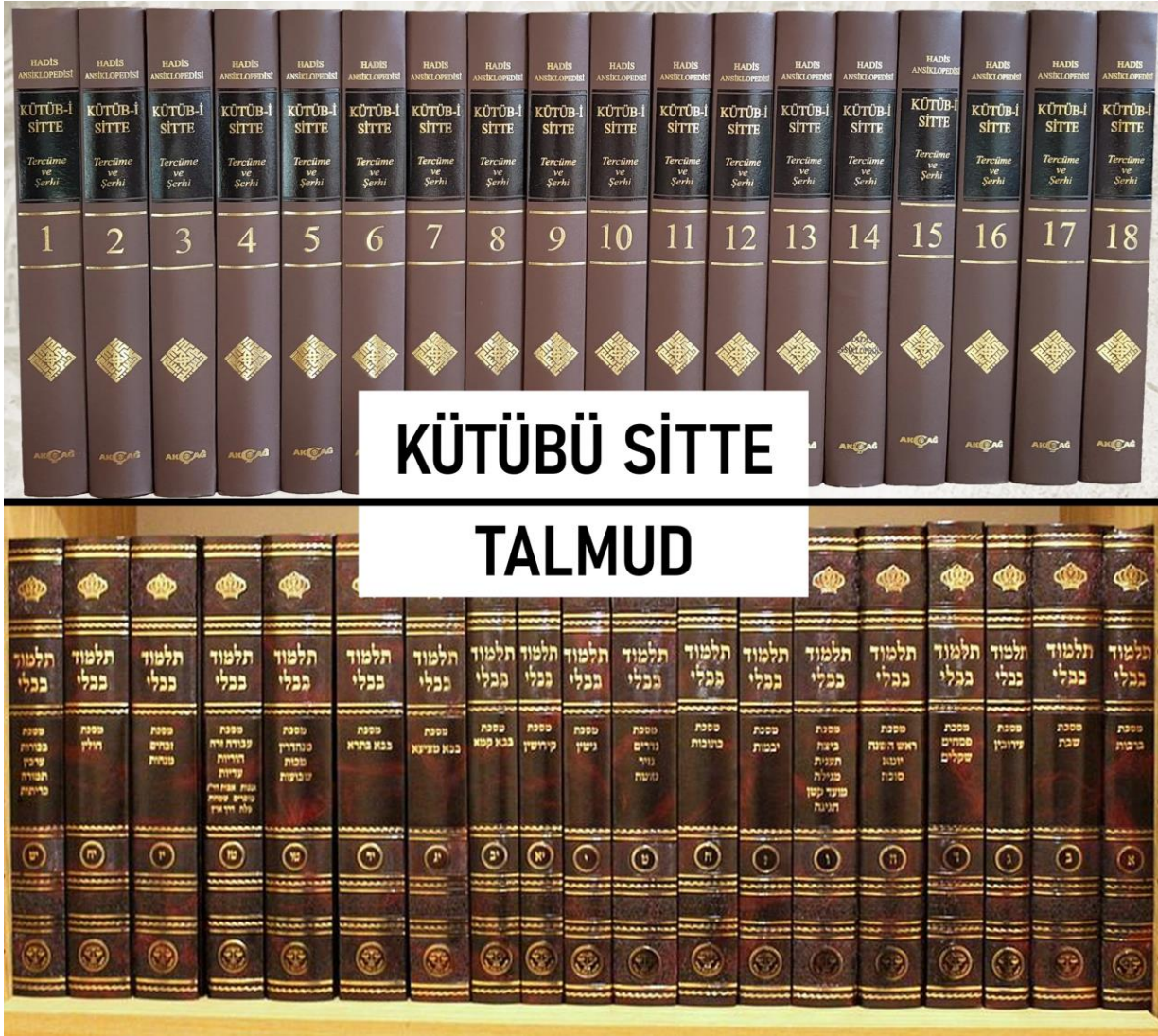
Kuran da pek çok ayette Yahudileri bu davranışları için ağır biçimde eleştirir ve lanetlendiklerini söyler:

Sırtlarına Tevrat yükletilip de sonra onu taşımayanların durumu, kutsal kitap parçaları taşıyan eşeğin durumuna benzer... Cuma 62:5

Ve Kuran, Musa'ya atılan iftiranın benzerinin Muhammed'e de atılacağına işaret eder:

Senin için söylenenler, senden önceki elçiler için söylenenlerden daha değişik değildir. Kuşkusuz, efendin kesinlikle hem başıslayıcıdır hem de acı veren ağır bir cezalandırması vardır. Onu zor anlaşılacak Kuran yapsaydık kesinlikle “Ayetleri açıklanmalıydı. Zor anlaşılır bir dil ve bir Arap; öyle mi?” diyeceklerdi. De ki: “O, inananlar için yol gösteren ve onmadır!” İnanmayanların ise kulaklarında ağırlık vardır. Çünkü o, onlar için körlüktür. İşte onlara uzak bir yerden seslenilir. Ayrıca gerçek şu ki Musa'ya Kitap verdik. Fakat onun hakkında uyumsuzluğa düştüler. Efendinden verilmiş bir söz olmasaydı aralarında kesin yargı verilirdi. Aslında onun hakkında, gerçekten derin bir kuşkuya kapıldılar. Fussilet 41:43-45

Her üç kitap da Yahudilerin Tevrat'ı bırakıp kendi yazdıklarını benimsediklerinde uzlaşır. Yalnızca Tevrat'a bağlı kalmakta diretmiş bir azınlık olan Karay (Karaim) Yahudileri bu yüzden Talmud Yahudilerince din dışı görülmüş ve aşağılanmışlardır. Burada on bin sayfayı geçen Talmud'un ve temel taşlar sayılan Yahudi ilmi hallerinin temel öğretilerinden olan ve sık sık yinelenen bu ilkeyi gözler önüne seren iki örnek sunmakla yetiniyorum.

Babil Talmudu, Şabat 31a: Hahamlarımız⁷ öğretti ki: Kafirin biri bir gün Şamay'a geldi ve sordu: "Kaç tane Tevrat'ınız var?" "İki" diye yanıtladı, "yazılı Tevrat ve sözlü Tevrat". "Yazılı Tevrat'ınıza inanıyorum ama sözlü Tevrat'ınıza inanmıyorum; bana yalnızca yazılı Tevrat'ı öğretmek koşuluyla beni dininize kabul edin." Çok öfkeleni ve onu azarladı. ... "Bana güveniyorsan sözlü Tevrat konusunda da güvenmelisin."

Hahamın verdiği yanıt ile hadis savunusunda sıkça gördüğümüz şu usamlamanın aynı olduğuna dikkat ediniz: "Sünnet'i rivayet edenlerle Kuran'ı rivayet edenler aynı kişiler. Kuran'a güveniyorlarsa Sünnet'e de güvenmelidirler."

Babil Talmudu, Berakot 5a: Haham Levi Ben Hama, Haham Simeon Ben Lakış adına bu dizinin anlamı hakkında şunları ekledi: "Ve sana onlara öğretesin diye yazdığım taş levhaları ve

⁷ Talmud'un İngilizce metninden yaptığım çevirilerde "rabi" sesleniş sözcüğü yerine "haham" sözcüğünü kullanıyorum. Yahudiler, hahamlarına "rabi" veya "rav" sözcüğüyle sesleniyorlar.

yasayı ve buyruğu vereceğim.” (Çıkış 24:12) ‘Taş levhalar’: Bunlar On Emir’dir. ‘Yasa’: Bu, (Tevrat’ın) beş kitabıdır. ‘Buyruk’: Bu, Mişna’dır. ‘Yazdığım’: Bunlar Neviim ve Ketuvim’dir.⁸ ‘Öğretsin’: Bu, Gemara’dır. Bu dize bize bütün bunların Musa’ya Sina’da verildiğini öğretir.

Babil Talmudu, Erubin 21b: Oğlum, Yazıcılar’ın sözlerine uymakta Tevrat’ın sözlerine uymaktan daha dikkatli ol.

Hadisler Hristiyanlığın Dört İncil’iyle de karşılaştırılabilir. Dört İncil aslında İsa’nın hadislerinin kısa bir derlemesi gibidir. Benzer Dördü ve birbirine çok benzer ve ortak bir kaynaktan kopyalandıkları düşünülmektedir. Bu özelliğiyle İnciller, birbirinin kopyası gibi duran altı hadis kitabına benzer. İsa kendi hadislerini yazmamıştır. İncil’de yapılan kısa bir inceleme, bunları yazanların İsa’nın öğrencileri de olmadığını rahatlıkla belli eder. Hadis kitaplarını Kuran’la karşılaştırmalı okuyan biri bunların da Muhammed’in iyi öğrencileri veya yoldaşları tarafından yazılmadığını anlayabilir. İlgilendiği konular bakımından, olayları aktarma tarzı bakımından, bağlam bilgisinden neredeyse bütünüyle yoksun olma bakımından ve en önemlisi, sanki Kuran’ın yanında ikinci bir kılavuz olabileceği gibi anlatılmaya değer bulunmaları bakımından hadisler, Muhammed’in yanında hiç bulunmamış ve onun mesajını anlamamış kişilerce yazılmış olduğunu belli eder.

Yukarıda alıntılanmış bölümlerinden anlaşılacağı üzere Kuran’ın bu konudaki uyarısı belirgindir.

Kelime-i Şahadet

Hadisin Buhari’de geçen biçiminde Elçi, Rabia oymağından gelenlere dört buyruk ve dört yasak bildirir. Onlara yalnızca Allah’a iman etmelerini buyurur. Bunu da şöyle açıklar: “Allah’tan başka tapılacak olmadığına, Muhammed’in onun elçisi olduğuna tanıklık etmek; namazı ayakta tutmak; arınmayı ödemek; Ramazan’da oruç tutmak; ganimetin beşte birini vermek.”

Müslim, İman 1/1’de yer alan, Kırk Hadis (2) ve Riyazüssalihin (1/60) derlemelerine de giren ünlü Cibril Hadisi şöyledir:

“Bana İslam’ı anlat” diyen kişiye Muhammed, “Allah’tan başka tanrı olmadığına ve Muhammed’in onun elçisi olduğuna tanıklık etmelisin, namaz kılmalısın, zekat vermелisin, Ramazan orucu tutmalısın, hac yapmalısın” diye başlayan bir yanıt verir.

---

⁸ Eski Ahit’in Tevrat dışında kalan ikinci ve üçüncü bölümlerinin adları. İngilizce çeviri metninde bu adlar kullanılmıyor, bunların yerine “Prophets and Hagiographa” sözcükleri geçiyor. Kasıt aynıdır.

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْجَعْدِ، قَالَ أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ أَبِي جَمْرَةَ، قَالَ كُنْتُ أَقْعُدُ مَعَ ابْنِ عَبَّاسٍ، يُجْلِسُنِي عَلَى سَرِيرِهِ فَقَالَ أَيْمٌ عِنْدِي حَتَّى أَجْعَلَ لَكَ سَهْمًا مِنْ مَالِي، فَأَقَمْتُ مَعَهُ شَهْرَيْنِ، ثُمَّ قَالَ إِنَّ وَفْدَ عَبْدِ الْقَيْسِ لَمَّا أَتَوْا النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ " مَنْ الْقَوْمُ أَوْ مِنَ الْوَفْدِ " . قَالُوا رَبِيعَةٌ . قَالَ " مَرْحَبًا بِالْقَوْمِ - أَوْ بِالْوَفْدِ - غَيْرَ خَزَايَا وَلَا نَدَامَى " . فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّا لَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَأْتِيكَ إِلَّا فِي شَهْرِ الْحَرَامِ، وَبَيْنَنَا وَبَيْنَكَ هَذَا الْحَيُّ مِنْ كُفَّارٍ مُضَرٍّ، فَمُرْنَا بِأَمْرِ فَصَلِّ، نُخْبِرْ بِهِ مَنْ وَرَاءَنَا، وَنَدْخُلُ بِهِ الْجَنَّةَ . وَسَأَلُوهُ عَنِ الْأَشْرِبَةِ . فَأَمَرَهُمْ بِأَرْبَعٍ، وَنَهَاهُمْ عَنْ أَرْبَعٍ، أَمَرَهُمْ بِالْإِيمَانِ بِاللَّهِ وَحْدَهُ . قَالَ " أَتَدْرُونَ مَا الْإِيمَانُ بِاللَّهِ وَحْدَهُ " . قَالُوا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ . قَالَ " شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامُ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ، وَصِيَامُ رَمَضَانَ، وَأَنْ تُعْطُوا مِنَ الْمَغْنَمِ الْخُمْسَ " . وَنَهَاهُمْ عَنْ أَرْبَعٍ عَنِ الْحَنْثِ وَالِدُّبَاءِ وَالنَّقِيرِ وَالْمُرَقَّتِ . وَرُبَّمَا قَالَ الْمُقَيَّرِ . وَقَالَ " أَحْفَظُوهُمْ وَأَخْبِرُوا بِهِنَّ مَنْ وَرَاءَكُمْ " .

Yahudilik'ten Müslüman kültürüne sızmış olan inançlardan biri de akide /akait kavramıdır. İnanç anlamında kullanılan bu sözcük gibi "itikat" sözcüğü de Kuran'da geçmez. Kuran'da çok geçen *iman* sözcüğü inanç değil güven anlamındadır. Kuran, inanç (*akide*) ve uygulama (*amel*) olarak iki ayrı dünya yaratmaz. Bu ayrımın kaynağı Yahudilik başta olmak üzere yoz dinlerdir. Musa İbn Meymun Yahudiliğin 13 akide (inanç) ilkesini sıralamış ve yasalaştırmıştır. "Kesin olarak inanırım ki onun adı Tanrı'dır, her şeyin egemenidir..." diye başlayan listenin yedinci maddesi şöyledir: "Kesin olarak inanırım ki kutlu geçmişimizin öğretmeni olan Musa, gerçektir, peygamberlerin babasıdır..." İlk bakışta bu ifadenin Kelime-i Şahadet'in tıpkısı değil gibi görünmesi önemli değildir. Buradaki benzerlik, iki ifadenin işlevlerindeki benzerliktir. Yani birincisi; hangi dine bağlı olduğunu eylemiyle değil sözüyle bildirmek ve dua okumalarında yinelemek; ikincisi; inançlar ve eylemler olarak birbirleriyle belli ölçüde çelişmesine izin verilen iki ayrı dünya yaratmaktır. Geleneksel ilmihallerde *akide* başlığı demirbaştır, Müslüman'ın neye "inanması" gerektiğini anlatır. Yahudilikte "bir kişinin Yahudi sayılabilmesi için yapması gereken asgari /zorunlu iş bu 13 ilkeye inanmaktır". Benzer ifadeyi Müslüman *akide* kitaplarında "Kişinin Müslüman sayılması için yapması gereken asgari/zorunlu iş Kelime-i Şahadet'e inanmaktır" biçimiyle buluyoruz.

Kuran'da *itikad* (inanmak) ve *akide* sözcüklerinin hiç geçmiyor olması ilginçtir. Bir Kuran bağıslı Kuran'ın mesajının kendisine ulaştığını ("duyduk") ve ona uyduğunu ("boyun eğdik") söylüyorsa, bu zaten Muhammed'in peygamber olduğunu kabul ettiğini söylemesi

anlamına gelecektir. Çünkü Kuran'da pek çok peygamberin adıyla birlikte Kuran'ı insanlara duyuran kişinin de peygamber olduğu bildirilmektedir. Kelime-i Şahadet söylemekten kaçınan kişinin ikiyüzlü olup olmadığı ise eyleminin Kuran'ı izleyip izlemediği gözlenince ortaya çıkacaktır. Din, "inanç ve eylem" olarak ikiye ayrılmadığında zaten Kelime-i Şahadet gibi slogan düzeyine düşürülmüş törensel ve simgesel cümlelere gerek kalmayacaktır. Eylemden ayrı bir itikat /akide alanı yaratıldığında tekbir, Kelime-i Şahadet gibi sloganların birer sahtekarlık gereğine ve Truva atına dönüşmesi kaçınılmazdır. Söz kolaylıkla taklit edilebileceği için koruyuculuğu azdır, sağladığı güvence aldattıcıdır. İnsanlara güven veren şey kişinin ödediği bedeldir, altına girdiği yükür, sorumluluğunu yerine getirme çabasındaki içtenliktir. İşte bunu taklit etmek çok güçtür.⁹

Kuran'da, Kuran'ın çağrısına olumlu karşılık verenler, yani *teslim* olanlar, yani *Müslüman* olanlar hiçbir örnekte Kelime-i Şahadet söylemezler; hep "Duyduk ve boyun eğdik" derler (2:285, 5:7, 24:47,51). Kuran'da Muhammed Peygamber'in peygamberliğine şahadet edenler ikiyüzlülerdir (63:1). Enam 6:19 ayetinde "la eşhedu" (tanıklık etmem) ifadesi dikkat çekicidir:

De ki: "Tanıklık yönünden hangisi daha büyüktür?" De ki: "Allah aramızda tanıktır. Bu Kuran sizi ve ulaştığı herkesi onunla uyarmam için bana bildirildi. Allah ile birlikte başka tanrıların da olduğuna gerçekten tanıklık ediyor musunuz?" De ki: "Ben tanıklık etmem!"... Enam 6:19

Aşağıdakiler rastgele dizilivermiş sözcükler değildir. Lütfen dikkatle okuyunuz:

Elçi, efendisinden kendisine indirilene inandı; inananlar da öyle. Tümü Allah'a, onun meleklerine, onun kitaplarına ve onun elçilerine inandılar. "Onun elçileri arasında ayırım yapmayız!" Şöyle de dediler: "Duyduk ve boyun eğdik. Efendimiz; bağışlamayı diliyoruz. Çünkü dönüş, sana olacaktır!" Bakara 2:285

Oğlanların Sünneti

Buhari, Libas bölümünün 63 alt bölümünde 106 (5889) numaralı hadisi şöyledir: "Fıtrat beştir: Sünnet (*hitan*), etek traşı, koltuk altı traşı, tırnak kesmek, bıyığı kısaltmak." Ayrıca bkz: Buhari, İstizan 51; Müslim, Taharet 39 (257); Muvatta, Sıfatun Nebiy 3 (2, 921); Tirmizi, Edep 14 (2757); Ebu Davut, Tereccül 16 (4198); Nesai, Taharet 10,11 (14,15).

حَدَّثَنَا عَلِيُّ، حَدَّثَنَا سَفْيَانُ، قَالَ الزُّهْرِيُّ حَدَّثَنَا عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، رَوَايَةٌ " الْفِطْرَةُ خَمْسٌ - أَوْ خَمْسٌ مِنَ الْفِطْرَةِ - الْخِتَانُ، وَالِاسْتِحْدَادُ، وَنَتْفُ الْإِبْطِ، وَتَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ، وَقَصُّ الشَّارِبِ "

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 17/9-27 Tanrı İbrahim'e, "Sen ve soyun kuşaklar boyu antlaşmama bağlı kalmalısınız" dedi, "Seninle ve soyunla yaptığım antlaşmanın koşulu şudur: Aranızdaki erkeklerin hepsi sünnet edilecek. Sünnet olmalısınız. Sünnet aramızdaki antlaşmanın belirtisi olacak. Evinizde doğmuş ya da soyunuzdan olmayan bir yabancından satın

⁹ Bu savın kanıtları ve daha fazla tartışma için [Kuran'daki Dualar ve Konuşmalar Simgeseldir](#) ve [Din Nedir](#) yazılarıma bakınız.

alınmış köleler dahil sekiz günlük her erkek çocuk sünnet edilecek. Gelecek kuşaklarımız boyunca sürecek bu. Evinizde doğan ya da satın aldığınız her çocuk kesinlikle sünnet edilecek. Bedeninizdeki bu belirti sonsuza dek sürecek antlaşmamın simgesi olacak. Sünnet edilmemiş her erkek halkının arasından atılacak, çünkü antlaşmamı bozmuş demektir. ... İbrahim evindeki bütün erkekleri –oğlu İsmail’i, evinde doğanların, satın aldığı uşakların hepsini– Tanrı’nın kendisine buyurduğu gibi o gün sünnet ettirdi. İbrahim’in evindeki bütün erkekler –evinde doğanlar ve yabancılardan satın alınanlar– onunla birlikte sünnet oldu.

Ayrıca **Yaratılış 34**’ü başından sonuna okuyunuz. Bu bölümde Yahudiler başkalarının da sünnet olması isterler ve bunu onların zayıf düşüp yenilmeleri için bir hile olarak kullanırlar. Sünnet takıntısı **Hakimler 15** ve **II. Samuel 3 ve 15** bölümlerinde kendini yine gösterir.

Kuran: Allah insanı kusurlu yaratmadığı gibi sünneti buyurmaz.

Sizi yaratıp donattı ve görünüşünüzü güzel yaptı... Mümin 40:64

Biz insanı, gerçekten en güzel bir biçimde yarattık. Tin 95:4

Sünnet derisinin kesilip alınmasıyla aşağıdaki ayette hayvanın kulağının kesilmesi arasındaki benzerlik dikkat çekicidir:

Şeytan demişti ki: "... Yemin olsun, onları saptıracağım, onları boş kuruntulara mutlaka iteceğim. Onlara mutlaka emir vereceğim de davalarının kulaklarını yaracaklar; onlara muhakkak emredeceğim de Allah'ın yaratışını/yarattıklarını değiştirecekler." Nisa 4:118-119

Kitaplıların kimi Müslüman toplumun kız çocukları sünnet etme geleneğiyle ilgili kitaplar yazıp belgeseller ve haberler yapmaları onların Kuran düşmanlığından kaynaklanır. Erkek sünnetini konu edinirlerse Yahudi diniyle çelişmiş olacakları için bu Kuran’a saldırmak için uygun değildir. Çünkü Kuran’a ve Kuran’ı elinde tutanlara karşı karalama kampanyası yürütenlerin başında Yahudiler ve onlarla en iyi geçinen Hristiyan mezhebi olan Evangelistler gelir. Muhammed Peygamber’in değil, Yahudilerin sünnetini izleyen gelenekçi /mezhepçiler bu kara çalma kampanyasına karşı çaresizdirler. Bu saldırının ikiyüzlülüğünü ancak yalnızca Kuran’ı benimseyen gerçek Müslümanlar açığa çıkarabilirler.

Yiyeceklerle İlgili Uyduruk Haramlar

Kertenkelenin haram olması:

Ebu Davut 3787; Müslim 4790.

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 11/29-30 Küçük kara hayvanları içinde sizin için kirli sayılanlar şunlardır: Gelincik, fare, bütün kertenkele türleri –geko, varan, duvar kertenkelesi, düz keler– bukalemun.

Kurbağanın, sürüngenlerin, böceklerin haram olması:

Ebu Davut 5249; Müslim 3604, 3598, 3603,

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 11/41-42 Bütün küçük kara hayvanları iğrençtir. Yenmeyecektir. İster karnı üzerinde sürünen, ister dört ayaklı ya da çok ayaklı canlılar olsun, bunların hiçbirini yemeyeceksiniz.

Ayrıca bkz. **Yasanın Tekrarı 14/9-10**.

Not: Hanbeli gibi kimi mezhepte böcek haramdır. Pek çok mezhepte yılan haramdır. Örnek: İbn Teymiye, Mecmuul Fetava.

...Ama çekirgenin helal olması:

Buhari 4801; Ebu Davut 1853, 3806; Müslim 3610.

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 11/22-23 Şunları yiyeceksiniz: Bütün çekirge türleri, küçük çekirge, cırcırböceği, ağustosböceği. Öbür dört ayaklı, kanatlı böceklerin hepsi sizin için iğrenç sayılır.

Eşegin, atın ve katırın haram olması:

Müslim 3582, 3583, 3585, 3591, 3593; İbn Mace, Zebaih 14.

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 11/26 Çatal tırnaklı ama tırnağı yarık olmayan ve geviş getirmeyen her hayvan sizin için kirlidir. Bunlara dokunan da kirlenmiş sayılır.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 14/6-7 Çatal ve yarık tırnaklı, geviş getiren her hayvanın etini yiyebilirsiniz. Ancak geviş getiren, çatal ve yarık tırnaklı hayvanlardan etini yememeniz gerekenler şunlardır: Deve, tavşan, kaya tavşanı.

Not: Ortadoğu, Kuzey Afrika, İran ve Afganistan'da deve besiciliği fazlasıyla yaygın olduğu için hahamlar Müslümanlara deveyi haram etmekte zorlanmış olmalıdır. At da toynaklı olmasına karşın deve gibi demirbaş yiyeceklerden olduğu için at eti *mekruh* düzeyinde kalmış, haramlaştırma çabası hedefe ulaşmamıştır.

Deniz avı:

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 14/9-10 Suda yaşayan hayvanlardan şunların etini yiyebilirsiniz: Pullu ve yüzgeçli canlıların etini yiyebilirsiniz. Ama pulsuz ve yüzgeçsiz canlıların hiçbirini yemeyeceksiniz.

Not: Hanefi mezhebi deniz yumuşakçaları konusunda ikiye bölünmüştür. Kimi Şii mezhebinde deniz kabukluları ve yumuşakçaları (yüzgeçsizler) haramdır. Mezhepçi din adamları deniz kabukluları ve yumuşakçalarıyla ilgili olarak *aradıkları* yasağı hadis kitaplarında bulamamalarına karşın Allah'ın Kuran'da serbest bıraktığını serbest bırakmakta çekingenlik göstermektedirler.

Yırtıcıların ve leşçillerin haram olması:

Müslim 1933, 3570; İbn Mace, Zebaih 13, 14; Ebu Davut, Etime 32, 33; Tirmizi, Sayd 3, 9, 11; Buhari, Zebaih 29; Muvatta, Sayd 14 (496).

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 14/12-19 Etini yemeyeceğiniz kuşlar şunlardır: Kartal, kuzu kartalı, kara akbaba, çaylak, doğan türleri, bütün karga türleri, baykuş, puhu, martı, atmaca türleri, kukumav, büyük baykuş, peçeli baykuş, ishakkuşu, akbaba, karabatak, leylek, balıkçıl türleri, ibibik, yarası. Bütün kanatlı böcekler sizin için kirli sayılır. Hiçbirini yemeyeceksiniz.

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 11/27 Dört ayaklı hayvanlardan pençelerini yere basarak yürüyenler sizin için kirlidir.

Kuran: Kuran, Sünnet'in, yani Tevrat'ın yiyecek yasaklarını yalanlar. Yahudilere toynaklıların yasaklanması onlar için cezadır.¹⁰

¹⁰ Çevirilerde "toynaklı" olarak çevrilmesi gereken sözcük hatalı olarak "tırnaklı" diye çevrilmiştir. Oysa Tevrat'ın çift tırnaklıları (Artiodactyla takımından olan hayvanların) haram etmediği, at ve eşek gibi tek tırnaklıları /toynaklıları (Perissodactyla takımı) haram ettiği açıktır. Bkz. https://infogalactic.com/info/Odd-toed_ungulate
https://infogalactic.com/info/Even-toed_ungulate

Yahudilere tüm tırnaklı [toynaklı] hayvanları haram kıldık. Onlara ayrıca sığır ve koyunun yağlarını da haram kıldık. Sığır ve koyunun sırtlarının ve bağırsaklarının taşıdığı yağlarla, kemiklerle karışan yağlar bunun dışındadır. Bunu onlara azgınlıkları yüzünden bir ceza olarak yaptık. Biz elbette sözünde duranlarız. Enam 6:146

Müslümanların bu yasağı üzerlerine alınmaları, kendilerini cezalandırmalarından başka bir şey değildir. 5:3-5,90,96 ayetleri yiyecek ve içeceklerle ilgili bütün yasakları kapsar. 5:87-88 ayetlerinde bunların dışındaki besinlerin din adına yasak edilmemesi için insanlar bir kez daha uyarılır.

Ey iman sahipleri! Allah'ın size helal kıldığı şeylerin temiz ve güzel olanlarını haramlaştırmayın; azıp sınırı aşmayın; Allah azıp sınırı aşanları sevmez. Maide 5:87

Kuran Yahudilere daha önce yasaklananlardan bir bölümünü kaldırır, ne var ki Yahudiler Kuran'a kulak asmazlar:

Tevrat'tan önümde bulunanı doğrulayıcıyım. Size haram kılınmış olanın bir kısmını size helal yapacağım. Rabbinizden bir mucize getirdim size. Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin. Ali İmran 3:50

Yiyecek yasaklarıyla ilgili olarak Aybaşı Olan Kadının Kirli Sayılması başlığına da bakınız.

Filanca Duayı veya Ayeti Okuyanın Cennete Gireceği

Namazın ve namaz dışındaki okumaların yabancı bir dilde, anlamadan yapılması gerektiği düşüncesi Yahudilikte yerleşik bir inançtır. Talmud ve ilmihallerde bu inancı yansıtan ve İbranice'nin kutsal dil olarak anıldığı sayısız örnek vardır. Yine hadis kitaplarında belli söz veya ayetleri okumanın doğaüstü etkileri veya abartılı ödülleri söz eden çokça örnek vardır. Bu sözler anlamları, yani barındırdıkları mesaj nedeniyle değil, sihirli etkilerinden yararlanmak amacıyla okunacağı için, Hindu *mantraları* gibi doğal olarak çevrilmeden orijinal dilinde seslendirilmeleri gerekecektir. Talmud'da ve Yahudi ilmihallerinde tıpkı Hadis kitaplarında ve İslam ilmihallerinde karşılaştığımız gibi hangi durumda hangi duanın *okunması* gerektiği, reçete yazarmışçasına düzenlenmiştir.¹¹

“Kim abdest alır da ‘Allah’tan başka tanrı olmadığına ve Muhammed’in onun kulu ve elçisi olduğuna tanıklık ederim’ derse cennetin sekiz kapısı açılır, dilediği kapıdan girer.” Ebu Davut, Taharet 66 (169); Tirmizi, Taharet 41 (55).

https://ar.wikipedia.org/wiki/%D9%85%D8%B2%D8%AF%D9%88%D8%AC%D8%A7%D8%AA_%D8%A7%D9%84%D8%A3%D8%B5%D8%A7%D8%A8%D8%B9

https://ar.wikipedia.org/wiki/%D9%85%D9%81%D8%B1%D8%AF%D8%A7%D8%AA_%D8%A7%D9%84%D8%A3%D8%B5%D8%A7%D8%A8%D8%B9

¹¹ Bunların yanlışlığını [Kuran'daki Dualar ve Konuşmalar Simgeseldir](#) ve [Türkçe Kuran, Türkçe Namaz](#) yazılarımda tartıştım.

تَجِيءَ " مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ يَتَوَضَّأُ فَيُحْسِنُ الوُضُوءَ ثُمَّ يَقُولُ حِينَ يَفْرُغُ مِنْ
وُضُوئِهِ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا
فُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ الثَّمَانِيَّةِ يَدْخُلُ مِنْ أَيِّهَا شَاءَ " . قَالَ مُعَاوِيَةُ وَحَدَّثَنِي

"Cuma gecesi Duhan Suresi'ni okuyan bağışlanır." Tirmizi, Fedayil El Kuran 3132.

" مَنْ قَرَأَ حَمَّ الدُّخَانِ فِي لَيْلَةِ الْجُمُعَةِ غُفِرَ لَهُ " . قَالَ أَبُو عِيْسَى هَذَا حَدِيثٌ

"Kadir gecesi *salât*¹² edenin /namaz kılanın suçları bağışlanır." Buhari, İman 25 (35), 27 (37).

حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ، قَالَ حَدَّثَنِي مَالِكٌ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، عَنْ حُمَيْدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ،
عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ " مَنْ قَامَ رَمَضَانَ
إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ " .

"Bir Müslüman güzelce abdest alır ve *salât* ederse iki *salâtı* [namazı] arasındaki günahları bağışlanır." Müslim, Taharet 4 (227).

لَا يَتَوَضَّأُ رَجُلٌ مُسْلِمٌ فَيُحْسِنُ الوُضُوءَ فَيُصَلِّيَ صَلَاةً إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الصَّلَاةِ الَّتِي تَلِيهَا

Babil Talmudu, Berakot 15a: Mişna: 'Şema'yı [namazı] kendi duymadan okuyan kişi görevini yerine getirmiştir.' Haham Yose der ki: 'Görevini yerine getirmemiştir.' Harfleri doğru seslendirmeden okuduysa, Haham Yose görevini yerine getirdiğini, Haham Yuda ise yerine getirmediğini söyler. Yanlış sırayla okursa görevini yerine getirmemiştir. Okur ve hata yaparsa hata yaptığı yere geri dönmelidir.

Babil Talmudu, Berakot 4b: Haham Eleazar ben Abina der ki: "Her kim 145. mezmuru günde üç kez okursa sonsuz dünyanın mirasçısı olur."

Babil Talmudu, Şabat 119b: Reş Lakiş dedi ki; "Her kim bütün yüreğiyle *amin* derse cennetin kapıları ona açılır..."

Babil Talmudu'nun Sotah 32a bölümünde hangi törendeki hangi duanın anadilinde, hangi duanın kutsal dil İbranice okunması gerektiği uzun uzun sayılır. Yahudilikte eylemin söze indirgenme örüntüsünün örneği Teşuva geleneğidir. Buna göre yalnızca sözlü olarak pişmanlık bildiren kişi, bunu eylemle doğrulaması bile günahlarının bağışlanacağına inanılır.

Kuran: Kuran'da kimin, ne yapınca bağışlanacağı, ne yapınca hiçbir işe yaramayacağı çok sayıda bölümde, farklı ifadelerle bildirilmiştir ve hiç biri yukarıdaki hadis ve Talmud alıntılarında benzememektedir. Elçi yukarıdakine benzer ifadeler kullanmış olsa idi kesinlikle Kuran'da bulunmayan ve Kuran'a aykırı bir şeyi, öğrettiği yasaya eklemiş olurdu. Böyle bir şey

¹² Salât, Türkçeye çoğunlukla "namaz" olarak çevrilen Kuranın yasalarını ayakta tutma eylemidir. Dua töreni sanılarak yanlış anlaşılmıştır. Doğrudan Kuran'a bakarak ne olduğunu saptadığım çalışma için "Kuran'da Salat ve Namaz Araştırması – 1" yazıma bakınız.

yapmaya kalksa idi daha ölmeden cezası verilmiş olurdu ve yeryüzünde Kuran diye bir kitap olmazdı (69:44-47).

Kuran'da ödül, Allah için iş yapan ve temiz bir yürekle ölenler içindir (9:105, 26:89, 84:6). Dua (çağrı) kuru söz söylemek değil, dilemek ve dilekleri gerçekleştirmek için çalışmak anlamına gelir. 34:19 ve 38:16 ayetlerindeki "dua"ları inceleyiniz. Kuran'daki çağrı ve yakarmalar öncelikle istem ve eylemdir, sözün ötesine geçmeyen yalıtılmış mırıldanmalar değil. Kuran büyümlü bir kitap, bir ezber nesnesi veya şiir değildir (36:69, 37:36, 52:30, 69:41, 85:21). Bir uyarı ve hatırlatmadır. Kuran okumak için değil, uygulamak içindir (5:43, 62:5). Konuyu "Kuran'daki Konuşmalar ve Dualar Simgeseldir" yazımda ayrıntısıyla tartıştım.

Yahudilerin Kuran'da uzun uzun eleştirilmeleri boşuna değildir. Çünkü çoğu, yanlarındaki kitabı kuru kuru okumaya dalmış ve gereğini boşlamıştır (2:44, 5:13). Söylemeye dalmış ve eylemeyi unutmuştur (2:100,113, 61:6...).

"Amin" Demek

Buhari Ezan 112 (781): "Amin' dersiniz ve gökteki meleklerin 'Amin'i bununla çıkışırsa suçlarınız bağışlanır."

Buhari, Ezan 111, 113 (780, 782) ve Davet 63 (6402): "İmam 'Amin' deyince /Fatiha'yı bitirince 'Amin' deyin." Ayrıca bkz: Müslim, Salat 16 (404), 18 (410, 415); Ebu Davut, Salat 172/323 (932, 933, 936, 937, 938); Tirmizi, Salat 70 (248); İbn Mace, İkamet 14 (851-857); Nesai, İftitah 4 (879), 21 (905), 33, 34 (925-930); Muvatta, Salat 47-49 (194-196).

حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يُوسُفَ، أَخْبَرَنَا مَالِكٌ، عَنْ أَبِي الزِّنَادِ، عَنِ الْأَعْرَجِ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ " إِذَا قَالَ أَحَدُكُمْ آمِينَ . وَقَالَتِ الْمَلَائِكَةُ فِي السَّمَاءِ آمِينَ . فَوَافَقَتْ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ " .

Eski Ahit, Tevrat, Çölde Sayım 5/22 O zaman kadın, Amin, amin, diyecek.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 27/15-36 "Rabbin tiksindiği el işi oyma ya da dökme put yapana ve onu gizlice dikene lanet olsun!" Bütün halk, "Amin!" diye karşılık verecek [bu cümle edilen her bedduadan sonra birer kez olmak üzere on iki kez yinelenir].

Eski Ahit, 1.Tarihler 16/36 Bütün halk, "Amin!" diyerek Rabbe övgüler sundu.

Kuran: "Allahu ekber" ve şahadet cümlesi gibi, amin sözcüğü de Kuran'da hiç geçmez. Yakarışların arkasından herhangi bir sözcük söylenmesi gibi bir kural yoktur. Dahası, Kuran'da Allah'ı çağırma (dua) işi kuru söz değil yürekte duyulan istek ve bu istek için çalışmak anlamındadır (karşılaştırınız; 2:200,201,221, 10:12, 17:11, 34:19, 38:16, 41:49).¹³

¹³ Daha fazla kanıt için [Kuran'daki Dualar ve Konuşmalar Simgeseldir](#) yazımı okuyunuz.

Mürtedin Öldürülmesi

“Dinini değiştireni öldürün /Dinini değiştirenle savaşın.”

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ حَنْبَلٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، أَخْبَرَنَا أَيُّوبُ، عَنْ عِكْرِمَةَ، أَنَّ عَلِيًّا، عَلَيْهِ السَّلَامُ أَحْرَقَ نَاسًا ارْتَدُّوا عَنِ الْإِسْلَامِ قَبْلَ ذَلِكَ ابْنُ عَبَّاسٍ فَقَالَ لَمْ أَكُنْ لِأَحْرِقَهُمْ بِالنَّارِ إِنْ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ " لَا تُعَذِّبُوا بِعَذَابِ اللَّهِ " . وَكُنْتُ قَاتِلَهُمْ بِقَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ " مَنْ بَدَّلَ دِينَهُ فَاقْتُلُوهُ " . قَبْلَ ذَلِكَ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ وَيْحَ ابْنِ عَبَّاسٍ .

Ayrıca bkz. Ebu Davut, Hudud 1, 2 (4351, 4352); Nesai, Tahrimud Dem 15 (7107).

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 24/16 Rabbe söven kesinlikle öldürülecektir. Bütün topluluk onu taşıyacak. İster yerli ister yabancı olsun, Rabbe söven herkes öldürülecektir.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 13/6-9 Öz kardeşin, oğlun, kızın, sevdiğin karın ya da en yakın dostun seni gizlice ayartmaya çalışır, senin ve atalarının önceden bilmediğinin, dünyanın bir ucundan öbür ucuna dek uzakta, yakında, çevrenizde yaşayan halkların ilahları için, ‘Haydi gidelim, bu ilahlara tapalım’ derse, ona uymayacak, onu dinlemeyeceksin. Ona acımayacak, sevecenlik göstermeyecek, onu korumayacaksın. Onu kesinlikle öldüreceksin. Onu önce sen, sonra bütün halk taşaya tutsun.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 17/2-5 Tanrınız Rabbin size vereceği kentlerin birinde aranızdan onun antlaşmasını çiğneyip gözünde kötü olanı yapan bir erkek ya da kadın çıkar ve buyruklarıma aykırı olarak gidip başka ilahlara tapar, onların, güneşin, ayın ya da gök cisimlerinin önünde eğilirse... bu kötülüğü yapan erkeği ya da kadını kentinizin kapısına çıkarın ve taşaya tutarak öldürün.

Kuran: Hadislerde ve Kuran’da geçen pek çok sözcüğün bugün yanlış anlaşıldığı bilgisinin ışığında şuna dikkat etmek gerekir: Kuran’da ölümü gerektiren adli suçlardan söz edilir. Ancak *din* kavramını inanç, akide, mitoloji veya vicdanının seçimini barışçıl biçimde dile getirmek olarak tanımladığımızda, buna karşılık bir ölüm cezası yoktur. Hadis metinlerindeki “*din*” ve “İslam” sözcükleri anlam aşınmasına uğrayarak “inanç” anlamında anlaşılmaya başlanmıştır. Bu sözcüklere bu anlamı verir, *toplum yasası* olması gereken *dini* bireysel zihin dünyası veya tapınak etkinliği olarak tanımlar, sonra da bundan “döneni” adli olarak cezalandırırsak elbette Kuran’a aykırı bir sonuca ulaşmış oluruz.¹⁴ Kuran bu konuda adli bir ceza koymamıştır (2:217, 4:137, 5:54, 16:108...). Kuran’da hep çoktanrıcuların tektanrıcuları taşıdığı örnekler verilmiştir (11:91, 18:20, 19:46, 26:116, 36:18, 44:20).

¹⁴ Yerlerinden kayan kavramların örneklerini [Arapça Sözcük Denkleği ve Anlam Kırımı](#) yazımda verdim. Din kavramındaki değişme için [Din Nedir](#) yazıma bakınız.

Zina Edenin Taşlanarak Öldürülmesi (Recm)

Buhari, Hudud 44 (6814), 45 (6815), 46 (6817), 47 (6818), 49 (6820) gibi hadislerde Elçi zinacıların taşlanması veya öldürülmesini buyurmuştur.

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مِقَاتٍ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ اللَّهِ، أَخْبَرَنَا يُونُسُ، عَنِ ابْنِ شِهَابٍ، قَالَ
حَدَّثَنِي أَبُو سَلَمَةَ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ، أَنَّ رَجُلًا،
مِنَ أَسْلَمَ أَتَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَحَدَّثَهُ أَنَّهُ قَدْ زَنَى، فَشَهِدَ عَلَى
نَفْسِهِ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ، فَأَمَرَ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرُجِمَ، وَكَانَ قَدْ
أُحْصِيَ.

Elçi'nin zinacıları taşlattığı veya öldürttüğü hadislerden bazıları şunlardır: Buhari, Mezalim 19, Menakibul Ensar 46, Megazi 21, İtisam 16; Müslim, Hudut 15 (1691); Muvatta, Hudut 8, 10 (823, 824); Tirmizi, Hudut 7, (1431); Ebu Davut, Hudut 23 (4418). “İlk taşı günahsız olanınız atsın” biçimi de halk arasında dolaşıma girmiştir.

Bunlardan daha feci ve ilginç bir hadis ise Buhari, Hudud 37 (6841); Müslim, Hudud 6 (1700); Ebu Davut, Hudud 26 (4446-4448) ve İbn Mace, Hudud 10 (2558)'de karşımıza çıkar. Burada hadisin Muhammed'i, zinacıyı kırbaçlayarak aslında farkında olmadan Kuran'a uygun cezayı veren Yahudilere rastlar. Onlara Tevrat'ta buyurulan cezanın bu olup olmadığını sorar. Tevrat'ı açıp okurlar. Tevrat'ta taşlama cezası yazdığını gören hadisin Muhammed'i onlara taşlama cezasını uygulamalarını söyler. Böylece Kuran'ın buyruğunu uygulayan Yahudileri ondan alıkor!

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 20/10 Biri başka birinin karısıyla, yani komşusunun karısıyla zina ederse, hem kendisi, hem de zina ettiği kadın kesinlikle öldürülecektir.

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 20/27 Cincilik yapan ve ruh çağırان ister erkek olsun, ister kadın olsun kesinlikle öldürülecektir. Onları taşılayacaksınız. Ölümlelerinden kendileri sorumludur.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 22/23-24 Eğer bir adam kentte başka biriyle nişanlı erden bir kızla karşılaşır ve onunla yatarsa, ikisini de kentin kapısına götürecektir, taşılayarak öldüreceksiniz.

Bu bölümlerde taş(lama) ve öldürme sözcüklerinin ayrı ayrı geçtiğine dikkat edin.

Yeni Ahit, Yuhanna 8/3-7 Din bilginleri ve Ferisiler, zina ederken yakalanmış bir kadın getirdiler. Kadını orta yere çıkararak İsa'ya, “Öğretmen, bu kadın tam zina ederken yakalandı” dediler. “Musa, Yasa'da [Tevrat'ta] bize böyle kadınların taşlanması buyurdu, sen [İsa] ne dersin?” ... Durmadan aynı soruyu sormaları üzerine doğruldu ve “İçinizde kim günahsızsa, ilk taşı o atsın!” dedi.

Ayrıca Yahudilerin insan yazması kutsal kitapları ve Kütübi Sitte'nin karşılığı olan Babil Talmudu'nun **Sanhedrin 54b** bölümünde bu buyruk yinelenir.

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 20/27'de “cincilik yapan ve ruh çağırان [...] kesinlikle öldürülecektir. Onları taşılayacaksınız. Ölümlelerinden kendileri sorumludur.” Bölümünde

Kuran: Zinanın cezası kırk sopa veya kırbaştır (24:2-9). Hiçbir suça taşlama cezası yoktur (24:2, 4:25). Kuran'da hep çoktanrıcılar tektanrıcıları taşlamaktadırlar (11:91, 18:20, 19:46, 26:116, 36:18, 44:20).

Kuran'da bulunan bir yargının geçersiz olduğunu ve Kitap'ta onun yerine başka bir yargı bulunduğunu söylemek, yani *nesih* kavramı da yazının başında işaret ettiğim gibi haham anlayışının etkisidir. "Zinanın cezası önce sopa idi ama daha sonra değiştirildi" iddiası da nesih edilmiş ayetlerin varlığı ön kabulünden türer.¹⁵ Bir uydurma, bir başka uydurmaya yataklık yapar.

Bu taşlama cezası da aslında taşıyarak öldürmek değil, kovmaktır. Kuran'da da geçen *şeytan el racim* tamlamasının "öldürülmüş şeytan" değil, "kovulmuş şeytan" anlamına geldiği bilinmesine rağmen "*recm*" deyince taşıyarak öldürmeyi anlamak, sözcüklerinin anlamını kaydırma işinin bir örneği olsa gerek ki Yahudiler bunda ustadır (4:46, 5:13). Nitekim yukarıda sözünü ettiğim ikinci hadisin dört kitaptaki farklı sürümlerinin hiçbirinde sözcüğün öldürmek anlamında kullanıldığını gösteren bir belirti yoktur. Hadislerde *recm* sözcüğünün "öldürmek" sözcüğüyle birlikte kullanılmamış olmasına rağmen Tevrat'ın etkisinde kalarak öldürmek olarak anlaşılmış olması ilginçtir. Hadisi hem uydurmakta hem de uydurulan hadisi yorumlamakta Tevrat'ın etkisi altında kalınmıştır.

1977'de Suudi kraliyet ailesinden Mişael Bint Fahd Bin Muhammed El Suud, zina ettiği gerekçesiyle idam edilmiştir.¹⁶ Benzer haberler duyulduğunda kesin ve net olarak verilmesi gereken tepki Suudi hükümetinin "barbarlığından" söz etmek falan değil, bu cezanın Tevrat'a uygunluğuna ve Kuran'a uygunsuzluğuna vurgu yapmaktır. Bu entelektüel dürüstlüğü ve dik duruşu gösterecek din bilirkişilerinden yoksun olmamalıydık.

Köle ve Cariye Alım Satımı, Miras Bırakılması

Buhari, Kader 9'daki (6603) hadiste savaş tutsağı kölesiyle ilişkiye giren kişinin dışarı boşalma sorusuna yanıt veren sözde Elçi, köleye davranışı konusunda bir yorumda bulunmaz. Buhari, Ahkam 48 (7186) ve Ebu Davut, Köle Azadı 30'da (3955) geçen hadiste sözde Elçi, ölen bir adamın kölesini satar ve parayı ailesine gönderir.

حَدَّثَنَا ابْنُ نُمَيْرٍ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَشِيرٍ، حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ، حَدَّثَنَا سَلْمَةُ بْنُ كُهَيْلٍ،
عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ بَلَغَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّ رَجُلًا مِنْ أَصْحَابِهِ
أَعْتَقَ غُلَامًا عَنْ دُبْرٍ، لَمْ يَكُنْ لَهُ مَالٌ غَيْرُهُ، فَبَاعَهُ بِثَمَانِيَةِ دِرْهَمٍ، ثُمَّ أُرْسِلَ
بِثَمْنِهِ إِلَيْهِ.

¹⁵ Ayetlerin birbirini nesih edebilmesi için ise bildiriliş sırasının bilinmesi gerekir ki bu sırayı Kuran metninde bulamıyoruz. İniş sırası veya nüzul sırası veya nüzul sebepleri denen uydurma bilgi de bunu sağlamaya hizmet eder. Bu konuyu *Kuran'ın İniş Sırası Yanlış Mı* yazımda tartıştım: <https://www.gerceginkitabı.com/2018/04/17/kuranin-inis-sirasi-yanlis-mi/>

¹⁶ https://infogalactic.com/info/Misha%27el_bint_Fahd_bin_Mohammed_al_Saud

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 25/44-46 Köleleriniz, cariyeleriniz çevrenizdeki uluslardan olmalı. Onlardan uşak ve cariye satın alabilirsiniz. Aranızda yaşayan yabancıların çocuklarını, ister ülkenizde doğmuş olsun ister olmasın, satın alıp onlara sahip olabilirsiniz. Onları miras olarak çocuklarınıza bırakabilirsiniz. Yaşamları boyunca size kölelik edecekler. Ancak bir İsraili kardeşine efendilik etmeyecek, sert davranmayacaksın.

Kuran: Kuran Müslümanları sürekli köle kurtarmaya çağırır (4:25,92; 5:89, 58:3, 90:12-13). 24:33 ayeti bir köleyi zorla barındırmayı yasaklar. Bir Kuran bağlısı savaş tutsakları ve mahkumlar dışında zorbalıkla köle edinmeyeceği için satamaz ve miras bırakamaz. Bir ulusun köle, ötekinin efendi olması gibi buyruklar ne Kuran'da ne de önceki elçilerin mesajlarında bulunur.

Din Adına Soykırım ve Köleleştirilme (Beni Kurayza, Beni Ukayna Hadisleri)

Muhammed Peygamber'in sözde Beni Kurayza, Beni Nadir ve Beni Ukayna saldırıları, çocukları ayırt etmeden öldürmesi: Buhari 4028, 411; Müslim 1766, Ebu Davut 3005.

Müslüman olmayanlarla savaşmak gerektiği: Buhari, İtisam 2, Zekat, İstıtabe 3; Müslim, İman 32 (20); Muvatta, Zekat 30 (1, 269); Tirmizi, İman 1 (2610); Ebu Davut, Zekat 1 (1556); Nesai, Zekat 3, (5,14).

Buhari'nin İstizan bölümünde 36 (6262) numaralı hadiste sözde Elçi, Kurayza'nın savaşanlarının öldürülmesini ve geride kalanların tutsak edilmesini onaylar.

حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ، حَدَّثَنَا شُعْبَةُ، عَنْ سَعْدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِي أَمَامَةَ بْنِ سَهْلِ بْنِ حَنْفِيٍّ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، أَنَّ أَهْلًا، قُرَيْظَةَ نَزَلُوا عَلَى حُكْمِ سَعْدِ فَأَرْسَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَيْهِ فَجَاءَ فَقَالَ " قَوْمُوا إِلَى سَيِّدِكُمْ " . أَوْ قَالَ " خَيْرِكُمْ " . فَقَعَدَ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ " هَؤُلَاءِ نَزَلُوا عَلَى حُكْمِكَ " . قَالَ فَأِنِّي أَحْكُمُ أَنْ تُقَاتِلَ مَقَاتِلَهُمْ، وَتُسَبِّ ذُرَارِيَهُمْ. فَقَالَ " لَقَدْ حَكَمْتَ بِمَا حَكَمَ بِهِ الْمَلِكُ " . قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ أَفْهَمَنِي بَعْضُ أَصْحَابِي عَنْ أَبِي الْوَلِيدِ مِنْ قَوْلِ أَبِي سَعِيدٍ إِلَى حُكْمِكَ.

İbn Mace'nin Cihad bölümünde 2946 (2839) numaralı hadiste sözde Elçi, çoktanrıcuların kadınlarının ve çocuklarının "onlardan" olduğu gerekçesiyle öldürülmesini onaylar.

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ أَبِي شَيْبَةَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ عُيَيْنَةَ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الصَّعْبُ بْنُ جَثَامَةَ، قَالَ سَأَلَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ أَهْلِ الدَّارِ مِنَ الْمُشْرِكِينَ فَيُصَابُ النِّسَاءُ وَالصَّبِيَّانُ قَالَ " هُمْ مِنْهُمْ " .

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 7/2-26 Tanrınız Rab bu ulusları elinize teslim ettiğinde, onları bozguna uğrattığınızda, tümünü yok etmelisiniz. Bu uluslarla antlaşma yapmayacaksınız, onlara acımayacaksınız. ... Tanrınız Rabbin elinize teslim edeceği halkların tümünü yok edeceksiniz. Onlara acımayacaksınız. Krallarını elinize teslim edecek; adlarını göğün altından sileceksiniz. Onları yok edene dek kimse size karşı duramayacak. Onlardan çok nefret edecek, tiksineceksiniz; çünkü onlar yok olmaya mahkumdur.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 13/15 O kentte yaşayanları kesinlikle kılıçtan geçireceksiniz. Kenti yok edip orada yaşayan bütün halkı ve hayvanları kılıçtan geçireceksiniz.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 20/13-17 Tanrınız Rab kenti elinize teslim edince, orada yaşayan bütün erkekleri kılıçtan geçirin. Kadınları, çocukları, hayvanları ve kentteki her şeyi yağmalayabilirsiniz. Tanrınız Rabbin size verdiği düşman malını kullanabilirsiniz. Yakınızdaki uluslara ait olmayan sizden çok uzak kentlerin tümüne böyle davranacaksınız. Ancak Tanrınız Rabbin miras olarak size vereceği bu halkların kentlerinde soluk alan hiçbir canlıyı yaşatmayacaksınız. Tanrınız Rabbin size buyurduğu gibi, onları -Hitit, Amor, Kenan, Periz, Hiv ve Yevus halklarını- tümüyle yok edeceksiniz.

Eski Ahit, Yeşaya 13/1-18 Amots oğlu Yeşaya'nın Babil'le ilgili bildirisi: Rab seçtiklerine buyruk verdi, onun yüceliğiyle övünen yiğitleri öfkесinin gereğini yapmaya çağırdı. ... Ben, her şeye Egemen Rab, gazaba geldiğim, öfkemin alevlendiği gün gökleri titreteceğim, yer yerinden oynayacak. Yakalananın bedeni delik deşik edilecek, ele geçen kılıçtan geçirilecek. Yavruları (masumları) gözleri önünde parçalanacak, evleri yağmalanacak, kadınlarının ırzına geçilecek. Oklarıyla gençleri parçalayacak, bebeklere acımayacak, çocukları esirgemeyecekler.

Eski Ahit, Mezmurlar 137/8-9 Ey sen, yıkılası Babil kızı, bize yaptıklarını sana ödetecek olana ne mutlu! Ne mutlu senin yavrularını [bebeklerini] tutup kayalarda parçalayacak insana!

Kuran: Saldırgan çoktanrıci ordunun askerlerinin öldürülmesi buyruğu, geride kalan sivillere uzanmaz (2:191, 8:67, 47:4...). Sivillerin köle edilmesi gibi bir şeyden söz edilmez:

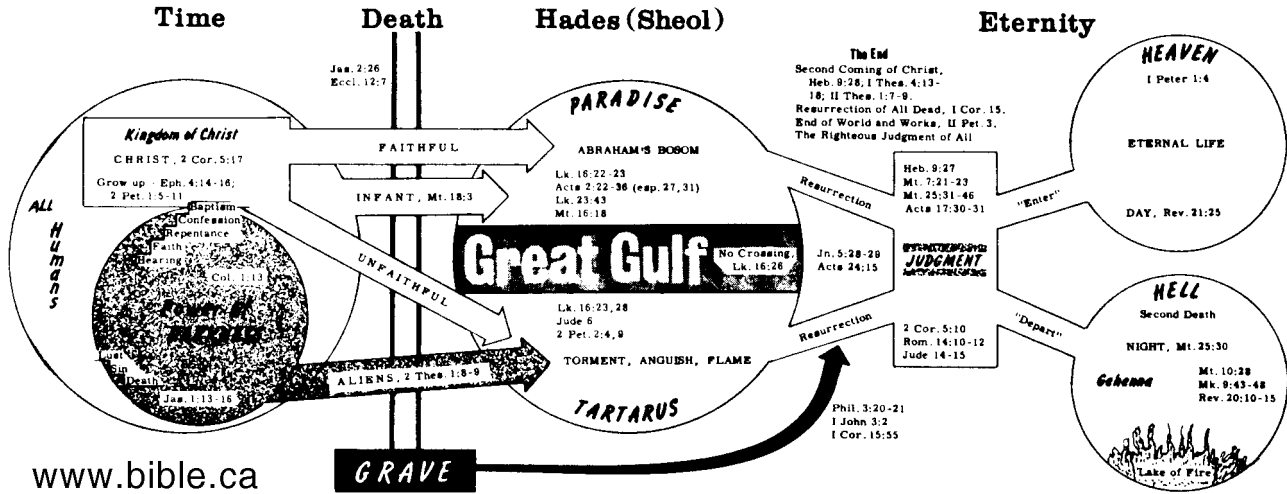
Nankörlük edenlerle karşılaştığınızda artık boyunlara vurun. Sonunda onlara üstün geldiğinizde, bağları sıkılaştırın. Bundan sonra, savaş ağırlıklarını bırakıncaya dek bağışlayın veya kurtulmalık karşılığı salın. Bu böyledir. Oysa Allah dileseydi, kesinlikle onları cezalandırırdı. Fakat sizi birbirinizle sınamak için böyledir. Allah'ın yolunda öldürülenlere gelince; onların yaptıklarını boşa çıkarmayacaktır. 47:4

Haksız yere savaş açmak yasaktır. Savaş ancak haksız yere savaş açanlara, insanları yurtlarından haksız yere sürenlere, iki toplum arasında düşmanlık yaratanlara, gereksiz saldırganlık gösterenlere, anlaşmaları bozanlara açılabilir (2:246, 4:75,90, 5:2, 7:33, 9:12, 22:39-40, 42:42, 60:9...). Haksız yere bir kişiyi bile öldürmek en büyük suçlardandır (5:32). Kimse başkasının yaptığından sorumlu değildir (53:39). Kimse önceki kuşakların cezasını

çekmeyi hak etmez (6:164). Bir ulusun köle, ötekinin efendi olması gibi buyruklar ne Kuran'da, ne de önceki elçilerin öğrettiklerinde bulunur.

Kabir Yaşamı, Kabir Azabı

Pek çok hadiste "mezarda" çekilecek olan acıdan söz edilir. Kuran'a bütünüyle aykırı olan kabir azabı düşüncesi, Helen mitolojisinde bulunuyorsa da yayılması ve günümüze dek gelmesi Kitabımukaddes sayesinde. Ölüler diyarı, ölüler ülkesi, karanlık, *tartarus* veya *hades* adlarıyla (İbranice: *Şeol*) çok kez anılır. Kötü kulların cesetleri çürür, iyi kullarınki çürümez. Kabir azabıyla ilgili sayısız hadis vardır, alıntılanmaya gerek duymuyorum. Yalnız bunlardan biri, bilgi doğrudan Yahudi'den geldiği için ilginçtir: "Ayşe'ye bir Yahudi kadın 'Allah seni kabir azabından korusun' dedi. Ayşe Allah'ın elçisine bunu sordu. O da 'Evet, kabir azabı (var)' dedi. Ayşe 'Ondan sonra her salâtında kabir azabından korunmak için dua etti' dedi." Buhari, Cenaiz 86 (1372); Müslim, Mesacit 24 (584).

www.bible.ca

Hristiyan mezheplerindeki mutlu (paradise) ve eziyetli (tartarus) kabir yaşamı (hades/sheol). Sorgu günü (judgment) kabir yaşamının ardından gelecektir.

Kaynak: <http://www.bible.ca/hades-16.gif>

Eski Ahit, Mezmurlar 16/10 Çünkü sen beni ölüler diyarına terk etmezsin, sadık kulunun çürümesine izin vermezsin.

Yeni Ahit, II. Petrus 2/4-9 Tanrı günah işleyen melekleri esirgemedi; onları cehenneme [*tartarus*] atıp karanlıkta zincire vurdu. Yargılanıncaya dek orada tutulacaklar. ... Görülüyor ki Rab kendi yolunda yürüyenleri karşılaştıkları denemelerden nasıl kurtaracağını bilir. Doğru olmayanları, özellikle benliğin yozlaşmış tutkuları ardından giden ve yetkisini hor görenleri cezalandırarak yargı gününe dek nasıl alıkoyacağını da bilir.

Yeni Ahit, Elçilerin İşleri 2/26-31 Bu nedenle yüreğim mutlu, dilim sevinçlidir. Dahası, bedenim de umut içinde yaşayacak. Çünkü sen canımı ölüler diyarına terk etmeyeceksin, kutsalının çürümesine izin vermeyeceksin. ... Davut bir peygamberdi ve soyundan birini tahtına oturtacağına dair Tanrı'nın kendisine ant içerek söz verdiğini biliyordu. Geleceği görerek Mesih'in ölümden dirilişine ilişkin şunları söyledi: 'O, ölüler diyarına terk edilmedi, bedeni çürümedi.'

Yeni Ahit, Vahiy 20/13-14 Deniz kendisinde olan ölüleri, ölüm ve ölüler diyarı da kendilerinde olan ölüleri teslim ettiler. Her biri yaptıklarına göre yargılandı. Ölüm ve ölüler diyarı ateş gölüne atıldı. İşte bu ateş gölü ikinci ölümdür.

Luka İncili 16. bölüm okunduğunda “ölüler diyarındaki” cezanın aslında diriliş sonrası çekilecek ceza olduğu, kabir azabının bir yanlış anlama olduğu anlaşılabilir.

Kuran: Mezarda yaşam yoktur. Ölüler diriltilene değin uyurlar (39:42). Öldükten sonra yargılanma, ödül ve ceza bir kezdir.

Anlamı Kaydırılmış Cin, Şeytan, İblis, İfrit Kavramları

“Uykudan kalkan abdest alırken üç kez burnuna su çekip sümkürsün çünkü şeytan bütün gece burnunda kalmıştır.” Buhari, Bedül Halk 11 (3295).

قَالَ " إِذَا اسْتَيْقَظَ - أَرَاهُ - أَحَدُكُمْ مِنْ مَنَامِهِ فَتَوَضَّأَ فَلْيَسْتَنْثِرْ ثَلَاثًا، فَإِنَّ الشَّيْطَانَ
يَبِيتُ عَلَى خَيْشُومِهِ "

“Şeytan gece insanın burun deliklerinde durur.” Müslim, Taharet 8 (238).

“Biriniz *sutreye*¹⁷ doğru salat ederse ona yaklaşın, şeytanın salatınızı kesmesine izin vermeyin.” Nesai, Kible, 9/7 (748).

“Safları sıkı tutun, aranızda şeytan girmesin.” Ebu Davut, Salat, 2/277 (667); Nesai, İmame, 10/39 (815).

“Dün cinlerden bir ifrit *salâtımı* kesmek için geldiğinde Allah onu bastırmama yardım etti, onu yakaladım, mescidin sütunlarından birine hepimiz bakasınız diye bağlamak istedim, sonra Süleyman’ın ‘Bana, benden sonra kimsenin erişemeyeceği bir egemenlik ver’ [38:35] çağrısını anımsadım, sonra bıraktım.” Buhari, Enbiya, 60/95 (3423).

Aybaşı kanının “şeytandan” olduğu (ör: Ebu Davut, Taharet 114/296) ve benzeri hadisler kadını arızalı bir tasarım olarak sunmasının yanı sıra tıpkı Kitabımukaddes’teki şeytan gibi yeryüzündeki egemenliği Allah’la paylaşan, zorlayıcı, oldurğan bir şeytan resmi çiziyor. Bu şeytan imgesi İran’ın eski dini olan Mecusilikte¹⁸ yeryüzünün egemenliğini, yani yaratıcı gücü Ahura Mazda’yla paylaştığına inanılan Angra Mainyu’ya çok yakındır. Çünkü buna göre şeytanın fısıldamak ve çağırmaktan çok öte, nesneye egemen olabildiği güçlerinin olması gerekir. Oysa Kuran’da şeytanın çağırma yetisi dışında hiçbir gücü yoktur. Hacda “şeytan taşlama” geleneği de soyut olan şeytanı nesneye büründürerek aynı örüntüyü izler ve öğretiyeye zarar verir. Hadislerde bulunan nazar gibi kimi inanış şeytanı Kitabımukaddes’teki gibi maddeye hükmedebilen, oldurğan, yaratıcı, sanki akıllı bir hayvanmışçasına insanın dışında özerk bir doğa gücü olarak betimlediği için toplumun kötülükten korunma çabasını baltalar ve böylece toplumu ahlaksızlaştırır.

Hadislerde cin, şeytan, İblis ve İfrit sözcükleri göze görünmeyen ama dilediğinde maddeye bürünme, hızlı yer değiştirme, katı maddelerin içine girip çıkma gibi doğaüstü yetenekleri olan, hayalet gibi veya Alaadin’in lamba cini gibi masal yaratıklarını betimler. Bu yönüyle Kitabımukaddes’te yer alan kavramdır, Kuran’da değil. Eski Ahit çevirilerinde “cin” diye çevrilen İbranice sözcük *lassedim*,¹⁹ aslında paganların kötücül güçleri yönettiğine ve iyicil tanrılarla egemenliği paylaştığına inandıkları tanrıçıklardır. Örnek:

¹⁷ Namaz kılarken duvar yoksa kişinin önüne koyduğu nesne.

¹⁸ Yahudiler Babil sürgünü sırasında Babil (ve dolayısıyla İran) dininden etkilenmişlerdir.

¹⁹ <https://biblehub.com/hebrew/7700.htm>

Eski Ahit, Yasanın Tekrarı 32/17 Tanrı olmayan cinlere [*lassedim*], tanımadıkları ilahlara, atalarının korkmadıkları, son zamanlarda ortaya çıkan yeni ilahlara kurban kestiler.

Yeni Ahit çevirilerinde “cin” olarak gördüğümüz sözcük ise Yunanca *daimon*²⁰ karşılığıdır. Örnek:

Matta 8/31-32 Cinler İsa'ya, “Bizi kovacaksan, şu domuz sürüsüne gönder” diye yalvardılar. İsa onlara, “Gidin!” dedi. Cinler de adamlardan çıkıp domuzların içine girdiler. O anda bütün sürü dik yamaçtan aşağı koşuşarak göle atlayıp boğuldu.

Talmud'un İngilizce çevirilerinde “*demon*” olarak gördüğümüz sözcük de hadislerdeki cinleri ve şeytanları anlatır. Kuran'ın *cini*yle karışmaması için “ecinni” karşılığını kullanıyorum:

Babil Talmudu, Berakot 3a “Yıkıntılara gitmemeli çünkü orada ecinniler olabilir...”

Babil Talmudu, Gittin 70a “Hahamlar öğretiler ki; tuvaletten gelen bir adam ilişkiye girmeden önce yarım ‘mil’ yürüyecek kadar [yaklaşık on dakika] beklemeli, çünkü tuvalet şeytanı/cini o süre boyunca onunla birlikte. Eğer ilişkiye girerse, çocukları saralı olur.”

Babil Talmudu, Gittin 66a'da ecinnilerin “insanlar gibi de görünebileceği” söylenir. Ayrıca **Babil Talmudu, Sanhedrin 65a**'da tıpkı İncil'deki (ve filmlerdeki) örnekleri gibi “cin çıkarmaktan” söz edilir. Bu anlamda cinlerden korunmak için muskalar ve türlü tılsımlar kullanmak bin yıldan eski bir Yahudi geleneğidir.

Kuran: *Cin* sözcüğü örtülü olan kişilikler için genel bir sözcüktür ve insandan başka bir yaratık sınıfını anlatmaz (özellikle 6:130, 72:6). Bu sözcük hem uzak ve yabancı kültürlerin kişilerini (göze görünmedikleri için) hem de kişilerin dışarıdan görünmeyen kötücül niteliklerini anlatabilir. Halklar için kötülükler tasarladıklarını bildiğimiz ama yüzlerini görmediğimiz, adlarını bilmediğimiz, aramızda kimilerini kendilerine hizmet (kulluk) ettiren kişiler bizim için *cindir*. İncil'de İsa'nın cin çıkardığı bölümler dikkatlice okunursa aslında bu bölümlerde İsa'nın bağımlılıkları ve kötü alışkanlıkları tedavi ettiği anlaşılabilir (Matta 12/21, 17/15-18, Luka 4/33-35, 9/38-42, 11/14). Çok büyük olasılıkla olayı özlü ifade etmek için kullanılmış olan simgeler ve mecazlar sonradan yanlış anlaşılmıştır. Süleyman'ın cinlerinin dalgıçlar, yapı ustaları ve hizmetçiler olduğu bildirilir (21:82, 34:12, 38:37-38). Bunların insan olmalarından başka bir olasılık düşünülemez çünkü öcülerin, perilerin, hayaletlerin anlatıldığı bir öyküden ahlaki bir sonuç çıkarmak olanaklı olmayacaktır. Süleyman'ın tek başına yapamayacağı şeyleri yapan İfrit aslında yüksek teknoloji kullanan bir kişidir (27:39). Bugün de yüksek teknoloji bilgisi olmayan insanlar, teknolojik sistemleri “büyü” olarak nitelerler. Büyü (Ar. *sihr*) aslında doğanın yasalarıyla çalışan, bilgisi kapalı ve dar bir çevrede saklı tutulan teknolojiyi anlatır. İllüzyonistlere “sihirbaz” denmesinin tek nedeni yaptıkları gözbağının bilgisinin (teknolojinin) kendilerinde saklı (örtülü) olmasıdır (20:58-70'de *sihr* sözcüğünün kullanılmasına dikkat edin). Bununla uyumlu olarak Türkçedeki “cin gibi” sözü aldatma yeteneğini anlatır. Aslında sihirbaz, öbür adıyla gözbağcı, insanları aldatan bir teknolojiye sahiptir. Eski zamanın yapı ustalığının bugünkü farmasonluğun kökeni olduğu iyi bilinir. Süleyman'ın yapı ustaları ve dalgıçları basitçe masonlardır, yüksek teknoloji bilgisini meslek çevresinde saklı tutan büyücülerdir (2:102). Bugün farmasonların Süleyman'ı üstat veya kurucu mason saymaları, tapınaklarını Tevrat'ta anlatılan Süleyman'ın simgeleriyle donatmaları, Allah'a “Evrenin Ulu Mimarı” adı vermeleri, kendilerine “büyücü” demeleri rastlantı değildir.²¹ Küresel kötülükler tasarlayan ve kendilerini görmediğimiz kişiler

²⁰ https://biblehub.com/greek/strongs_1140.htm

²¹ Yüksek dereceli masonlar Grand Wizard benzeri sanlar alırlar.

çoğunlukla mason benzeri yapılanmalara sahiptirler. Bunların en büyük silahı üst düzey gözbağı operasyonları dahil türlü ikna tekniklerini kullanmalarıdır. Farmasonlar Kuran'da anlatılan Süleyman'ı asla ciddiye almazlar; referansları her zaman Tevrat'taki putperest, günahkar, köleci, büyücü Süleyman'dır (I. Krallar 11/3-7).²² Yahudiler de Süleyman'ı büyücü sayan kitaplar yazıp efsaneler türetmişlerdir. Yahudiler ve farmasonlar Harut'la Marut'un "yapmayın" dediğini yüceltir, suç işleyenlere öykünürler. Yahudiler ve farmasonlar Musa'nın ve Harun'un da büyücüler olduğuna inanırlar. Bu durum Eski Ahit'te Yakup, İbrahim gibi kişilerin kurnaz ve aldatıcı tipler olarak betimlenmesiyle veya sözgelimi Samuel'in sihirli taşlarla fal bakmasıyla uyum içindedir. Bunu görmek için Tevrat'ın Çıkış 7-11 bölümleriyle Kuran'ı yan yana okumak yeterlidir. Tevrat'ta Mısırlıların başına gelen dokuz bela Musa'nın ve Harun'un sihirli değnekleriyle başardıkları işlerdir. "Süleyman'ın mührü" dedikleri Davut Yıldızı tılsımını kullanan Osmanlı padişahlarının Kuran'ın değil Tevrat'ın büyücü Süleyman'ına öykünmeleri onların hangi dini daha çok izledikleri hakkında bir fikir verir. Süleyman'ın ölümü, büyük Yahudi krallığının sonu olmuştur çünkü hemen sonra masonlar yönetimi ele almış ve ülkede bozgunculuk yapmışlardır. Süleyman'ın onları zincirlemesi, kendisine verilen bilgeliği sayesinde cinlerin/şeytanların içlerindeki bu potansiyeli gerçekleştirmelerini önleyip onları topluma yararlı işler yapmak zorunda bıraktığını anlatır. Yukarıdaki hadis bu zincir mecazını yanlış anlamış biri tarafından uydurulmuştur.

Kuran'da her üçünün büyücülüğünden söz edilmez. Harut ve Marut dışında hiçbir yerde büyüden olumlu olarak söz edilmez. Zaten Harut ve Marut'unkinin ağır bir sınama olduğu bildirilmiştir. Büyü gizlilik üzerine kuruludur ve gizlilik, yani içrek /ezoterik bilginin çoğu kötüdür (4:108,114, 9:78, 17:47, 20:62, 43:80, 58:8-10). Yine Kuran'da bulunmayan, yani uydurma olan onuncu mucizede yine Musa'nın ve Harun'un doğrudan katkısı bulunur. Çıkış 7-11 bölümlerinde değneği kullanmalarını anlatan sözcükler Kuran'ın sözcükleriyle (sözgelimi değnekle on iki boy için su çıkarma ve denizi yarma; 2:60, 26:63; özellikle dikkat: 44:24) karşılaştırıldığında Tevrat yazarlarının mecazları yanlış anladıkları ve olan bitenin büyük/sihir olduğunu sandıkları veya doğrudan kötü niyetle mesajı sabote ettikleri görülebilir.

Kuran'ın hiçbir tutarlı yorumu *cin* sözcüğünü masallardaki ve filmlerdeki gibi anlamamıza izin vermez. Yukarıda örneklediğim gibi şeytan sözcüğünün kişileri anlattığı pek çok bölüm vardır. Şeytanın ve cinin öcü, hayalet, canavar cinsinden bir şey olarak düşünülmesi toplumu ahlaki olarak geriletir. Çünkü şeytanı akıl oyunlarında, sözcük oyunlarında, tartışmada, bilgi kaynaklarında, karşısındaki etten kemikten insanlarda aramayanlar ondan korunamazlar. İblis sözcüğü *cine* benzer biçimde her insanın içinde bulunan bir itki veya yetiyi anlatır. İnsanın dışında değildir. Kitabımukaddes'in maddeye egemen şeytanı değildir. Yalnızca insanı çağırarak ve onun aklını çelmek gücü vardır.²³

Bu ecinni inancı günümüzde devam etmektedir. Ancak eskiyi anımsatan her şeyin tiksindirici bulunduğu modern mitolojide her eskinin yerine yeni izlenimi veren bir vekil bulunmuştur. Bu anlamda ecinninin, meleğin ve tanrının vekili uzaylıdır. Eski kafalı görünmekten korkanlar bu üç yoz kavramın "ilerici" dengi olan uzaylı kavramını türetmiş ve

²² 2:102 ayetindeki uyarı Eski Ahitte Süleyman'a atılan iftiralarla ilgilidir. Eski Ahit'in ve Kuran'ın Süleyman'la ilgili bölümleri yan yana okunursa büyük fark kolayca görünür.

²³ Cin ve şeytan kavramlarındaki yanlış anlama için Yahudi ve Hristiyan Kültürü yazıma bakınız.

kullanılmaktadırlar. Uzaylı kavramının yaşamımızda bu denli yer kaplamasının kökeninde bozuk Kitabımukaddes yatar.

Aybaşı Olan Kadının Kirli Sayılması, Kuran Okuyamaması, Mescide ve Kabe'ye Girememesi...

Buhari, İydeyn 16, 20, Hayız 23, 27, Hac 32, 34, 35, 81, 144; Ebu Davut, Salat 247 (1136-1139), Menasik 10 (1744), Taharet 93 (232), 107 (262), 112 (287), 121 (312); Tirmizi, Taharet 95 (125), 98 (131), Salat 388 (539, 540), Hac 100 (945); Müslim, İydeyn 10 (890); İbn Mace, Taharet 92, 105, 645; Muvatta, Hac 45...

Hadis kitaplarında aybaşı kanaması takıntısı öyle büyüktür ki, konuyla ilgili bölümleri vardır. Yahudi hadis kitabı Talmud'da konu en ince ayrıntısına kadar sayfalarca işlenmiştir.²⁴ Talmud'da kanın rengine göre verilen ayrı ayrı yargıların çok benzerleri altı hadis kitabının Hayız bölümlerinde bulunabilir.

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 12/2-4 İsrail halkına de ki, "Bir kadın hamile kalıp erkek çocuk doğurursa, adet gördüğü günlerde olduğu gibi yedi gün kirli sayılacaktır. Çocuk sekizinci gün sünnet edilmeli. Kadın kanamasından paklanmak için otuz üç gün bekleyecek. Pak sayılması için geçmesi gereken bu günler doluncaya dek kutsal bir şeye dokunmayacak, tapınağa girmeyecek."

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 15/19-20 Adet gördüğü için kan kaybeden kadın yedi gün kirli sayılacak. Ona dokunan da akşama kadar kirli sayılacak. Adet gördüğü günlerde kadının üzerinde yattığı ya da oturduğu her şey kirli sayılacaktır.

Lohusa yasaklarının kaynağı da Tevrat'tır:

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 12/2-5 "İsrail halkına de ki, 'Bir kadın hamile kalıp erkek çocuk doğurursa, âdet gördüğü günlerde olduğu gibi yedi gün kirli sayılacaktır. Çocuk sekizinci gün sünnet edilmeli. Kadın kanamasından paklanmak için otuz üç gün bekleyecek. Pak sayılması için geçmesi gereken bu günler doluncaya dek kutsal bir şeye dokunmayacak, tapınağa girmeyecek. Ancak, kız çocuk doğurursa, âdet gördüğü günler gibi iki hafta kirli sayılacaktır. Kanamasından paklanmak için altmış altı gün bekleyecektir."

Bu yasakların nedeni çok büyük olasılıkla Yahudilerin etkisi altında kaldıkları yoz kültürlerin ruhçu ve animist inanışlarıdır. Tevrat'ın kan yemeyi yasaklaması ilk bakışta Kuran'ınkiyle aynı gibi görünse de öne sürülen gerekçe Kuran'a aykırıdır:

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 17/10-11 'İsrail halkından ya da aralarında yaşayan yabancılardan kim kan yerse, ona öfkeyle bakacağım ve halkımın arasından atacağım. Çünkü canlılara yaşam veren kandır. Ben onu size sunakta kendinizi günahattan bağışlatmanız için verdim. Kan yaşam karşılığı günah bağışlatır.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 12/23 Kan yememeye dikkat edin. Çünkü ete can veren kandır...

Buradan anlaşılıyor ki Tapınak'taki hayvan sunusu sırasında hayvanın kanını sunağa veya kutsanacak, Yehova'nın²⁵ korumasına alınacak nesneye sürme geleneği kana yakıştırılan

²⁴ Birkaç örnek: Berakot 31a, Megila 28b, Nida 57b, 66a. Nida kitabında bol örnek bulunabilir.

²⁵ Tevrat'ın tanrısı. Kimi yerde Elohim adıyla geçer. Türkçeye genelde ikisi de "Tanrı" diye çevrilir.

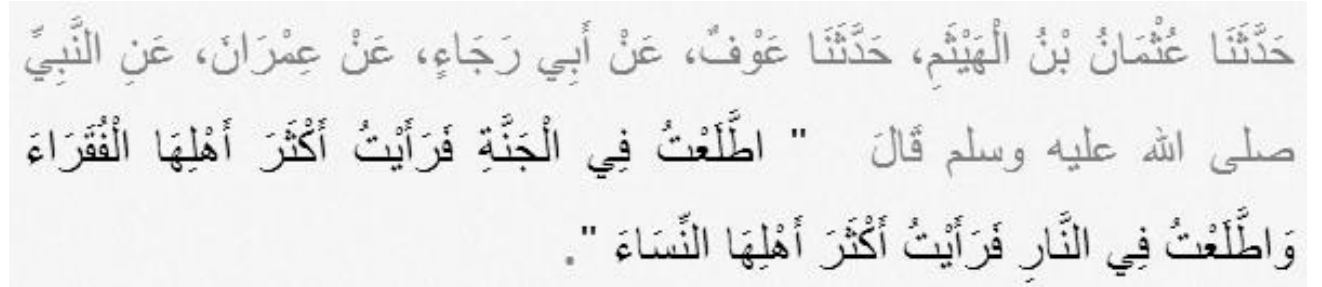

bu sihirli ve gizemli güce dayanıyor. Ve bu nedenle kurbanların kanları Yehova'ya ulaşıyor. Kuran'da kurban kanlarının Allah'a ulaşmayacağına açıkça bildirilmesi bu hurafeyi düzeltme gereğine işaret eder (22:37). Kanamalı kadının kirli olduğu ve "kutsaldan" uzak durması gerektiği inancı bu ruhçu/animist ve hurafeci temele dayanıyor gibi görünüyor. Aybaşı kanının "şeytandan" olduğu (ör: Ebu Davut, Taharet 114/296) ve benzeri hadisler kadını arızalı bir tasarımların sunmasının yanı sıra Kuran'dakinden çok farklı olarak yeryüzündeki egemenliği Allah'la paylaşan, zorlayıcı, oldurgan bir şeytan resmi çiziyor. Sonuçta aybaşı veya lohusa durumundaki kadının şu veya bu kulluk görevini yapamama geleneği Müslümanları Kuran'a olduklarından çok Yahudilere veya Cahiliye Araplarına yakın kılmıştır.

Kuran: Adet gören kadın cinsel ilişki dışında her şeyi yapabilir (2:222). Lohusa için bir sınırlama yoktur.

Kadının Aşağılanması

Buhari, Rikak 51 (6546): "Cehennemın çoğunluğu kadındır."

Bu hadisin Buhari, Hayız 6 (304), Zekat 44 (1462), Nikah 89 (5197), Tirmizi, İman 6 (2613)'te yer alan sürümünde elçi, sözleşmelerde iki kadının tanıklığının gerekmesini (2:282) kadınların inkara daha yakın olmasına bağlar. Bununla yetinmez, aybaşı durumunda *salâta* katılmalarının (Kuranla değil hadisle) engellenmiş olmasını onların ahlakının yetersizliği sonucuna bağlar ve bu iki gerekçeyle cehennemın çoğunluğunun kadın olduğu sonucuna varır. Bir Şii hadisinde ilk günahı işleyen ve Adem'e işleten olduğu gerekçesiyle Havva'nın aklının ve dininin eksik olması, aybaşı olması ve acılı doğum yapmasıyla cezalandırıldığı yazılıdır.²⁶

Ayrıca bkz: Buhari, İydeyn 7, İman 21, Küsuf 9, Nikah 17, Bedül Halk 8; Müslim, Zikir 95 (2738), 97 (2740), İydeyn 4 (885), Küsuf 17 (907), İman 132 (79); Ebu Davut, Edep 180 (5272), Sünnet 16 (4679), Salat 248 (1141); İbn Mace, Fiten 19 (4003); Tirmizi, Edep 31 (2781); Nesai, İydeyn 19 (3, 186, 187), Küsuf 17 (3, 147); Muvatta, Küsuf 2 (1, 187)...

Kitabımukaddes metninde kadını ikinci sınıf sayan bolca ifade vardır. Hepsini alıntılarla olanaklı değildir.

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 2/21-22 Rab Tanrı Adem'e derin bir uyku verdi. Adem uyurken, Rab Tanrı onun kaburga kemiklerinden birini alıp yerini etle kapadı. Adem'den aldığı kaburga kemiğinden bir kadın yaratarak onu Adem'e getirdi.

Yeni Ahit, I. Korintliler 11/8-9 Çünkü erkek kadından değil, kadın erkekten yaratıldı. Erkek kadın için değil, kadın erkek için yaratıldı.

Yeni Ahit, 1.Timoteos 2/13-14 Önce Adem, sonra Havva yaratıldı; aldatılan da Adem değildi, kadın aldatılıp suç işledi.

²⁶ Fatemeh Sadeghi, The Sin of the Woman, Klaus Schwarz Verlag, 2018, s.105.

Babil Talmudu, Pesahim 111a: Hahamlarımız öğretti: İki adamın arasından geçmemesi gereken üç şey vardır: Köpek, hurma ağacı, kadın. Kimisi domuzu da ekler, kimisi yılanı da...

Babil Talmudu, Kidduşin 80b: Kadının aklı havadadır...

Babil Talmudu, Sanhedrin 100b: Kız çocuğu değersiz bir hazinedir. Babası kaygısından gece uyuyamaz. Küçükken ya ayartılırsa, ergenliğinde ya sürtük olursa, yetişkinliğinde ya evlenemezse, evlendiğinde ya çocuğu olmazsa, yaşlılığında ya cadılık yaparsa! Ama hahamlar da aynısını dediler: ... Oğlu olanlara ne mutlu, kızı olanlara ne yazık!

Kuran: Ademgil bahçeden atılmıştır ama rabbine yönelerek kendini düzeltmeye çalışanlara ölümden sonra yeniden Bahçe'ye alınma sözü verilmiştir (2:35-38, 20:115-124). Böylece hiç kimse kendinden önceki kuşakların yaptıklarının cezasını çekmez. Hiç kimse kendini içinde bulunduğu koşullardan sorumlu tutulmaz. Sorumluluk, herkesin kendi koşullarında elinden gelen en iyisini yapmasıdır (53:39).

Kadının ve erkeğin toplumsal işlevlerinin, yani insanın sağkalımına yaptıkları katkının farklı olması, bunlardan birinin daha akıllı, daha ahlaklı veya üstün olduğu anlamına gelmez. Kuran'ın erkeğe yüklediği fazladan yetkiye karşılık fazladan sorumluluk da vardır. Bu nedensellik ilişkisi apaçık belirtilmiştir:

Erkekler; kadınları gözetip kollayıcıdırlar. Şundan ki, Allah, insanların bazılarını bazılarından üstün kılmıştır ve erkekler mallarından bol bol harcamışlardır... Nisa 4:34

Kadın ve erkek arasında rekabet değil, işbölümü vardır. İkisinin de bu işbölümünün getirdiği farklı yetenekleri ve sorumlulukları vardır (3:36, 4:11,15-16,24, 24:4, 33:59...). Cinsiyetlerden biri ötekinden daha öncelikli, daha zeki veya daha yetenekli değildir. Öte yandan erkek ve kadının toplumsal işlevleri farklıdır ve doğal olmayan zorlamalarla bu farkı ortadan kaldırma çabasını Kuran onaylamaz:

Allah'ın, bir kısmınıza bir kısmınızdan farklı olarak lütfettiği şeyleri isteyip durmayın. Erkekler kendi kazandıklarından bir pay var; kadınlara da kendi kazandıklarından bir pay var. Nisa 4:32

Kuran'ın kadına ve erkeğe biçtiği görevlerin ve yetkilerin farklılığının hem doğadan gözleyebildiğimiz gibi, hem de 4:34 ayetinde bildirildiği üzere açık gerekçeleri vardır. Bu nedensellik ilişkisini Eski Ahit'te, Yeni Ahit'te veya Talmud'da göremiyoruz. Bu metinlerin etkisi altında kalan kişilerin uydurdukları hadislerde de aynı dogmatik yaklaşımı görüyoruz. Değişen koşullar nedeniyle kadının farklı kültürlerdeki konumu farklı olabilir ama koşullara göre değişen farklılıkları **Allah buyruğu** saymak, yani **evrensel doğru** saymak yanlıştır.

Elçilerin hakiki mesajlarında yer almayan bozuk bir veriyi o mesaja hileyle sokmak, ister metni değiştirerek olsun, ister onu yanlış yorumlayarak olsun insanları Elçilerden soğutur ve Allah'ın yolundan çevirir. Bu tepkisellikle Kitaplıların kadını, bir aşırılıktan başka bir aşırılığa savrulmuş ve feminizmi üretmiştir. Müslüman bir toplum, Kitaplıların ürünü olan hadislere de, Kitaplıların ürünü olan feminizme de kulak asmadan Kuran'a sarıldığında iki aşırı uçtan uzak kalmış ve dosdoğru yolu bulmuş olacaktır.

Boşanmanın Nefret Edilesi Olması

Ebu Davut, Talak 3, 4 (2177,2178) ve İbn Mace, Talak 3 (2018)'de geçen "Allah'ın helal yaptıkları içinde boşanma kadar nefret edilesi yoktur" hadisi neredeyse kelimesi kelimesine Kitabımukaddes'ten alıntıdır.

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ يُونُسَ، حَدَّثَنَا مُعَرِّفٌ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَحَارِبٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ
اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " مَا أَحَلَّ اللَّهُ شَيْئًا أَبْغَضَ إِلَيْهِ مِنَ الطَّلَاقِ "

Eski Ahit, Malaki 2/16 İsrail'in Tanrısı Rab, "Ben boşanmadan nefret ederim" diyor.

Yeni Ahit, 1.Korintliler 7/27 Karın varsa, boşanmayı isteme...

Kuran: Boşanma yasak değildir, çocuk oyuncağı da değildir. Evlilik gibi boşanma da yıkım olmamalıdır (4:19-21, 35, 2:241, 33:28).

Aşure /Muharrem Orucu

Tirmizi, Savm 48 (752); İbn Mace, Savm 1810: "Elçi buyurdu ki: 'Aşure orucunun önceki yılın günahlarına kefaret olacağını Allah'tan umarım.'"

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ، وَأَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ الضَّبِّيِّ، قَالَا حَدَّثَنَا حَمَادُ بْنُ زَيْدٍ، عَنْ غِيْلَانَ بْنِ
جَرِيرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَعْبِدِ الزَّمَانِيِّ، عَنْ أَبِي قَتَادَةَ، أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ قَالَ " صِيَامُ يَوْمِ عَاشُورَاءَ إِنِّي أَحْتَسِبُ عَلَى اللَّهِ أَنْ يُكَفِّرَ السَّنَةَ الَّتِي قَبْلَهُ "

Ayrıca bkz: Buhari, Savm 69 (2001), Tefsir 28-31 (4501-4504), 261 (4737); İbn Mace, Savm 1805; Müslim, Savm 19 (1132); Nesai, Savm 83 (2416); Ebu Davut, Savm 828 (2437); Muvatta, Savm 669...

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 16/29-30 Aşağıdakiler sizin için sürekli bir yasa olacak: Yedinci ayın onuncu günü [Aşure günü /Yom Kippur] isteklerinizi denetleyeceksiniz [oruç tutacaksınız]. Gerek İsraililer'den, gerekse aranızda yaşayan yabancılardan hiç kimse çalışmayacak. Çünkü o gün, Kahin Harun sizi pak kılmak için günahlarınızı bağışlatacaktır. Rabbin huzurunda bütün günahlarınızdan arınacaksınız.

Kuran: Oruç Ramazan'dadır (2:185). Kuran bağlısı kişiler Aşure orucundan veya Kitaplılara özel buyruklardan sorumlu tutulmadıkları gibi, yanlarında Kuran dururken Kitaplıları taklit etmelerinin bir gerekçesi olamaz. Yılın özel bir gününde el açıp ağlamanın veya Kitap okumanın veya küçük bir iyilik etmenin yılın kalanında yapılan kötülöklere bedel olabileceği hurafeleri Müslüman kültür üzerindeki Yahudilik etkisinin en belirgin örneklerindedir.

Üç Aylar Orucu

Müslim, Siyam 36 (1162)'de yer alan hadiste Resul'e pazartesi orucu sorulunca o günde doğduğunu ve o günde görevlendirildiğini söyleyerek yanıt verir. Tirmizi, Siyam 44 (745)'te Resul'ün pazartesi ve perşembe oruç tuttuğu söylenir. Tirmizi, Bir 76 (2023)'te "cennetin kapılarının pazartesi ve perşembe günleri açıldığı" söylenir. Ebu Davut, Siyam 819 (2426) ve İbn Mace, Siyam 42 (1740)'ta aynısı yinelenir.

Yahudilikte Musa'nın cennetten pazartesi ve perşembe indiğine inanılır. Pazartesi ve perşembenin sebt (cumartesi) dışında Tevrat okuma ve oruç günleri olduğu bilinir. İncil Luka

18/12'de konuşan Ferisi'nin "haftada iki gün oruçtan" kast ettiği budur. **Babil Talmudu, Şabat 24a, Taanit12a ve Megilla22a** bölümlerinde pazartesi ve perşembe orucundan söz edilir. **Baba Kamma 82a**'da pazartesi ve perşembe Tevrat'ın cemaatle okunduğundan ve mahkeme kurulduğundan söz edilir. Muhammed'den önce yazılmış olan geleneksel Yahudi tefsiri **Midraş**'ta da pazartesi ve cuma oruçlarından söz edilir.²⁷ Hadislerde Üç Aylar sınırlaması yapılmadan pazartesi ve perşembeden söz edilmesi önemlidir.

Kuran: Oruç Ramazan'da toplu olarak veya suçların cezası veya yemin bozma kefareti olarak bireysel tutulur. Bundan başka yoktur.

Cennetteki Ödüller

Buhari, Bedül Halk 8 (3244): "Allah dedi ki: 'İyi kullarım için hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği ve hiçbir yüreğe değmemiş /ulaşmamış (nimetler) hazırladım.'"

- رضى الله عنه - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " قَالَ اللَّهُ أُعَدَّتْ
لِعِبَادِي الصَّالِحِينَ مَا لَا عَيْنٌ رَأَتْ، وَلَا أُذُنٌ سَمِعَتْ، وَلَا خَطَرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ،
فَأَقْرَأُوا إِن شِئْتُمْ {فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ} ."

Ayrıca bkz: Buhari, Tevhid 35 (7498); Müslim, Cennet 2824, 2825; Tirmizi, Tefsir 3501, 3603; İbn Mace, Züht 4480; Müsned Ahmed 2/313, 438, 466, 495.

Yeni Ahit, I. Korintliler 2/7-10 Tanrı'nın kendisini sevenler için hazırladıklarını hiçbir göz görmedi, hiçbir kulak duymadı, hiçbir insan yüreği kavramadı.

3756-1492	2532	3775	3756-191	2532	1909	2588	444	3756-305	3739
ουκ είδε και ους ουκ ήκουσε και επί καρδιαν ανθρωπου ουκ ανέβη α									
saw not,	and	ear	heard not,	and	into	the heart	of man	ascended not,	which
2090-3588-2316	3588	25	1473	1473-1161	3588	2316	601	1223	3588
ητοιμασεν ο θεός τοις αγαπώσιν αυτόν 2:10 ημίν δε ο θεός απεκαλυψε διά του									
God prepared	to the ones	loving	him.	But to us	God	revealed	by		

Kaynak: biblehub.com

Kuran: Bahçe'deki ödüllerin niteliği hadistekine yakındır. Hadisteki bilgi Kuran'daki bilgiyle kesinlikle çelişmemektedir (32:17). Çelişmemekle birlikte hadis, Bahçe'yle ilgili olarak Kuran'daki bilgilere ek bir bilgi de sunmamaktadır. Burada odaklanmamız gereken, hadisteki ifadeyle Yeni Ahit'teki ifadenin bire bir aynı ama Kuran'daki ifadelerden farklı olmasıdır. Hristiyan ve Yahudi kitaplarından doğrudan kopyalanan cümleleri Muhammed Peygamber'e yakıştırmak, Müslümanların yapacağı iş değildir.

²⁷ https://www.sefaria.org/Bereshit_Rabbah.76.3?lang=bi

Namazda /Mescitte Başörtüsü

“Allah aybaşı olanın [yetişkin anlamında] *salâtını* [namazını] *hımarsız* [başörtüsüz] kabul etmez.” İbn Mace, Taharet 132 (655); Tirmizi, Salat 160 (377); Ebu Davut, Salat 235, 236 (639, 641).

وسلم - قَالَ " لَا يَقْبَلُ اللَّهُ صَلَاةَ حَائِضٍ إِلَّا بِحِمَارٍ .

Yeni Ahit, I. Korintililer 11/5-13 Ama başı açık dua ya da peygamberlik eden her kadın, başını küçük düşürür. Böylesinin, başı tıraş edilmiş bir kadından farkı yoktur. Kadın başını açarsa, saçını kestirsin. Ama kadının saçını kestirmesi ya da tıraş etmesi ayıpsa, başını örtün. ... Siz kendiniz karar verin: Kadının açık başla Tanrı'ya dua etmesi uygun mu?

Kuran: Toplum içinde giyim kuralından ayrıca mescitte giyim kuralı yoktur (24:31, 33:59). Mescidin tapınak anlamına gelmediği, bunun özel bir yer adı değil, Allah'ın *dinini* ayakta tutma çabasına yoğunlaşılacak her yeri anlattığı bilgisi Müslüman kültüre “yeryüzünün mescit olması” geleneğiyle aslında yerleşmiştir. Mescit için ayrı giyim kuralı belirlemek, Kitaplılarda ve öbür yoz kültürlerde gördüğümüz dinsel-dindışı ayırımına dayanır. Bu ayırım İslam'a aykırıdır. Buna göre mescit için ayrı, sokak için ayrı bir giyim kuralı olması düşünülemez. Mescitlerde “süsleri takınma” buyruğu (7:31) nasıl anlaşılırsa anlaşılınsın kabul edilebilir örtünmenin miktarıyla ilgili değildir.

Namazda veya Sokağa Çıkarken Takke, Sarık Giyilmesi

Ebu Davut, Libas 59 (4078) ve Tirmizi, Libas 42 (1784): “Çoktanrıcularla bizi ayıran, takkenin üzerine sarık giymemizdir.”

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ التَّقْفِيُّ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رَبِيعَةَ، حَدَّثَنَا أَبُو الْحَسَنِ الْعَسْقَلَانِيُّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ رُكَانَةَ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رُكَانَةَ، صَارَعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَصَرَاعَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ رُكَانَةَ وَسَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ " فَرَّقْ مَا بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْمُشْرِكِينَ الْعَمَائِمُ عَلَى الْقَلَانِسِ .

Babil Talmudu, Şabat 156b: Göğün huzurunda olmanın ürpertisinin sana ulaşması için başını ört ve dua et.

Babil Talmudu Kiduşin 31a: Haham Yeşu'nun oğlu Haham Huna başı açık olarak dört metre yürümezdi. Derdi ki: “Şekina [tanrının ışığı /yeri /ruhu /tahtı] başımın üzerindedir.”

Ayrıca **Babil Talmudu, Şabat 156b** bölümünde dua ederken başı örtmek gerektiği yazılıdır. **Babil Talmudu, Kiduşin 8a**'da din adamı gibi önemli erkeklerin sürekli olarak başlarını örttükleri yazılıdır. Şulhan Aruh gibi demirbaş Yahudi ilmi halleri hem dua ederken hem de sokağa çıkarken *kipa /yarmulke /takke* giyilmesi gerektiğini yazar. Yahudiler dua ederken takkenin (*kıpanın*) üzerine ikinci bir örtü (*tallit*) örterler. Hristiyan din adamlarının giydikleri takke de Yahudilerden geçmiştir. Hacda başı örtmenin yasak olması geleneğin hiçbir biçimde açıklayamadığı bir çelişkidir.

Kuran: Kuran'da takke de sarık da yoktur. Kuran'da Yahudilerin gereksiz, ilgisiz ayrıntıya dalmaları eleştirilir ve bunun nedeni olarak inkara eğilimli olmaları gösterilir (2:68-71, 5:101).

Muhammed Peygamber'e Yakıştırılan Sübyancılık

"Elçi Ayşe'yle 6 yaşındayken sözlendi ve 9 yaşındayken evlendi..." Buhari, Menakib 44 (3896), Nikah 39, 40, 60 (5133, 5134, 5159); İbn Mace, Nikah 1876, 1950; Nesai, Nikah 29 (3255). "6 yaşındayken evlendi ve 9 yaşındayken ilişki kurdu" sürümü: Ebu Davut, Nikah 700/76 (2121).

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يُوسُفَ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، عَنْ هِشَامٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَائِشَةَ -
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَزَوَّجَهَا وَهِيَ بِنْتُ سِتِّ سِنِينَ،
وَأَدْخَلَتْ عَلَيْهِ وَهِيَ بِنْتُ تِسْعٍ، وَمَكَثَتْ عِنْدَهُ تِسْعًا.

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 20/10-21 arasında cinsel yasaklar sayılır. Eşcinsellik ve hayvanlarla ilişki de atlanmaz. Ama çocuklardan söz edilmez. Kitabın kalanında sübyancılığı akla getirecek bölümlerde, yine yasaklanmaz:

Eski Ahit, Tevrat, Çölde Sayım 31/17-18 Şimdi bütün erkek çocukları ve erkekle yatmış kadınları öldürün. Yalnız erkekle yatmamış genç kızları kendiniz için sağ bırakın.

Eski Ahit, Tevrat, Çıkış 21/7 Eğer bir adam kızını cariye olarak satarsa, kız, erkek köleler gibi özgür bırakılmayacak.

Bu bölümler aynı zamanda Müslüman kültüründeki cariye ve harem anlayışlarının Kuran dışı kaynağını belli eder.

Babil Talmudu, Niddah 44b: Mişna: Üç yaş, bir günlük kız çocuğuyla cinsel ilişki yoluyla söz kesilebilir.

Babil Talmudu, Yevamoth 60b: Haham Simeon ben Yohai dedi ki: Üç yaşın altındaki bir dönmenin [Yahudiliğe dönme] bir hahamla evlenmesine izin vardır.

Yine Babil Talmudu'nun **Sanhedrin 55b** ve **Ketubot 11b** bölümlerinde bir Yahudi'nin üç yaşındaki bir çocukla cinsel ilişki kurarak evlenebileceği yazılıdır. **Aboda Zara 37a**'da Yahudi olmayan bir kız çocuğunun üç yaşında cinsel ilişkiye hazır olduğu yazılıdır. Dolayısıyla Çölde Sayım 31/17'de sözü edilen sağ bırakılacak "genç kız"ların yaşlarının 3'ten başladığı varsayılır. Bununla birlikte Talmud'da cinsellik ve evlilik yaşı için aynı hadis kitaplarında olduğu gibi birbiriyle çelişen türlü ifade ve yargılar bulunur. Muhammed Peygamber'in çocukla evlenmesi Yahudi hahamların iftirasıdır.

Sanhedrin 55b

since the latter reason embraces both the reason of a stumbling block and of human degradation,¹ the former reason is that of stumbling block alone, e.g. when a heathen commits bestiality!² — No. The second reason is that of stumbling block and of degradation, but the first teaches that even if there is degradation without a stumbling block, the animal is stoned, e.g., if a Jew committed bestiality in ignorance [of the fact that it is forbidden].³ Even as R. Hammuna propounded: What if a Jew committed bestiality in ignorance; must there have been both a stumbling block and degradation [for the animal to be stoned] and in this case there is only degradation, but no sin; or perhaps for degradation alone without there having been a stumbling block [the animal is stoned]?⁴ — R. Joseph said: Come and hear! **A maiden aged three years and a day may be acquired in marriage by coition, and if her deceased husband's brother cohabits with her, she becomes his. The penalty of adultery may be incurred through her; [if a**

Babil Talmudu, Sanhedrin 55b: “Üç yaş bir günlük bir bakireyle cinsel ilişki yoluyla evlenilebilir.”

Kaynak: halakhah.com

Kuran: 4:6 ayetinden evlenme yaşının kişinin geçimini üstlenebileceği yaşa yakın bir yaş olduğu ortaya çıkar. 4:25 ayetinde güvençli (mümin) genç kızların evlenmesinden söz edilir. Birincisi, çocuktan mümin olmaz. İkincisi, çocuklara genç kız (*fetayatı*) denmez. Kuran Muhammed Peygamber'in yüksek ahlaklı, olgun ve sağduyulu biri olduğunu söylerken (3:159, 68:4) ne ilginçtir ki İslam düşmanları ile mezhepçi /gelenekçi Müslüman din adamlarının çoğunluğu onun sübyancılığı konusunda uzlaşmaktadırlar.

Muhammed Peygamber'e Yakıştırılan Kadın Düşkünlüğü

“Elçi bir gün içinde on bir /dokuz karısıyla da birlikte oluyordu. Otuz erkeğin gücüne sahipti.” Buhari, Gusül 12 (267, 268), 14 (270), 24 (284), Nikah 103 (5215); Nesai, Nikah 1 (3198).

أَخْبَرَنَا إِسْمَاعِيلُ بْنُ مَسْعُودٍ، عَنْ يَزِيدَ، - وَهُوَ ابْنُ زُرَيْعٍ - قَالَ حَدَّثَنَا سَعِيدٌ،
عَنْ قَتَادَةَ، أَنَّ أُنْسَاءَ، حَدَّثَهُمْ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَطُوفُ عَلَى
نِسَائِهِ فِي اللَّيْلَةِ الْوَاحِدَةِ وَلَهُ يَوْمَئِذٍ تِسْعُ نِسْوَةٍ .

Eski Ahit, I. Krallar 11:3 Süleyman'ın kral kızlarından yedi yüz karısı ve üç yüz cariyesi vardı.

Buhari, Kefaret 9'da (6720) Süleyman'ın 90 karısından söz edilir. Görünen o ki Süleyman'a putperestlik ve cinsel coşkunculuk yakıştıran Tevrat yazıcısı hahamlar Muhammed Peygamber'in adının temiz kalmasına katlanamamışlar ve aynı çamuru ona da atmışlar. Doğaüstü güçlere sahip olmadıkça Allah'ın yasasını öğretme yetkisi tanınmayan uyarıcıların, bu saplantının bir uzantısı olarak yatakta da olağanüstü bir güce sahip olmaları istenmektedir. Kuran'a göreyse Muhammed geçici yaşamın basit zevkleriyle ilgilenmeyen, sürekli uğraşta olan saygın bir kişiliktir (66:1, 68:4, 73:20, 94:7...). Kuran ayrıca Süleyman'a atılan iftirayı da işaret eder (2:102, 38:30,40).

Elçisinin Allah'la Pazarlık Yapması (Miraç Hadisleri)

Miraç olayında hadis elçisinin göğe, gökteki tanrının yanına yükseldiği ve onunla konuştuğu öne sürülür. Göğe yükselme iddiasının Kuran'a dayandırılması güçtür. Ne var ki bunu Kitabı Mukaddes'te buluyoruz.

Eski Ahit, 2.Krallar 2/1-11 Rab İlyas'ı kasırgayla göklere çıkarmadan önce, İlyas ile Elisha Gilgal'dan ayrılıp yola çıkmışlardı. [...] Onlar yürüyüp konuşurlarken, ansızın ateşten bir atlı araba görüldü, onları birbirinden ayırdı. İlyas kasırgayla göklere alındı.

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 5/23-24 Hanok toplam 365 yıl yaşadı. Tanrı yolunda yürüdü, sonra ortadan kayboldu; çünkü Tanrı onu yanına almıştı.

Yeni Ahit, İbraniler 11/5 İman sayesinde Hanok ölümü tatmamak üzere yukarı alındı. Kimse onu bulamadı, çünkü Tanrı onu yukarı almıştı...

Yeni Ahit, Vahiy 11/12 İki peygamber gökten gelen yüksek bir sesin, "Buraya çıkın!" dediğini işittiler. Sonra düşmanlarının gözü önünde bir bulut içinde göğe yükseldiler.

Yeni Ahit, İncil, Luka 24/51 [İsa] göğe alındı.

Bunun dışında Hristiyan derlemesine alınmayıp "apokrif" kabul edilen Hanok'un kitabında ve Baruh'un kitabında da göğe yükselenlerden söz edilir. Hatta Hanok kitabındaki miraç Yehova'nın makam odasına girmesi gibi betimlenir, tıpkı hadisteki gibi. Birinci veya İkinci Yüzyıl'da yazılmış olan ve Kitabı Mukaddes derlemesine alınmayan İbrahim'in Ahdi kitabında İbrahim'in göğe yükseldiği, cenneti ve cehennemi gördüğü yazılıdır. Göğe yükselmenin fiziksel bir olay olmayıp zamanla anlamı unutulmuş ve yanlış anlaşılma başlanan mecazi bir anlatım olduğu bellidir. Göğe yükselme öyküsü ayrıca Muhammed'e Kuran'ın dışında bir vahiy verilmiş olduğunu öne sürmek ve "namazın Müslümanın miracı olduğu" tanımlaması için gerekçe yapılmıştır. Tasavvufun "halvet olma" kavramı da miraca dayanır.²⁸

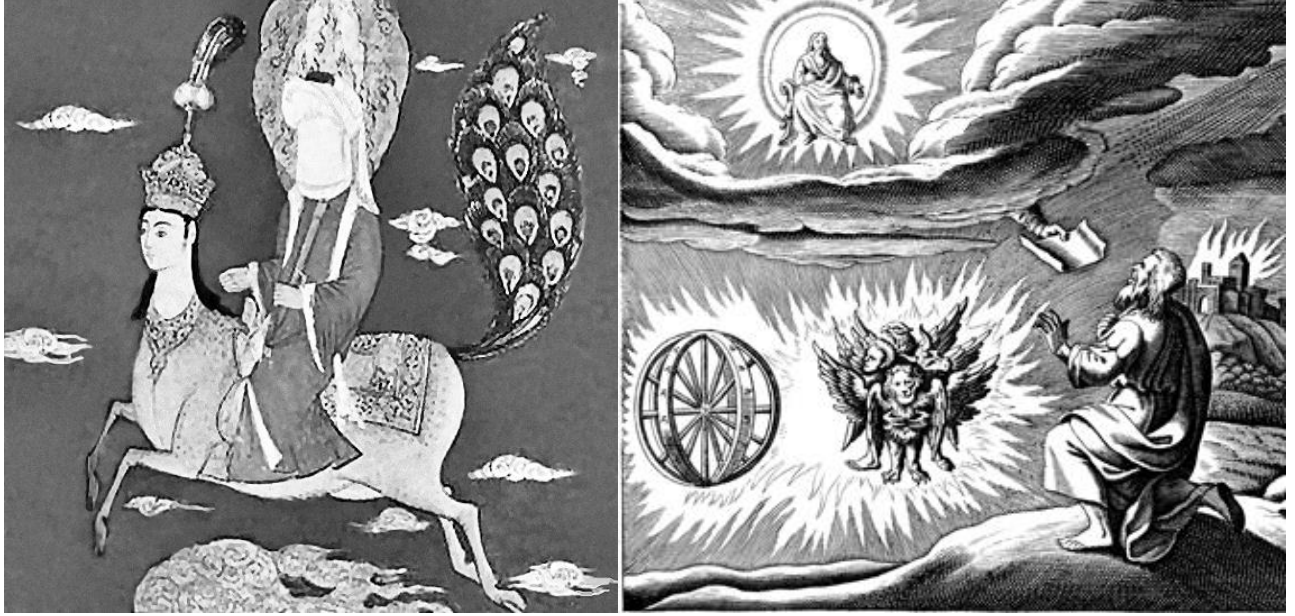
Miraç hadisinin özeti şudur: Elçi bir gece göğe (?) yükselir ve Allah'la konuşur. Allah, Muhammed Peygamber'i izleyenlere elli vakit namaz buyurur. Allah'ın yanından (?) çıkan Muhammed, Musa'yı ve birkaç kişiyi daha görür. Musa elli vaktin çok fazla olduğunu, geri dönüp yalvarmasını söyler. Birkaç git-gelin sonunda namaz sayısı günde elliden günde beşe kadar indirilir. Muhammed'in bunu yine fazla bulduğu ama bir kez daha girmeye çekindiği metinden anlaşılmaktadır. Buhari, Salat 1 (349), Bedül Halk 6 (3207), Enbiya 5 (3342), Menakib 42 (3887), Tevhid 37 (7517); Müslim, İman 74 (162); Tirmizi, Salat 45 (213); İbn Mace, İkame 1464; Ebu Davut, Taharet 100 (247); Nesai, Salat, 1 (449).

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 18:23-33 Rabbe yaklaşarak, "Haksızla birlikte haklıyı da mı yok edeceksin?" diye sordu, "Kentte elli doğru kişi var diyelim. Orayı gerçekten yok edecek misin? İçindeki elli doğru kişinin hatırı için kenti bağışlamayacak mısın? Senden uzak olsun bu. Haklıyı, haksızı aynı kefeye koyarak haksızın yanında haklıyı da öldürmek senden uzak olsun. Bütün dünyayı yargılayan adil olmalı." Rab, "Eğer Sodom'da elli doğru kişi bulursam, onların hatırına bütün kenti bağışlayacağım" diye karşılık verdi. İbrahim, "Ben toz ve külüm, bir hiçim" dedi, "Ama seninle konuşma yürekliliğini göstereceğim. Kırk beş doğru kişi var diyelim, beş kişi için bütün kenti yok mu edeceksin?" Rab, "Eğer kentte kırk beş doğru kişi bulursam, orayı yok etmeyeceğim" dedi. İbrahim yine sordu: "Ya kırk kişi bulursan?" Rab, "O kırk kişinin hatırı için hiçbir şey yapmayacağım" diye yanıtladı. İbrahim, "Ya Rab, öfkelenme ama, otuz kişi var diyelim?" dedi. Rab, "Otuz kişi bulursam, kente dokunmayacağım" diye yanıtladı. İbrahim, "Ya

²⁸ Uzdavinys'in *Ascent To Heaven* (s.40-45, 46-60) ve Wolfson'un *Through A Speculum That Shines* kitabına bkz.

Rab, lütfen konuşma yürekliliğimi bağışla” dedi, “Eğer yirmi kişi bulursan?” Rab, “Yirmi kişinin hatırı için kenti yok etmeyeceğim” diye yanıtladı. İbrahim, “Ya Rab, öfkelenme ama, bir kez daha konuşacağım” dedi, “Eğer on kişi bulursan?” Rab, “On kişinin hatırı için kenti yok etmeyeceğim” diye yanıtladı. Rab İbrahim’le konuşmasını bitirince oradan ayrıldı, İbrahim de çadırına döndü.

Hadiste sözü edilen Burak adındaki hayvanın kaynağı da Yahudi mitolojisidir. Solda: İran kaynaklı, Burak’a binmiş Muhammed resimlerinden biri. Bir örneği

<https://web.archive.org/web/20180307010136/https://www.bl.uk/onlinegallery/sacredtexts/nizam.html> adresinde görülebilir. Sağda: Eski Ahit, Hezekiel 1-2’yi betimleyen Matthäus Merian’a ait 1670 tarihli kazıma resim. Ortadaki yaratık Hezekiel’i gökteki tanrıya taşıyan Yahudi “Burak”ıdır.

Miraç hadisinde Muhammed Peygamber’in günlük namaz sayısı ile ilgili olarak Allah’la sözde pazarlık edışı İbrahim’in nüfus pazarlığına rastlantı olamayacak denli benzer. Canına kıyılacak iyi kul sayısının 50’den 10’a düşmesi gibi, ilgili hadiste namaz vakti sayısı 50’den 5’e düşer.²⁹

Kuran: Muhammed Peygamber’den göğe çıkmasını bekleyen, çıkmadığını görünce düş kırıklığına uğrayanlar inkarcılardır (17:93). Din ve tanrı imgelemleri büyük oranda Yahudi kültürünün etkisi altında bulunan mezhepçi, gelenekçi İslam bilginleri 17:1 ve 53:1-18 ayetlerinin miracı anlattığını öne sürerler. Ancak bu ayetlerde namaz pazarlığı veya ölmüş elçilerle görüşme gibi akıl dışı olaylara işaret yoktur. Musa’nın ölümünü ertelemesi hadisinde olduğu gibi, Allah’ın verdiği karardan döndüğü öne sürülerek ona bir zayıflık yakıştırılmaktadır. Allah onların yakıştırmalarından çok, ama çok uzaktır (2:80, 30:6, 39:20). Elçi’nin göğe yükselmiş olmasını dileyip bundan tatmin olanlar Allah’ı hakkıyla takdir edememişlerdir (22:73-75).

Öte yandan Yahudiler Tevrat’ta Yakup’un tanrıyla güreştiğini, Musa’nın onu gözüyle gördüğünü öne sürerler. Yahudiler Musa’nın Sina Dağı’nda göğe yükseldiğini, yani *miraç* yaptığını söyleyerek onu yüceltirler. Yaratılış 18’de tanrı, yanındaki iki melekle İbrahim’in karşısındadır. Kuran aynı olayı anlattığı bölümde yalnızca iki melekten söz eder, üçüncüsü yoktur. Hadis uyduran haham ve rahip özentileri, Musa’yı çıkardıkları gibi Muhammed’i göğe,

²⁹ Hadisteki öbür önemli ayrıntıları “Kuran’da Salât ve Namaz Araştırması – 4” yazımda inceledim.

tanrının "makam odasına" çıkarırlar. Hadisin başlangıcında Muhammed'in yanına yine üç kişinin gelmesi dikkat çekicidir. Hadiste en yüksek düzeyde, tanrıya en yakın elçi olarak yine Musa'nın anılması, öyküye atılan apaçık Yahudi imzasıdır. Musa'nın adının ilgili, ilgisiz sayısız hadiste anılması bunları uyduranların niyetleri veya bilinçaltılarıyla ilgili ipuçları vermektedir.

Şimdi Miraç olayını anlattığı ileri sürülen 17:1 ayetini ve devamını dikkatle okuyalım:

...kulunu, gecenin birinde Mescidi Haram'dan, çevresini bereketlendirdiğimiz Mescidi Aksa'ya [en uzak/uç mescide] yürütmüştür. Bu, ayetlerimizden bir kısmını o kulumuza göstermek/onu ayetlerimizden biri olarak göstermemiz içindir. İsra 17:1

...

Bizi, mucizeler göstermekten alıkoyan, daha öncekilerin onları yalanlamış olmasından başka bir şey değildir. ...Sana gösterdiğimiz o rüyayı da Kuran'da lanetlenmiş bulunan o ağacı da insanları sınamak dışında bir sebeple göndermedik. İsra 17:59-60

...

Az kalsın seni, sana vahiy ettiğimizden uzaklaştırarak ondan gayrisini bize isnat edesin diye fitneye düşüreceklerdi. İşte o takdirde seni dost edinirlerdi. İsra 17:73

...

Dediler ki: "Bizim için yerden bir pınar fışkırtmadığın sürece sana asla inanmayacağız. İsra 17:90

...

...yahut göğe yükselmelisin. Ancak senin göğe çıktığına, okuyacağımız bir kitabı bize indireceğin zamana kadar, asla inanmayız." İsra 17:93

Ve şu üç ayete dikkat edelim:

Andolsun, biz Musa'ya açık-seçik dokuz mucize verdik. İsra 17:101

...Yemin olsun biz, peygamberlerin bir kısmını bir kısmına üstün kılmışızdır. İsra 17:55

O yakarıp durduklarınızın kendileri, en çok yakınlık kazanmışları da dahil, Rablerine varmaya vesile ararlar; onun rahmetini umarlar, onun azabından korkarlar. İsra 17:57

Muhammed Peygamber'in Evrenden Önce Yaratılması, Evrenin Onun Hürmetine Yaratılması

"Sana elçilik ne zaman geldi? -Adem ruhla beden arasındayken." Tirmizi, Menakib 1 (3968).

حَدَّثَنَا أَبُو هَمَّامٍ الْوَلِيدُ بْنُ شُجَاعِ بْنِ الْوَلِيدِ الْبَغْدَادِيُّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنِ
الْأَوْزَاعِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي كَثِيرٍ، عَنْ أَبِي سَلَمَةَ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالُوا
يَا رَسُولَ اللَّهِ مَتَى وَجَبَتْ لَكَ النَّبُوءَةُ قَالَ " وَأَدَمُ بَيْنَ الرُّوحِ وَالْجَسَدِ " . قَالَ أَبُو
عِيْسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ غَرِيبٌ مِنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ
هَذَا الْوَجْهِ . وَفِي الْبَابِ عَنْ مَيْسَرَةَ الْفَجْرِ .

Taberani, Mucemu's-Sağir kitabı, 684. hadis: "Adem kendisine yasaklanan ağaçtan yediğinde başını semaya kaldırdı ve 'Allah'ım, Muhammed hakkı için beni affetmeni istiyorum'

diye dua etti. Allah kendisine, 'Muhammed kim?' diye vahyetti. Adem şöyle dedi: 'Şanın yüce olsun. Beni yarattığında başımı arşına kaldırdığım zaman orada *Lailahe illallah Muhammedün Resulullah* yazılmıştı. O zaman anladım ki hiç kimsenin kıymeti Senin yanında onunkine denk değildir. O Muhammed ki ismini isminle beraber kıldın.' Allah ona şunu vahyetti: 'Ey Adem! O, senin zürriyetinden peygamberlerin sonuncusudur. Onun ümmeti de ümmetlerin sonuncusudur. Eğer o olmasaydı ey Adem, seni yaratmazdım.'"

Eski Ahit, Yeremya 1:4-5 Rab bana [Yeremya'ya] şöyle seslendi: Ana rahminde sana biçim vermeden önce tanıdım seni. Doğmadan önce seni ayırdım, uluslara peygamber atadım.

Eski Ahit, Yeşaya 49:1 Ey kıyı halkları, işitin beni, uzaktaki halklar, iyi dinleyin. Rab beni ana rahmindeyken çağırdı, annemin karnındayken adımları koydu.

Yeni Ahit, İncil, Yuhanna 1/10-15 O [İsa], dünyadaydı, dünya O'nun aracılığıyla var oldu, ama dünya O'nu tanımadı. [...] Yahya O'na tanıklık etti. Yüksek sesle şöyle dedi: "Benden sonra gelen benden üstündür. Çünkü O benden önce vardı" diye sözünü ettiğim kişi budur."

Yeni Ahit, İncil, Yuhanna 8/58 İsa, "Size doğrusunu söyleyeyim, İbrahim doğmadan önce ben varım" dedi.

Yeni Ahit, İncil, Yuhanna 17/5-24 5 Baba, dünya var olmadan önce ben senin yanındayken sahip olduğum yücelikle şimdi beni yanında yücelt. [...] Baba, bana verdiklerinin de bulunduğum yerde benimle birlikte olmalarını ve benim yüceliğimi, bana verdiğin yüceliği görmelerini istiyorum. Çünkü dünyanın kuruluşundan önce sen beni sevdin.

Yeni Ahit, Koloseliler 1:15-17 Görünmez Tanrı'nın görünümü, bütün yaratılışın ilk doğanı odur [İsa]. Nitekim yerde ve gökte, görünen ve görünmeyen her şey -tahtlar, egemenlikler, yönetimler, hükümler- onda yaratıldı. Her şey onun aracılığıyla ve onun için yaratıldı. Her şeyden önce var olan odur ve her şey varlığını onda sürdürmektedir.

Kuran: Her şey herkes için yaratılmıştır, bir kişi için değil. Bu sayısız ayette açıkça bildirilir:

O, yeryüzünde olanların tümünü sizin için yarattı. Bakara 2:29

Ayrıca bkz: 14:32, 16:8,14,68-69,80, 43:12, 79:30-31, 80:31-32...

Muhammed elçilerden biridir, yalnızca bir insandır (17:93, 18:110, 41:6...). Allah, en seçkin elçiler dahil yarattıklarının hiçbirine benzemez, egemenliğini paylaşmaz (5:73, 18:26, 30:28, 112:1-4...). Elçiler yarıştırmamalıdır (2:136,285, 4:150...).

İnsan ana karnında varlığa gelir (19:67, 40:67, 76:1...). Bunun öncesinde hatırlamadığımız bir varoluşumuz olsa idi, hatırlayamadığımız için bu bize haksızlık olurdu. Allah haksızlık edici değildir. "Ruhlar alemi" kavramı Müslüman kültüre eski Mezopotamya, Yahudi ve Hristiyan mitolojisinden geçmiştir.

Muhammed Peygamber'in Aracılığı /Şefaati

Buhari, Tevhit 36 (7509): "Diriliş gününde aracılık edeceğim."

Ayrıca bkz: Buhari, Tevhit 19 (7410), 24 (7440), 36 (7510), Enbiya 3 (3340), 48 (3437), Rikak 51 (6558, 6564-6566), Tefsir 4476, 4712, 4718; Müslim, İman 84-86 (193-199); Tirmizi, Kıyamet 2620-2623, Menakib 3972, 3974, 3976, 4296, 4303, 4307. Bunların arasında sıkça yinelenen uzun bir hadiste, Adem, İbrahim ve Musa kendilerini aracılığa layık görmez ve bunu ancak Muhammed'e yakıştırırlar.

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ رَاشِدٍ، حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ بْنُ عِيَّاشٍ، عَنْ
 حُمَيْدٍ، قَالَ سَمِعْتُ أَنَسًا - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَسَلَّمَ يَقُولُ " إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ شَفَعْتُ، فَقُلْتُ يَا رَبِّ ادْخِلِ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي
 قَلْبِهِ خَرْدَلَةٌ. فَيَدْخُلُونَ، ثُمَّ أَقُولُ ادْخِلِ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ أَدْنَى شَيْءٍ " . فَقَالَ
 أَنَسٌ كَأَنِّي أَنْظَرُ إِلَى أَصَابِعِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

Yeni Ahit, İncil, Yuhanna 14/2-7 Babam'ın evinde kalacak çok yer var. Öyle olmasa size söyledim. Çünkü size yer hazırlamaya gidiyorum. Gider ve size yer hazırlarsam, siz de benim bulunduğum yerde olabilirsiniz diye yine gelip sizi yanıma alacağım. Benim gideceğim yerin yolunu biliyorsunuz." Tomas, "Ya Rab, senin nereye gideceğini bilmiyoruz, yolu nasıl bilebiliriz?" dedi. İsa, "Yol, gerçek ve yaşam benim" dedi. "Benim aracılığım olmadan Baba'ya kimse gelemmez.

Yeni Ahit, İncil, Yuhanna 16/23-24 O gün bana hiçbir şey sormayacaksınız. Size doğrusunu söyleyeyim, benim adımla Baba'dan ne dilererseniz, size verecektir. Şimdiye dek benim adımla bir şey dilemediniz. Dileyin, alacaksınız.

Yeni Ahit, 1.Timoteos 2/5-6 Çünkü tek Tanrı ve Tanrı'yla insanlar arasında tek aracı vardır. O da insan olan ve kendisini herkes için fidye olarak sunmuş bulunan Mesih İsa'dır.

Yeni Ahit, Romalılar 8/27-34 Yürekleri araştıran Tanrı, Ruh'un düşüncesinin ne olduğunu bilir. Çünkü Ruh, Tanrı'nın isteği uyarınca kutsallar için aracılık eder. ... Ölmüş, üstelik dirilmiş olan Mesih İsa, Tanrı'nın sağındadır ve bizim için aracılık etmektedir.

Yeni Ahit, 1.Yuhanna 2/1 Yavrularım, bunları size günah işlemeyesiniz diye yazıyorum. Ama içimizden biri günah işlerse, adil olan İsa Mesih bizi Baba'nın önünde savunur.

Yeni Ahit, Elçilerin İşleri 10/43 Ona [İsa'ya] inanan herkesin günahları onun adıyla bağışlanır."

Yeni Ahit, İbraniler 8/6 Şimdiyse, İsa daha iyi vaatler üzerine kurulmuş daha iyi bir antlaşmanın aracısı olduğu kadar, daha üstün bir göreve de sahip olmuştur.

Yeni Ahit, İbraniler 7/24-25 Ama İsa sonsuza dek yaşadığı için kâhinliği [kohenliği /din adamlığı] süreklidir. Bu nedenle onun aracılığıyla Tanrı'ya yaklaşanları tümüyle kurtaracak güçtedir. Çünkü onlara aracılık etmek için hep yaşamaktadır.

Bir başka hadiste Muhammed, elini açıp dua ederek ümmetinin üçte birini bağışlatır. Sonra yine dua ederek öbür üçte birini, sonra kalan üçte birini bağışlatır (Ebu Davut, Cihad 1021/2775). Burada eylem karşılığı olmaksızın saf sözle tanrıyı ikna eden dua modelini görüyoruz. Bu yolla tanrının fikrini değiştirme düşüncesi Kitabımukaddes'te tıpkısıyla yer alır:

Eski Ahit, Tevrat, Çölde Sayım 16/44-48 Rab Musa'ya, "Bu topluluğun arasından ayrılın da onları birden yok edeyim" dedi. Musa'yla Harun yüzüstü yere kapandılar. Sonra Musa Harun'a, "Buhurdanını alıp içine sunaktan ateş koy, üstüne de buhur koy" dedi, "Günahlarını bağışlatmak için hemen topluluğa git. Çünkü Rab öfkesini yağdırdı. Öldürücü hastalık başladı." Harun Musa'nın dediğini yaparak buhurdanını alıp topluluğun ortasına koştı. Halkın arasında öldürücü hastalık başlamıştı. Harun buhur sunarak topluluğun günahını bağışlattı. O ölümlerle dirilerin arasında durunca, öldürücü hastalık da dindi.

Kuran: Kahin (İbr. *kohen*) din adamı, rahip anlamındadır. Yahudi ve Hristiyan inancına göre tanrının yeryüzündeki aracısıdır. Gökte, uzakta olan, ara sıra yeryüzüne “karışan” tanrı imgelemi pagan, Yahudi ve Hristiyan kökenlidir. Kuran işte bunu kesinlikle reddeder. Allah her yeredir, her eylemin öznesidir, sıfır uzaklıktadır ve aracısı olamaz (5:35, 8:24, 50:16, 55:29). Allah’tan kaçıp korunmak, kayırılmak, cehennemden çıkmak veya cehennemi hak edenin cezasının iptal edilmesi gibi bir anlamda aracılık kesinlikle söz konusu değildir:

İster af dile onlar için, ister dileme. Yetmiş kez af dilesen de onlar için, Allah onları affetmeyecektir. Çünkü onlar Allah’ı da resulünü de inkar ettiler. Tevbe 9:80

Onun [Allah’ın] dışında bir sığınak/bir dayanak asla bulamazsın. Kehf 18:27

Onlar, onun hoşnutluk verdiklerinden başkasına da şefaath etmezler. Enbiya 21:28

Onun dışındakilerden size ne bir dost vardır ne de bir şefaathçi. Secde 32:4

Allah, kuluna kafi değil mi, yetmiyor mu? Seni ondan başkalarıyla korkutuyorlar. ... De ki: “Şefaath, tümünden ve sadece Allah’ındır. Göklerin ve yerin mülkü/yönetimi onundur.” Zümer 39:36-44

Elçilere aracılık görevi verilmemiştir:

“Gerçi ben, Allah’ın takdir ettiği bir şeyi sizden savamam, hüküm yalnız Allah’ındır.” Yusuf 12:67

Elçiler sonrakilerin ne yaptığından habersizdirler:

Ve Allah şöyle dedi: “Ey Meryem Oğlu İsa! ‘Allah’tan başka ayrıca, beni ve annemi de iki tanrı edinin!’ diye insanlara söyledin mi?” “Sen, tüm yakıştırmalardan ayrıksın. ... Bana verdiği buyruklardan başka bir şey söylemedim: ‘Hem benim efendim hem de sizin efendiniz olan Allah’a hizmet edin!’ Aralarında bulunduğum süre içinde onlara tanık oldum. Yaşamıma son verdikten sonra artık onların üzerinde Gözetleyen Sen oldun... Maide 5:116-117

Cennete İlk Girecek Olanın Muhammed Peygamber Olması

Müslim, İman 85 (197): “Cennetin kapı bekçisi, kapıyı benden önce kimse için açmayacak.”

وَحَدَّثَنِي عَمْرُو النَّاقِدِ، وَزُهَيْرُ بْنُ حَرْبٍ، قَالَ حَدَّثَنَا هَاشِمُ بْنُ الْقَاسِمِ، حَدَّثَنَا
سَلِيمَانُ بْنُ الْمُغِيرَةِ، عَنْ ثَابِتٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " آتِي بَابَ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَسْتَفْتِحُ فَيَقُولُ الْخَازِنُ مَنْ أَنْتَ
فَأَقُولُ مُحَمَّدٌ . فَيَقُولُ بِكَ أُمِرْتُ لَا أَفْتَحُ لِأَحَدٍ قَبْلَكَ " .

Ayrıca bkz: Tirmizi, Menakib 3970, 3976, Elbani, Zaifa 5/354.

Yeni Ahit, İncil, Yuhanna 14:1-3 Yüreğiniz sıkılmasın. Tanrı’ya iman edin, bana da [İsa] iman edin. Babam’ın evinde kalacak çok yer var. Öyle olmasa size söyledim. Çünkü size yer hazırlamaya gidiyorum. Gider ve size yer hazırlarsam, siz de benim bulunduğum yerde olabilirsiniz diye yine gelip sizi yanıma alacağım.

Not: Şiilerin hadis kitapları Nurul Ebsar ve Kenzul Ummal’a göre cennete ilk girecek olan Ali’dir.

Kuran: Cennete giriş sırası gibi anlamsız ayrıntılar yoktur. Elçilerin hiç biri aracı değildir, herkes gibi onlar da hesap verecektir (12:67, 7:6).

Muhammed Peygamber'in İşitiyor Olması

Ebu Davud, Menasik 100, (2041): "Beni selamlayan olursa, Allah ruhumu bana geri verir ve selama karşılık veririm."

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَوْفٍ، حَدَّثَنَا الْمُقْرِئُ، حَدَّثَنَا حَيَّوَةُ، عَنْ أَبِي صَخْرٍ، حَمِيدِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ يَزِيدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ قَسَيْطٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ " مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَلِّمُ عَلَيَّ إِلَّا رَدَّ اللَّهُ عَلَيَّ رُوحِي حَتَّىٰ أُرَدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ " .

Yeni Ahit, İbraniler 7:24-25 Ama İsa sonsuza dek yaşadığı için kâhinliği süreklidir. Bu nedenle onun aracılığıyla Tanrı'ya yaklaşanları tümüyle kurtaracak güçtedir. Çünkü onlara aracılık etmek için hep yaşamaktadır.

Yeni Ahit, Romalılar 8:34 Ölmüş, üstelik dirilmiş olan Mesih İsa, Tanrı'nın sağındadır ve bizim için aracılık etmektedir.

Kuran: Muhammed Peygamber ölmüştür (6:50 17:93, 18:110, 25:7, 41:6). Ölüler işitmez (6:111, 5:116-117). Mescitlerde Allah'tan başkası çağrılmaz (1:5, 13:14, 72:18).

Muhammed Peygamber'in İlk Ayeti Issız Bir Dağda Alması

Buhari, Tefsir 4922: "Hira Mağarası'nda ... bir ses bana 'Yaratan Rabbinin adıyla oku' dedi. Daha sonra indim..."

إِلَّا مَا حَدَّثَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ " جَاوَرْتُ بِحِرَاءِ، فَلَمَّا قَضَيْتُ جَوَارِي هَبَطْتُ فَنُودِيْتُ فَنَظَرْتُ عَنْ يَمِينِي فَلَمْ أَرَ شَيْئًا، وَنَظَرْتُ عَنْ شِمَالِي فَلَمْ أَرَ شَيْئًا، وَنَظَرْتُ أَمَامِي فَلَمْ أَرَ شَيْئًا، وَنَظَرْتُ خَلْفِي فَلَمْ أَرَ شَيْئًا، فَرَفَعْتُ

Ayrıca bkz: Buhari, Tefsir 4923-4926, Bedül Vahiy 3 (3, 4), Bedül Halk 7 (3238), Tabir 1 (6982); Müslim, İman 73 (160).

Eski Ahit'in tanrısı geleneksel olarak gökyüzünde duran ve dilediğinde yere inen bir özne olarak anlaşılıp yorumlanır. Bundan dolayı yüksek yerlerin "tanrıya daha yakın" olduğunu düşünmek Kitaplılar arasında bir gelenek olmuştur.

Eski Ahit, Tevrat, Çıkış 19:20 Rab Sina Dağı'nın üzerine indi, Musa'yı dağın tepesine çağırdı. Musa tepeye çıktı.

Eski Ahit, Tevrat, Çıkış 3:1-2 Musa kayınbabası Midyanlı Kâhin Yitro'nun sürüsünü güdüyordu. Sürüyü çölün batısına sürdü ve Tanrı Dağı'na, Horev'e vardı. Rabbin meleği bir çalıdan yükselen alevlerin içinde ona göründü.

Eski Ahit, Malaki 4:4 Kulum Musa'nın yasasını, bütün İsrail'e iletmesi için Horev Dağı'nda ona verdiğim kuralları, ilkeleri anımsayın.

Kuran: Muhammed Peygamber'in vahiy aldığı mağara veya mağaranın bulunduğu bir dağ adı anılmaz. Varsayımlar, kestirimler ve sanılardan yola çıkarak bilinen olgularla çelişen yargılara varmak yanlıştır (17:36). Allah her yerdedir (8:24, 50:16, 57:3, 112:4...).

Muhammed Peygamber'in "Neyi Okuyayım?" Demesi

Buhari, Bedül Vahiy 3 ve Müslim, İman 73 (308)'de geçen ünlü hadise göre Cibril "oku" demiş, o da "ne okuyayım" (*ma ene bi kariin*) diye karşılık vermiştir.

حِرَاءٍ فَيَتَحَنَّنُ فِيهِ - وَهُوَ التَّعَبُّدُ - اللَّيَالِي ذَوَاتِ الْعَدَدِ قَبْلَ أَنْ يَنْزِعَ إِلَى
أَهْلِهِ، وَيَتَزَوَّدُ لِذَلِكَ، ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَى خَدِيجَةَ، فَيَتَزَوَّدُ لِمِثْلِهَا، حَتَّى جَاءَهُ الْحَقُّ
وَهُوَ فِي غَارِ حِرَاءٍ، فَجَاءَهُ الْمَلَكُ فَقَالَ اقْرَأْ. قَالَ " مَا أَنَا بِقَارِيٍّ ". قَالَ "

Bu karşılığın İbranice benzerini aynı sözcükle "ne okuyayım" (*ma ekra*) biçiminde Eski Ahit'in Yeşaya 40 ile başlayan ve Yeşaya'ya bildirilen mesajları içeren uzun bölümün başlangıcında görüyoruz. Dağ imgesiyle birlikte okunduğunda bu hadisin yazarının Eski Ahit'e öykündüğü sonucuna varılabilir.

Eski Ahit, Yeşaya 40/6-9 Ses, "Duyur" diyor. "Neyi duyurayım?" diye soruyorum. "İnsan soyu ota benzer, Bütün vefası kır çiçeği gibidir. Rabbin soluğu esince üzerlerine, ot kurur, çiçek solar. Gerçekten de halk ottan farksızdır. [...] Sesini yükselt, korkma. Yahuda kentlerine, "İşte, Tanrınız!" de.

Kuran: Bu karşılığın verilmiş olabileceğini gösteren hiçbir işaret yoktur.

Muhammed Peygamber'in Mucizeleri

Peygamber'e pek çok mucize yakıştırılmıştır. Bunların arasında yiyecek ve sudaki olağanüstü bollaşma, yağmur yağdırma gibi örnekler bulunur. Bunlarla Eski Ahit elçilerinin ve Talmud'un bilge hahamlarının mucizeleri arasındaki benzerlik dikkat çekicidir.

Ebu Talha Allah'ın Elçisi'ni yemeğe çağırır. Elçi yanına sahabeyi de alıp gelir. Ev sahibi mahcup olur çünkü bir kişilik yemeği vardır. Elçi yiyeceğe dokunur, yiyeceği kutsar ve sahabeden on kişiyi sofraya çağırmasını söyler. Doyana dek yerler ve çıkarlar. On kişi daha çağırmasını söyler. Doyana dek yerler ve çıkarlar. Doymayan kimse kalmayana dek böyle sürer. Sofradaki yemek eksilmez. Buhari, Eyman 22/679 (6688); Müslim, Eşribe 20/190 (2040); Muvatta, Sıfatünnebi 19 (1692).

وَلَيْسَ عِنْدَنَا مِنَ الطَّعَامِ مَا نُطْعِمُهُمْ. فَقَالَتْ لِلَّهِ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. فَأَنْطَلَقَ أَبُو طَلْحَةَ حَتَّى لَقِيَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَبُو طَلْحَةَ حَتَّى دَخَلَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " هَلْمِي يَا أُمَّ سَلِيمٍ مَا عِنْدَكَ ". فَأَتَتْ بِذَلِكَ الْخُبْزِ - قَالَ - فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِذَلِكَ الْخُبْزِ فُقُتَ، وَعَصَرَتْ أُمَّ سَلِيمٍ عُكَّةً لَهَا فَأَدَمَتْهُ، ثُمَّ قَالَ فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ يَقُولَ، ثُمَّ قَالَ " ائْذِنْ لِعَشْرَةٍ ". فَأَذِنَ لَهُمْ فَأَكَلُوا حَتَّى شَبِعُوا، ثُمَّ خَرَجُوا، ثُمَّ قَالَ " ائْذِنْ لِعَشْرَةٍ ". فَأَذِنَ لَهُمْ، فَأَكَلَ الْقَوْمُ كُلُّهُمْ وَشَبِعُوا، وَالْقَوْمُ سَبْعُونَ أَوْ ثَمَانُونَ رَجُلًا.

Bir başka hadiste bir hurma yetiştiricisi o yıl iyi ürün alamadığı için Yahudi'ye borcunu ödeyemez. Allah'ın Elçisi onun adına Yahudi'den borcu ertelemesini ister ama geri çevrilir. Elçi, çiftçinin oğluna hurmaları toplamasını söyler. Topladığı hurmalarla borcu öder, üstüne hurma bile artar. Çiftçi şaşkınlık ve sevinçle elçinin yanına koşar. Elçi, "Allah'ın elçisi olduğuma tanıklık ederim" der. Hadisin bir başka sürümünde savaşta ölen çiftçinin borcu aynı biçimde ödenir. Buhari, Buyu 51 (2127), İstikrad 8 (2395), Hibe 21 (2601), Vesaye 36 (2781), Menakib 25 (3580), Megazi 18 (4053), İtame 42 (5443); Nesai, Vesaye 4/28 (3638); İbn Mace, Sadaka 2528. Ayrıca bkz: Buhari, Menakib 25 (3571).

عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَكَلَ ثُمَّ قَالَ " أَيْنَ عَرِيْشِكَ يَا جَابِرُ ". فَأَخْبَرْتُهُ فَقَالَ " أفرش لي فيه ". ففرشته فدخل فرقد، ثم استيقظ فحينئذ ببضعة أخرى فأكل منها، ثم قام فكلم اليهودي فأبى عليه فقام في الرطاب في النخل الثانية ثم قال " يا جابر جد وأفض ". فوقف في الجدار فجددت منها ما قضيتها وفضل منه فخرجت حتى جئت النبي صلى الله عليه وسلم فبشرته فقال " أشهد أني رسول الله ".
عروش وعريش بناء وقال ابن عباس معروشات ما يعرش من الكروم وغير ذلك يقال عروشها أبنيتها

Eski Ahit, II. Krallar 4:1-7 Bir gün, peygamber topluluğundan bir adamın karısı gidip Elişa'ya şöyle yakardı: "Efendim, kocam öldü! Bildiğin gibi Rabbe tapınırdı. Şimdi bir alacaklısı geldi, iki oğlumu benden alıp köle olarak götürmek istiyor." Elişa, "Senin için ne yapsam?" diye karşılık verdi, "Söyle bana, evinde neler var?" Kadın, "Azıcık zeytinyağı dışında, kulunun evinde

hiçbir şey yok” dedi. Elişa, “Bütün komşularına git, ne kadar boş kapları varsa iste” dedi. “Sonra oğullarınla birlikte eve git. Kapıyı üzerinize kapayın ve bütün kapları yağla doldurun. Doldurduklarınızı bir kenara koyun.” Kadın oradan ayrılıp oğullarıyla birlikte evine gitti, kapıyı kapadı. Oğullarının getirdiği kapları doldurmaya başladı. Bütün kaplar dolunca oğullarından birine, “Bana bir kap daha getir” dedi. Oğlu, “Başka kap kalmadı” diye karşılık verdi. O zaman zeytinyağının akışı durdu. Kadın gidip durumu Tanrı adamı Elişa’ya bildirdi. Elişa, “Git, zeytinyağını sat, borcunu öde” dedi. “Kalan parayla da oğullarınla birlikte yaşamını sürdür.”

Eski Ahit, II. Krallar 4:42-44 Baal-Şalişa’dan bir adam geldi. Tanrı adamına o yıl ilk biçilen arpadan yapılmış yirmi ekmekle taze buğday başağı getirdi. Elişa uşağına, “Bunları halka dağıt, yesinler” dedi. Uşak, “Nasıl olur, bu yüz kişinin önüne konur mu?” diye sordu. Elişa, “Halka dağıt, yesinler” diye karşılık verdi, “Çünkü Rab diyor ki, ‘Yiyecekler, birazı da artacak.’” Bunun üzerine uşak yiyecekleri halkın önüne koydu. Rabbin sözü uyarınca halk yedi, birazı da arttı.

Eski Ahit, I. Krallar 17:12-14 Kadın, [İlyas’a] “Senin Tanrın yaşayan Rabbin adıyla ant içerim, hiç ekmeğim yok” diye karşılık verdi, “Yalnız küpte bir avuç un, çömleğin dibinde de azıcık yağ var. ... Belki de son yemeğimiz olacak, ölüp gideceğiz.” İlyas kadına, “Korkma, git yiyeceğini hazırla” dedi, “Yalnız önce bana küçük bir pide yapıp getir. Sonra oğlunla kendin için yaparsın. İsrail’in Tanrısı Rab diyor ki, ‘Toprağa yağmur düşünceye dek küpten un, çömlekten yağ eksilmeyecek.’” Kadın gidip İlyas’ın söylediklerini yaptı. Hep birlikte günlerce yiyip içtiler.

Eski Ahit, I. Krallar 17:41-45 Sonra İlyas, Ahav’a, “Git, yemene içmene bak; çünkü güçlü bir yağmur sesi var” dedi. Ahav yiyip içmek üzere oradan ayrılınca, İlyas Karmel Dağı’nın tepesine çıktı. Yere kapanarak başını dizlerinin arasına koydu. Sonra uşağına, “Haydi git, denize doğru bak!” dedi. ... Uşak, “Denizden avuç kadar küçük bir bulut çıkıyor” dedi. İlyas şöyle dedi: “Git, Ahav’a, ‘Yağmura yakalanmadan arabanı al ve geri dön’ de.” Tam o sırada gökyüzü bulutlarla karardı, rüzgar çıktı, şiddetli bir yağmur başladı.

Kuran: Allah’ın her peygambere lütfu ayrı olmuştur (2:253, 17:55). Kuran’ın peygamberine İsa’ya veya Musa’ya verildiği düşünülen türden “mucizeler” verilmemiştir:

Dediler ki: “Bize yeryüzünden bir kaynak fişkirtmadıkça sana inanmayız!” Veya “Hurmalar ve üzümle dolu bir bahçen olmalı ve arasından çağıldayan ırmaklar akıtmalısın!” Veya “Öne sürdüğün gibi üzerimize parçalar biçiminde gökyüzünü düşürmelisin!” Veya “Allah’ı ve melekleri karşımıza getirmelisin!” Veya “Altından yapılmış bir evin olmalı!” Veya “Gökyüzüne yükselmelisin; okuyacağımız bir kitap indirmedikçe yükselmene de inanmayız!” De ki: “Benim efendim tüm yakıştırmalardan ayrıktır. Ben, elçi olan bir insanoğlundan başka bir şey miyim?” İsra 17:90-93

Kuran elçisinin “doğaüstü” gösteriler yapmış olmasını dileyenlerin, onun mesajının içeriğini önemsemedikleri açıktır. Ayrıca 6:9,35,109-111, 10:96-97 ve 43:31 ayetlerini de inceleyiniz. Elçi’den doğaüstü yeteneklere sahip olmasını talep edenler, onun getirdiği mesaja güvenmeyenlerdir.

Muhammed Peygamber’in Yüzünün ve Giysilerinin Işık Saçması

“Peygamberin yüzü ay gibiydi.” Tirmizi, Fedail 3996.

حَدَّثَنَا سُفْيَانُ بْنُ وَكَيْعٍ، حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، حَدَّثَنَا زُهَيْرٌ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، قَالَ سَأَلَ رَجُلٌ الْبَرَاءَ أَكَانَ وَجْهَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِثْلَ السَّيْفِ قَالَ لَا مِثْلَ الْقَمَرِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ .

“Alnı geceyi aydınlatan lamba gibi parlardı.” Beyhaki, Delailün Nübüvve, 1/280. Beyhaki'nin kitabı benzer ve daha abartılı öykülerle doludur.

Eski Ahit, Tevrat, Çıkış 34:29 Musa elinde iki antlaşma levhasıyla Sina Dağı'ndan indi. Rab'la konuştuğu için yüzü ışıldıyordu, ama kendisi bunun farkında değildi.

Yeni Ahit, İncil, Luka 9:29 İsa dua ederken yüzünün görünümü değişti, giysileri şimşek gibi parıldayan bir beyazlığa büründü.

Yeni Ahit, İncil, Matta 17:1-3 Altı gün sonra İsa, yanına yalnız Petrus, Yakup ve Yakup'un kardeşi Yuhanna'yı alarak yüksek bir dağa çıktı. Onların gözü önünde İsa'nın görünümü değişti. Yüzü güneş gibi parladı, giysileri ışık gibi bembeyaz oldu. O anda Musa'yla İlyas öğrencilere görüldü. İsa'yla konuşuyorlardı.

Yeni Ahit, İncil, Markos 9:3-4 Giysileri göz kamaştırıcı bir beyazlığa büründü; yeryüzünde hiçbir çamaşırcının erişemeyeceği bir beyazlığı bu. O anda Musa'yla İlyas öğrencilere görüldü. İsa'yla konuşuyorlardı.

Kuran: Musa'nın dağdan yüzünün ışıldayarak inmesi ifadesinin değişmeceli olduğu apaçıktır. Muhammed de bizim gibi bir insandır (6:50 17:93, 18:110, 25:7, 41:6). Ondan sürekli bir mucize gerçekleştirmesini bekleyenler inkarcılardır (6:109).

Üstelik gerçek şu ki, bu Kuran'da insanlar için her türlü örneği değişik biçimlerde açıkladık. Yine de insanların çoğunluğu yalnızca nankörlük etmekte direniyorlar. Dediler ki: "Bize yeryüzünden bir kaynak fışkırtmadıkça sana inanmayız!" Veya "Hurmalar ve üzümle dolu bir bahçen olmalı ve arasından çağıldayan ırmaklar akıtmalısın!" Veya "Öne sürdüğün gibi, üzerimize parçalar biçiminde gökyüzünü düşürmelisin!" veya "Allah'ı ve melekleri karşımıza getirmelisin!" Veya "Altından yapılmış bir evin olmalı!" veya "Gökyüzüne yükselmelisin; okuyacağımız bir kitap indirmediğin yükselmene de inanmayız!" De ki: "Benim efendim, tüm yakıştırmalardan ayrıktır. Ben, elçi olan bir insanoğlundan başka bir şey miyim?" İsra 17:89-93

Güneşin Muhammed Peygamber İçin Bekletilmesi

“... Muhammed 'Benim için güneşi bir süre tut' dedi. Allah zafer bağışlayana dek güneş hapsedilip tutuldu.” Buhari, Farzulhums 8 (3124); Müslim, Cihat 11 (1747); Riyazüssalihin, Mukaddemat 58; Beyhaki, Sünen 4, 290.

خَلْفَاتٍ وَهُوَ يَنْتَظِرُ وِلَادَهَا . فَعَزَا فَدْنَا مِنَ الْقَرْيَةِ صَلَاةَ الْعَصْرِ أَوْ قَرِيْبًا مِنْ ذَلِكَ فَقَالَ لِلشَّمْسِ إِنَّكَ مَأْمُورَةٌ وَأَنَا مَأْمُورٌ، اللَّهُمَّ احْبِسْهَا عَلَيْنَا . فَحَبَسَتْ، حَتَّى فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ، فَجَمَعَ الْعَنَائِمَ، فَجَاءَتْ - يَعْنِي النَّارَ - لِتَأْكُلَهَا، فَلَمْ تَطْعَمْهَا، فَقَالَ إِنَّ فِيكُمْ غُلُولًا، فَلْيُبَايِعْنِي مِنْ كُلِّ قَبِيلَةٍ رَجُلًا . فَلَزِقَتْ يَدُ رَجُلٍ بِيَدِهِ فَقَالَ فِيكُمْ

Eski Ahit, Yeşu 10:12-15 Rabbin Amurları İsraililerin karşısında bozguna uğrattığı gün Yeşu halkın önünde Rabbe şöyle seslendi: “Dur, ey güneş, Givon üzerinde ve Ay, sen de Ayalon Vadisi’nde.” Halk, düşmanlarından öcünü alıncaya dek güneş durdu, ay da yerinde kaldı. Bu olay Yaşar Kitabı’nda da yazılıdır. Güneş, yaklaşık bir gün boyunca göğün ortasında durdu, batmakta gecikti. Ne bundan önce, ne de sonra Rabbin bir insanın dileğini işittiği o günkü gibi bir gün olmamıştır. Çünkü Rab İsrail’den yana savaştı. Yeşu bundan sonra İsrail halkıyla birlikte Gilgal’daki ordugaha döndü.

Kuran: Böyle bir olayın sözü geçmez. Varsayımlar, kestirimler ve sanılar bilinen olgularla çeliştiğinde kesin bilgiyi izlemek gerekir (17:36). Allah’ın yolu /yöntemi /âdeti /izleği /sünneti değişmez (17:77, 33:62, 35:43, 48:23, 67:3-4...).

Muhammed Peygamber’in Kura Çekmesi

“*Salât* safında ilk sıranın değerini bilseydiniz kimin ilk sıraya gireceğini belirlemek için kura çekerdiniz.” Buhari, Ezan 9 (615), 73 (720), Şahadet 30 (2689); Müslim, Salat 28 (439); Tirmizi, Salat 52 (225); İbn Mace, Salat 51 (998); Nesai, Ezan 31 (671). Bu hadis her ne kadar kurayı doğrudan onaylıyor görünmese de Müslüman davranışına örnek olarak verdiği için onaylamış oluyor.

حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ، عَنْ مَالِكٍ، عَنْ سُمَيٍّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ
قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " الشُّهَدَاءُ العَرِقُ وَالْمَطْعُونُ وَالْمَبْطُونُ
وَالهَدْمُ " . وَقَالَ " وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي التَّهْجِيرِ لَأَسْتَبَقُوا {إِلَيْهِ} وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا
فِي العَتَمَةِ وَالصُّبْحِ لَأَتَوْهُمَا وَلَوْ حَبَوًّا، وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي الصَّفِّ الْمُقَدَّمِ
لَأَسْتَهَمُوا " .

Şu hadis ise kura ve çekiliş davranışını doğrudan Peygamber’e yakıştırıyor: “Elçi sefere giderken yanına alacağı karısını belirlemek için kura çekti.” Buhari, Hibe 15 (2593), Şahadet 30 (2688), Cihad 64 (2879); Müslim, Fedail 13 (2445); Ebu Davut, Nikah 705 (2138); İbn Mace, Nikah 47 (1970), Ahkam 20 (2347).

Bir başka hadiste elçi babasız bir çocuğun babasını belirlemek için kura çeker, bunu yaparken de epey eğlenir. Bkz: Ebu Davut, Talak 748 (2269); Ebu Davut, Talak 748 (2270); Nesai, Talak 50 (3488).

Hadis elçisinin sahipsiz kölelerin ne olacağını belirlemek gibi başka işler için kura çektiği öbür örnekler için bkz. Buhari, Şahadet 24 (2674); Müslim, Eyman 12 (1668); İbn Mace, Ahkam 11 (2329), 20 (2346); Ebu Davut, Talak 751 (2277), Akdiye 22 (3617), Itk 1492 (3961); Tirmizi, Ahkam 27 (1364) ve daha onlarca...

Eski yoz kültürlerde, Mezopotamya’da, Yunan’da, Roma’da kura çekmenin tanrının isteğini belirlemenin kusursuz yolu olduğuna inanılırdı. Çok net örnekleri Eski Ahit, Yunus 1/7’de ve Yeni Ahit, Elçilerin İşleri 1’de görülebilir. Kura ve çekiliş, Musa’ya “bize de onlarınki

gibi bir tanrı yap" (7:138) diyenlerin Musa'nın arındırma çabasının tersi yönde davranıp yoz kültürlerden edindiği kötülüklerden birisidir. Eski ve Yeni Ahit'in pek çok bölümünde paganlar kura çekerler. **Tevrat, Levililer 16/8 ve Çölde Sayım 26/55, 33/54** bölümlerinde kura çekmek şeriat olarak doğrudan Yehova tarafından buyrulur. Hatta **Yeşaya 34/17**'de "Rab kura çekti" derken aynı sözcük kullanılır. **Yeşu 7/14**'te doğrudan söylenirse de benzer dizelerin ışığında kura çekmenin buyurulduğu yorumu yapılır. **Yeşu 17/1, 18/6-11, 21/10, 1.Samuel 14/42, 1.Tarihler 6/54, 24/6,31, 25/8-16, 26/13, Nehemya 10/34, 11/11**'de peygamber dedikleri kişiler kura çekerler veya bu davranışı onaylarlar. Hadisler bu kitaplardan doğrudan alıntı değildir. Ama bu kitapların etkisi, kura çekmenin Allah'ın buyruğuna kesinlikle aykırı olduğu bilgisini perdelemiştir. Aralarında "sahih" olanların da bulunduğu bu hadislerde Muhammed'e apaçık iftira atıldığı fark edilmemiştir. Bugün bile "mütedeyyin" aileler "muhafazakar" hükümetin yönetimindeki TOKİ'den dairelerini kurayla teslim alırken büyük tepki göstermezler.

Kuran: Kuran'ın öğretisi, anadüşüncesi her şeyin adil olmasıdır. Varoluş adildir çünkü hiçbir şey rastlantı değildir, nedensiz değildir, anlamsız değildir (21:16, 31:16, 67:3-4). Dolayısıyla gerçek üzere olan bir yaşamda şans kavramına, şans oyunlarına (kumar) ve aynı ilkeyle çalışan kura ve çekiliş kavramlarına da yer olmaz. Rastlantı veya şans, yalnızca sonucunu hesaplayamayacağımız kadar karmaşık ve çok sayıda değişkene bağlı oluşlara verdiğimiz addır. Yani aslında bilemediğimiz şeylere verdiğimiz addır. Bilgi üzerine kurulması gereken bir yaşama bunun sığmayacağı açıktır. Nitekim kumar ve çekiliş doğrudan yasaklanmıştır. 5:3 ayeti her ne kadar yiyecekte söz ediyor görünse de koyduğu kural her karar için geçerlidir, TOKİ evlerinin dağıtılması dahil. 5:90'da şarap, kumar, put ve fal (veya kura) bir arada yasaklanmıştır. Bunların hepsi de gerçeğin aranmasını ve bilinmesini önleyen şeylerdir. Yunus'un (37:141) ve Zekeriya'nın (3:44) durumları itiraz olarak getirilebilir. Bu ayetlerde öncekilerden farklı olan sözcüklerin "kura" olarak çevrilmesini doğru varsayalım. Bu çekilişlere Yunus'un ve Zekeriya'nın etkin olarak katılmış veya onaylamış olduklarını bağlama bakarak söyleyemeyiz. Çünkü bunlar sonucu kötü sayılan çekilişlerdir. Yunus kendisine verilen görevden kaçmakta ve pişman olacağı bir iş yapmaktadır. Zekeriya ise bozulmuş ve öğretiyi unutmuş olan bir toplumdadır, nitekim kısa süre sonra İsa bozulan Tevrat'ı onarmakla görevli olarak gelecektir.

Adem'in Yoktan Var Edilmesi, Ruh-Beden İkililiği

"Allah'ın Elçisi dedi ki: 'Allah, Adem'i yarattığı ve ruh üflediği zaman, Adem hapsirdi ve 'elhamdülillah' dedi. [...] Sonra Adem bahçeye [cennet] yerleştirildi. Sonra bahçeden indirildi, böylece ömrünü saymaya başladı. [...] Derken ölüm meleği geldi. Adem ona 'Erken geldin, bana bin yıl ömür verilmişti' dedi. ..." Tirmizi, Tefsir 3694 (Muavvazateyn 3365 olarak da geçiyor).

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَنَفَخَ فِيهِ الرُّوحَ عَطَسَ
فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ فَحَمِدَ اللَّهُ بِإِذْنِهِ فَقَالَ لَهُ رَبُّهُ يَرْحَمُكَ اللَّهُ يَا آدَمُ أَذْهَبَ إِلَى أَوْلَادِكَ
الْمَلَائِكَةُ إِلَى مَا مِنْهُمْ جُلُوسٍ فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ . قَالُوا وَعَلَيْكَ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ

Bu uzun hadisin buraya alıntılanan bölümünden anlaşılacağı üzere, Adem, tek kişiyi, belli bir kişiyi anlatan bir sözcük olarak anlaşılıyor. Öyle ki, bahçede sonsuz ömrü varken bahçeden indirildiğinde yıllarını saymaya başlıyor. Hadisi uyduran kişi Adem'in anasız ve babasız, çocukluk yaşamadan, bir çırpıda, yoktan var edilmiş olduğuna, bir yetişkin olarak bahçeye "ışınlandığına" inanıyor. Bu anlatım tam olarak Tevrat'ın hahamlarca benimsenmiş yorumuna denktir. Bilgiye dayalı olmaksızın evrim karşıtlığı Yahudilikte ve Hristiyanlıkta vardır. İslam geleneğinde evrim karşıtlığı yoktur. Evrimin farkına varan çok sayıda Müslüman bilim adamı yetişmiştir. Adem'in Pinokyo gibi yaratıldığı düşüncesi bildiğimiz her şeyle uyumsuzdur. Kuran'da insanın evrilerek türediğine işaret eden ellinin üstünde ayeti burada özetlemek zordur (3:6,59, 4:1,133, 6:98, 7:10-11,169, 11:6, 20:123, 22:5, 23:12-14,79, 25:54, 29:19-20, 32:79, 35:1, 37:11, 55:14, 71:14-17...). Bu ayetlerde "yaratmak" diye çevrilen sözcük (*halaka*) aslında türetmek anlamındadır. 17:14 ayetindeki "atvaran" sözcüğü "evirerek" veya "evreden evreye geçirerek" demektir. Kuran'da anlatılan yaratılışla Tevrat'ta anlatılan yaratılış arasında önemli farklar vardır. Modern, pozitivist anlamıyla "evrim kuramının" doğruluğu konumuzun dışındadır. Tevrat'ın Yaratılış kitabındaki ilgili bölümler mecaz olarak anlaşılabilir evrim fikriyle örtüştürmek zordur.

Adem'in hapsirması ise "ruh üfleme" işinin sözcüklerin görünen anlamıyla anlaşıldığı bilgisini veriyor. Hapsirması için Adem'in burnuna üflenmiş olmalıdır ki bunu da Kuran'da değil Tevrat'ta buluyoruz:

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 2:7 Rab Tanrı Adem'i topraktan yarattı ve burnuna yaşam soluğunu üfledi. Böylece Adem yaşayan varlık oldu.

Elişa'nın dirilttiği ölünün de "burnuna üfleniyor":

Eski Ahit, 2.Krallar 4/32-35 Elişa eve vardığında, çocuğu yatağında ölü buldu. İçeri girdi, kapıyı kapayıp Rabbe yalvarmaya başladı. Sonra ağzı çocuğun ağzının, gözleriyle elleri de çocuğun gözleriyle ellerinin üzerine gelecek biçimde yatağa, çocuğun üzerine kapandı. Çocuğun bedeni ısınmaya başladı. Elişa kalkıp odanın içinde sağa sola gezindi, sonra yine dönüp çocuğun üzerine kapandı. Çocuk yedi kez aksırdı ve gözlerini açtı.

"Hapşırın elhamdülillah desin." Buhari, Adab 126 (6224).

Ruhçu ve animist toplumlarda ölen kişinin son soluğunu vermesinden esinlenilmiş olacak ki soluğun varlığı canın varlığına bağlanmıştır. Hapşırma güçlüce soluk verme olduğu için öleyazmakla bağdaştırılmıştır. Bu nedenle pek çok dilde "çok yaşa"nın dengi bulunur. Pek çok dilde soluğu anlatan sözcüklerle canı anlatan sözcükler yakın veya aynıdır. Hurafeci kökenlere bağlayarak "çok yaşa" demenin kötü olduğunu öne sürecek değiliz ancak bunun bir peygamber tarafından özellikle buyurulması yalnızca o peygamberin (!) hurafeci bir kişi olduğunu açıklar.

Kuran: Adem sözcüğü ilk insan kuşağını ve insan türünün tümünü kapsayacak biçimde kullanılmıştır. Belli bir kişiyi anlatmadığı, ilgili ayetlerin dikkatli bir incelemesiyle görülebilir.

Metinde geçen Arapça *ruh* sözcüğünün bugün Türkçede kullandığımız ruh sözcüğüne ve Batı dillerindeki *spirit*, *espirit*, *ghost*, *geist* sözcüklerine denk olduğunu gösteren bir işaret bulunmaz. İnsanın varlığından kitap boyunca tekil olarak söz edilir. Benlik demek olan *nefs* sözcüğünün bedenden ayrı bir varoluş kipi olduğuna, ölünce bedenin yok olup geriye bedensiz bir şey kalacağına hiçbir işaret yoktur. Yalnızca "öldükten sonra dirilmekten" söz edilir.

Allah'ın Adem'i Kendi Suretinde Yaratması

“Allah Adem'i kendi suretinde yarattı.” Buhari, İstizan 1 (6227); Müslim, Cennet 11 (2841), Bir 32 (2612).

أَحَادِيثٌ مِنْهَا وَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ آدَمَ عَلَى صُورَتِهِ طُولُهُ سِتُونَ ذِرَاعًا فَلَمَّا خَلَقَهُ قَالَ أَذْهَبُ فَسَلِّمْ عَلَى أَوْلَادِكَ النَّفْرِ وَهُمْ نَفَرٌ مِنَ الْمَلَائِكَةِ جُلُوسٌ فَاسْتَمِعَ مَا يُجِيبُونَكَ فَإِنَّهَا تَحِيَّتُكَ وَتَحِيَّةُ ذُرِّيَّتِكَ قَالَ

Ayrıca: “Kavgaya ettiğinizde yüze vurmayın çünkü Allah insanı kendi suretinde yarattı.” Müslim, Bir 32 (2612); Buhari, İtk 20 (2559).

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 1/27; 9/6 Tanrı insanı kendi suretinde yarattı, onu Tanrı'nın suretinde yarattı.

Kuran: Allah herhangi bir biçime sahip olmaktan aşkındır (4:153, 7:143). Hiçbir şey ona benzemez (112:4). Hahamların Sümer mitolojisinden alarak benimsedikleri ve Tevrat'a soktukları bu iftira Şura Suresi'nde nokta atışı yaparak çürütülür:

Gökleri ve yeryüzünü Yoktan Yaratandır. Kendi benliklerinizden, sizin için eşler ve hayvanlardan da çiftler yaratmış; sizi çoğaltarak orada yaymıştır. Ona benzeyen hiçbir şey yoktur. Ve o, Duyandır; Görendir. Şura 42:11

Ayette insanın nasıl yaratıldığından söz ederken konu birdenbire Allah'ın benzemezliğine geliyor. Konudan konuya atlama gibi bir durum yoktur. Burada Tevrat'ın bozukluğu düzeltiliyor.

Kadının Erkeğin Kaburgasından Yaratılması

İbn Mace, Taharet 567: “Allah Adem'i yarattığında, Havva'yı onun kaburgasından yarattı...”

لَأَنَّ بُولَ الْغُلَامِ مِنَ الْمَاءِ وَالطَّيْنِ وَبُولَ الْجَارِيَةِ مِنَ اللَّحْمِ وَالْدَّمِ . ثُمَّ قَالَ لِي فَهَيْمَتٌ أَوْ قَالَ لَقِنْتِ قَالَ قُلْتُ لَا . قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمَّا خَلَقَ آدَمَ خُلِقَتْ حَوَاءُ مِنْ ضِلْعِهِ الْقَصِيرِ فَصَارَ بُولُ الْغُلَامِ مِنَ الْمَاءِ وَالطَّيْنِ وَصَارَ بُولُ الْجَارِيَةِ مِنَ اللَّحْمِ وَالْدَّمِ . قَالَ قَالَ لِي فَهَيْمَتِ قُلْتُ نَعَمْ . قَالَ لِي نَفَعَكَ اللَّهُ بِهِ .

Buhari, Nikah 81 (5185): “Kadından güzellikle isteyin çünkü eğri kaburgadan türetilmiştir, düzeltmeye çalışırsanız kırılır; eğri kalacaktır.”

وَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا فَإِنَّهُنَّ خُلِقْنَ مِنْ ضِلَعٍ وَإِنَّ أَعْوَجَ شَيْءٍ فِي الضِّلَعِ
أَعْلَاهُ فَإِنْ ذَهَبَتْ تُقِيمُهُ كَسْرَتُهُ وَإِنْ تَرَكَتُهُ لَمْ يَزَلْ أَعْوَجَ فَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ
خَيْرًا

Ayrıca bkz: Buhari, Enbiya 1 (3331); Müslim, Ridae 18 (1467, 1468); Riyazüssalihin, Mukaddemat 273.

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 2:21-22 Rab Tanrı Adem'e derin bir uyku verdi. Adem uyurken, Rab Tanrı onun kaburga kemiklerinden birini alıp yerini etle kapadı. Adem'den aldığı kaburga kemiğinden bir kadın yaratarak onu Adem'e getirdi.

Yeni Ahit, I. Korint 11:9 Erkek kadın için değil, kadın erkek için yaratıldı.

Kuran: Kadın ve erkek birlikte yaratılmışlardır:

Ey insanlar! Sizi bir tek canlıdan yaratan, ondan onun eşini de vücuda getiren ve o ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbimize karşı gelmekten sakının. Nisa 4:1

Kadın ikinci sınıf insan değildir. Erkeğin kadına olan üstünlüğü yalnızca gözetip kollama, geçim sağlama göreviyle ilgilidir:

Erkekler; kadınları gözetip kollayıcıdır. Şundan ki, Allah, insanların bazılarını bazılarından [kimi konuda] üstün kılmıştır ve erkekler mallarından bol bol harcamışlardır. Nisa 4:34

Kuran'da "Adem'in eşi olan kadın" kavramı bulunmadığı gibi "Havva" adı hiçbir yerde geçmez. Adem'den erkeğiyle dişisiyle insan soyunun ortak adı olarak söz edilir.

Havva'nın Adem'e İlk Günahı İşletmesi

Buhari, Enbiya 1 (3330), 25 (3399); Müslim, Ridae 19 (1470): "İsrailoğulları olmasaydı et çürümeyecekti; Havva olmasaydı hiçbir kadın kocasına ihanet etmeyecekti."

حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْجَعْفِيُّ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنْ هَمَّامٍ،
عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " لَوْلَا
بَنُو إِسْرَائِيلَ لَمْ يَخْنَزِ اللَّحْمُ، وَلَوْلَا حَوَاءُ لَمْ تَخُنْ أَنْتِ زَوْجَهَا الدَّهْرَ "

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 3/6-20 Kadın [yasak] ağacın güzel, meyvesinin yemek için uygun ve bilgelik kazanmak için çekici olduğunu gördü. Meyveyi koparıp yedi. Yanındaki kocasına verdi, o da yedi. ... Rab Tanrı kadına, 'Çocuk doğururken sana çok acı çektireceğim' dedi, 'Ağrı çekerek doğum yapacaksın, kocana istek duyacaksın, seni o yönetecek'. Rab Tanrı Adem'e, 'Karının sözünü dinlediğin ve sana, meyvesini yeme dediğim ağaçtan yediğin için toprak senin yüzünden lanetlendi' dedi. 'Yaşam boyu emek vermeden yiyecek bulamayacaksın.' ... Adem karısına Havva adını verdi.

Kuran: Adem'in öyküsünde dışının ayartıcılığından söz edilmez. Suç birlikte işlenmektedir (2:35-36). "İlk günah" gibi bir kavram yoktur. Sonraki kuşakların ilk iki insanın suçunun cezasını çekmesi gibi bir durum yoktur (17:15). Fizyolojik acı, nedensiz bir ceza

değildir. Eşler arasındaki baskın duygu egemen olma hırsı değil, sevgi ve acıma olmalıdır (4:32, 20:21). Toprak lanetli değildir, Allah nankörlük edene de, şükredene de verir (2:126,243, 10:60, 17:20, 27:73, 40:61). Adem ilk insanın değil, ilk insan kuşağının ve genel olarak insan soyunun adıdır. 2:35-36 ve 7:24 ayetlerinde bahçeden çıkarılan en az üç kişi olduğu bellidir. Bütün bir insan soyunun bir çiftten çoğalması Kuran'ın yasakladığı ensest ilişkilerden birini gerektirir (4:23). Kuran'da "Adem'in dışısından" söz edilmez, Havva adı geçmez.

Adem'in Türlü Renkte Topraktan Yarattılması

"Allah, Adem'i yeryüzünün bütün bölümlerinden almış olduğu bir avuç topraktan yarattı. Adem'in oğulları da toprağa göre ortaya çıktı. Kimi kızıl, kimi ak, kimi kara, kimi karışık, kimi uysal ve sert, kimi kötü kalpli, kimi iyi." Ebu Davut, Sünnet 1696 (4693); Tirmizi, Tefsir 3213 (Bakara).

صلى الله عليه وسلم " إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ آدَمَ مِنْ قَبْضَةٍ قَبْضَتِهَا مِنْ جَمِيعِ الْأَرْضِ فَجَاءَ
بَنُو آدَمَ عَلَى قَدْرِ الْأَرْضِ جَاءَ مِنْهُمْ الْأَحْمَرُ وَالْأَبْيَضُ وَالْأَسْوَدُ وَبَيْنَ ذَلِكَ
وَالسَّهْلُ وَالْحَزْنُ وَالْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ " . زَادَ فِي حَدِيثِ يَحْيَى " وَبَيْنَ ذَلِكَ " .
وَالْإِخْبَارُ فِي حَدِيثِ يَزِيدَ .

Babil Talmudu, Sanhedrin 38a: Haham Meir derdi ki: İlk insanın toprağı dünyanın bütün parçalarından bir araya getirildi.

Geleneksel Yahudi inanışında Adem ve eşi bu evrenin dışında bir yerde yaratılmış, daha sonra üzerinde olduğumuz dünyaya "ışınlanmışlardır." Adem resmen bir çömlekçinin testi yaptığı gibi topraktan bir külçe olarak biçimlendirilmiş ve bir anda canlandırılmıştır. Bütün insanlık Adem'in çocuklarının ensest ilişkileriyle türemiştir. Bu, Allah'ın yaratmasının ölçüsüz ve kuralsız olduğu varsayımının bir sonucudur. Yahudilikte İbrahim'in Kuran'daki öyküsünde örneklediği gibi sorgulayarak gerçeğe ulaşma çabası yoktur, dinin akla yatması gerekmez, hahamların sözleri birer dogmadır ve sondur. Şu örnek Yahudilikte insanlığın ensest ilişkiyle türediği inancını gözler önüne serer:

Babil Talmudu, Sanhedrin 58b: Gelin ve dinleyin! Adem neden kendi kızıyla evlenmedi? Yazıldığı gibi, Kabil kız kardeşiyle evlenebilsin diyer ki dünya lütufla inşa edilsin.

Kuran: Kuran'ı Yahudiliğin etkisinde kalmadan çalışan ilk kuşaklar evrimin farkındalardı. İbn Haldun, Nazzam, Cahız gibi pek çok Müslüman bilim adamı kitaplarında pozitivist anlamda değil, yalın anlamda evrimden söz etmiştir. Bu kişiler hadis kılığında bürünmüş Yahudi hurafelerine kulak asmamışlar ve Kuran'ın 29:19-20 ayetlerinin "yeryüzünde dolaşıp yaratışın nasıl başladığını inceleme" buyruğunu yerine getirmişlerdir.

Özellikle son birkaç yüzyıldır üzeri örtülen *evrimle yaratma* konusunu burada kısaca açıklamak belki zordur. Kuran'da insanın yaratılışı ilk canlı hücrenin yaratılışından başlar (32:7-9). Bütün canlılar sudan yaratılmıştır (21:30). İnsan Yahudi inanışında ve hadislerde olduğu gibi evrenin dışından dünyaya ışınlanmamıştır. Sudan, topraktan ve dolayısıyla ilk canlı hücreden evrilerek dünyada yaratılmıştır (6:98, 35:11, 82:7-8, 91:7...). Ali İmran 3:59 ayetinde Allah önce yaratır, *ondan sonra* "ol" der. Arada geçen süre insanın evrilme süresidir:

İnsan üzerinden, henüz anılan bir şey olmadığı bir süre geçmedi mi zamandan? Doğrusu, biz insanı karışım olan bir spermden [nutfe] yarattık. Halden hale geçiririz onu. Sonunda onu işitici, görücü yaptık. İnsan 76:1-2

Yine 35:11 ayetinde insan önce topraktan yaratılır, *ondan sonra* çiftler halinde var edilir. Yine 3:6, 7:11, 15:28-29, 32:9, 64:3, 75:38, 80:19, 82:7 ve 87:2-3 ayetlerinde insan önce tek hücreli ilk canlı olarak yaratılır, *ondan sonra* biçim verilip düzenlenir. 15:28 ayetindeki *halikun* yüklemi yaratacağım değil *yaratmaktayım* anlamına gelir. Bu tek hücreli, eşeysiz üreyen ilk canlıdan eşeyli üreyen canlıya ve oradan insana geçiş 4:1 ayetinde açıktır:

Ey insanlar! Sizi bir tek canlıdan yaratan, ondan onun eşini de vücuda getiren ve o ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbimize karşı gelmekten sakının. Nisa 4:1

Adem'in, yani ilk insan kuşağının atıldığı Bahçe (Ar. Cennet) bu dünyadadır. Çünkü şeytan yeryüzündeki bahçeye girebilirken, ölüm sonrası ödül yeri olan bahçeye giremez (2:35-36). Ayrıca bu ayetlerde ve 7:24'te "Bahçeden inin" denenenler çoğuldur, yani Adem ve eşi olarak iki kişi olamazlar, Arapçada çoğul üçten başlar. Bunlar bir kuşaktır.

7:10-11 ayetlerinde "Sizi [çoğul] yarattık" dindikten sonra meleklerle "Adem'e" secde etmeleri söylenir. Adem tek kişi olamaz.

71:14 ayeti evrimin gerçekliği konusunda kuşkulu zihinlere kararsızlığa izin vermeyecek biçimde güvence verir:

O ki, sizi halden hale/evreden evreye geçirerek [atvaran] yarattı. Nuh 71:14

Buradaki *atvaran* sözcüğü TVR (*tavr*) kökünden gelir ve Türkçe'deki bire bir karşılığı "evirerek"tir. Aynı kökten türeyen *tatavvur* (رَدَّ طَو) sözcüğü bugünkü Arapçada da evrim anlamında kullanılır.

Adem'in Boyunun 30 Metre Olması

Buhari, İstizan 1 (6227): "Cennete her giren Adem suretinde (ve boyu da altmış arşın boyunda) olacak. Halk şu ana kadar boyca hep eksilmektedir."

حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ جَعْفَرٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، عَنْ مَعْمَرٍ، عَنْ هَمَّامٍ، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ " خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ عَلَى صُورَتِهِ، طُولُهُ سِتُونَ ذِرَاعًا، فَلَمَّا خَلَقَهُ قَالَ أَذْهَبُ فَسَلِّمْ عَلَى أَوْلِيَاكَ النَّفَرِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ جُلُوسٌ، فَاسْتَمِعَ مَا يُحْيُونَكَ، فَإِنَّهَا تَحْيِيَّتُكَ وَتَحْيِيَّةُ ذُرِّيَّتِكَ . فَقَالَ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ . فَقَالُوا السَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ . فَرَادُوهُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ، فَكُلُّ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ عَلَى صُورَةِ آدَمَ، فَلَمْ يَزَلِ الْخَلْقُ يَنْقُصُ بَعْدَ حَتَّى الْآنَ . "

Ayrıca bkz: Buhari, Enbiya 1 (3326); Müslim, Cennet 6 (2834), 11 (2841).

Babil Talmudu, Sanhedrin 38b: Haham Cuda/Yuda Tanrı'nın adına dedi ki: İlk insanın boyu dünyanın bir ucundan bir ucunaydı. ... Ama günah işlediğinde Tanrı elini onun üzerine koydu ve kısalttı.

Kuran: Tam tersinin gerçekleştiğine yorulabilecek ayetler vardır:

Hatırlayın ki, o sizi Nuh toplumundan sonra halefler yaptı ve yaratılıştaki size daha fazla bir boy-bos [ve/veya çokluk] verdi. Araf 7:69

Bugüne dek bulunan en eski insan fosilleri kısa boyludur.

Adem'in Cuma Günü Yaratılması

Müslim, Kıyamet 1 (2789): "Allah kili cumartesi, dağları pazar, ağaçları pazartesi, çirkinliği salı, ışığı çarşamba günü türetti, hayvanları yeryüzüne perşembe günü yaydı. Adem'i ise cuma günü öğlenin geç bir vaktine yaratmıştır."

بِيَدِي فَقَالَ " خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ التُّرْبَةَ يَوْمَ السَّبْتِ وَخَلَقَ فِيهَا الْجِبَالَ يَوْمَ الْأَحَدِ
وَخَلَقَ الشَّجَرَ يَوْمَ الْاِثْنَيْنِ وَخَلَقَ الْمَكْرُوهَ يَوْمَ الثَّلَاثَاءِ وَخَلَقَ النُّورَ يَوْمَ الْأَرْبَعَاءِ
وَبَثَّ فِيهَا الدَّوَابَّ يَوْمَ الْخَمِيسِ وَخَلَقَ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعْدَ الْعَصْرِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فِي آخِرِ الْخَلْقِ وَفِي آخِرِ سَاعَةٍ مِنْ سَاعَاتِ الْجُمُعَةِ فِيمَا بَيْنَ الْعَصْرِ
إِلَى اللَّيْلِ " .

Ahmed İbn Hanbel şu hadisi aktarıyor: "Babanız Adem'in hamuruna bugün [cuma] şekil verilmişti. Kıyamet o gün kopacak, diriliş o gün vuku bulacak, büyük yakalanış o gün olacaktır."³⁰

Ayrıca bkz: Müslim, Cuma 5 (854); Tirmizi, Cuma 1 (488); Ebu Davut, Salat 385 (1046); Riyazüssalihin, Fedail 1147; İbn Mace, Cenaiz 1705; Nesai, Cuma 1385; Beyhaki, Sünen, 9/3.

Eski Ahit, Yaratılış 1:1-2:2 ... Akşam oldu, sabah oldu ve beşinci gün oluştu. Tanrı çeşit çeşit yabanıl hayvan, evcil hayvan, sürüngen yarattı. Bunun iyi olduğunu gördü. Tanrı, "Kendi suretimizde, kendimize benzer insan yaratalım" dedi, "Denizdeki balıklara, gökteki kuşlara, evcil hayvanlara, sürüngenlere, yeryüzünün tümüne egemen olsun." Tanrı insanı kendi suretinde yarattı, onu Tanrı'nın suretinde yarattı. Onları erkek ve dişi olarak yarattı. Tanrı yarattıklarına baktı ve her şeyin çok iyi olduğunu gördü. Akşam oldu, sabah oldu ve altıncı gün oluştu [bitti]. ... Yedinci güne gelindiğinde Tanrı yapmakta olduğu işi bitirdi. Yaptığı işten o gün dinlendi.

Babil Talmudu, Sanhedrin 38a: Adem sebt/cumartesi arifesinde yaratıldı.

Kuran: Kuran, Allah'ın evreni altı günde yarattığını söyleyerek Tevrat'ın ilgili ifadesini doğrular (50:38). Ancak burada gün, 24 saat anlamında değil, Türkçede de kullandığımız gibi çağ anlamında kullanılmıştır. Dolayısıyla haftadan ve bir "cuma gününden" söz etmek olanaksızdır. Hadisteki ve Tevrat'taki anlatının zaman dilimlerinin uzunluğunu belirtmek için yapılan bir benzetme olduğunu bile düşünsek, Kuran'ın anlaşılır ifadeleri varken buna gerek olmayacaktır (örnek: 76:1). Gerek Kuran'ın ifadelerinden, gerek bilimin bulgularından insanın varlığa gelmesinin evrenin yaşına oranla çok yeni olduğu sonucuna varmaktayız. Ancak bunu metinde görüldüğü gibi ifade etmek ve insanın yaratıldığı günün adını Cuma olarak vermek,

³⁰ Ahmed İbn Hanbel, Müsned 2/311'den aktaran Yunus Vehbi Yavuz, Başlangıcından Günümüze Cuma Namazı, İlim ve Kültür Yayınları, 1986, s.9.

hadisi uyduranın kimliğini ve referans noktasını ele vermektedir. Çünkü Yahudilerin anlayışına göre tanrı, yaratmayı cuma günü bitirmiş ve ertesi gün, cumartesi (Şabat) günü arkasına yaslanıp dinlenmiştir. Kuran' göre Allah yorulmadığı için dinlenmez de (2:255, 50:38).

Kuran'a göre yaratma olmuş bitmiş bir şey değildir, süreklidir. 2:30, 15:28-29 ve benzeri ayetlerdeki geniş zaman kullanımına dikkat ediniz.

Sıralanan hadislerin kimisinde Adem'in *yaratıldıktan sonra* bahçeye girdiği ifadesi bulunur. Bu da Kuran'a aykırıdır. Adem dışarıda yaratılıp bahçeye sokulmuş değildir, bahçenin içinde yaratılmıştır. İlgili çok sayıda ayet incelendiğinde sözü edilen bahçenin (Ar. *cennet*) yeryüzünde olduğu kolayca anlaşılır. Bahçeden atılma, Adem'in masumiyetini yitirdiği her an gerçekleşmektedir. Ama "bahçeye girme" diye bir olay olmamıştır.

Musa'nın Ölümünü Ertelemesi

Buhari, Cenaiz 68 (1339): "Ölüm meleği Musa'ya gönderildi. Yanına vardığında Musa ona bir tokat attı ve gözünü çıkardı. Bunun üzerine Rabbine geri döndü ve 'Beni ölümü istemeyen birisine göndermişsin' diyerek yakındı. Allah çıkan gözünü ona geri verdi ve 'Yine git ve elini bir öküzün sırtına koymasını söyle, elinin altındaki her kıl için ona bir yıllık ömür verildi' dedi."

حَدَّثَنَا مُحَمَّدٌ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ ابْنِ طَاوُسٍ، عَنْ أَبِيهِ،
عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ " أُرْسِلَ مَلَكُ الْمَوْتِ إِلَى مُوسَى - عَلَيْهِمَا
السَّلَامُ - فَلَمَّا جَاءَهُ صَكَّهُ فَرَجَعَ إِلَى رَبِّهِ فَقَالَ أُرْسَلْتَنِي إِلَى عَبْدٍ لَا يُرِيدُ الْمَوْتَ.
فَرَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ عَيْنَهُ وَقَالَ ارْجِعْ فَقُلْ لَهُ يَضَعُ يَدَهُ عَلَى مَتْنِ ثَوْرٍ، فَلَهُ بِكُلِّ مَا
غَطَّتْ بِهِ يَدُهُ بِكُلِّ شَعْرَةٍ سَنَةٌ. قَالَ أَيْ رَبِّ، ثُمَّ مَاذَا قَالَ ثُمَّ الْمَوْتُ. قَالَ قَالَ أَنْ.

Ayrıca bkz: Buhari, Enbiya 31 (3407); Müslim, Fedail 42 (2372); Nesai, Cenaiz 121 (2089); Müsned Ahmed 2/269, 315, 351, 533.

Eski Ahit, Tevrat, Çıkış 4:24-26 Rab yolda, bir konaklama yerinde Musa'yla karşılaştı, onu öldürmek istedi. O anda Sippora [Musa'nın karısı] keskin bir taş alıp oğlunu sünnet etti, derisini onun [Musa'nın] ayaklarına dokundurdu. 'Gerçekten sen bana kanlı güveysin' dedi. Böylece Rab Musa'yı esirgedi.

Tevrat, Yahudileri öldürmek konusunda kararsız bir tanrı imgelemi sunar:

Eski Ahit, I. Tarihler 21:15 Tanrı Yeruslaim'i yok etmek için bir melek gönderdi. Ama melek yıkıma başlayacağı sırada Rab onu gördü. Göndereceği yıkımdan vazgeçerek halkı yok eden meleğe, "Yeter artık! Elini çek" dedi.

Eski Ahit, II. Samuel 24:16 Melek Yeruslaim'i yok etmek için elini uzatınca, Rab göndereceği yıkımdan vazgeçti.

Kuran: Ölüm ertelenemez. Elçiler da içinde olmak üzere herkes ve her şey Allah'ın iradesine karşı çaresiz ve güçsüzdür (3:144, 11:56, 36:45-47). Allah dilediğini yapandır. Allah hata yapmayacağı için fikir değiştirmez (2:80, 6:59, 30:6, 39:20, 57:22). Çoktanrıcuların ve bilgisizlerin zayıflık yakıştırmalarından aşkındır (6:100, 16:3, 37:159...).

İbrahim'in Hizmetçisinden Çocuk Yapması

Buhari, Enbiya 8 (3358), 9 (3364, 3365) ve Nikah 13'te (5084) İbrahim'in oğlu İsmail'i karısından değil hizmetçisinden yaptığı anlatılır. Hizmetçinin adı Hacer olarak verilir.

الْآخِرِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ أَوَّلَ مَا اتَّخَذَ النَّسَاءُ الْمِنْطَقَ مِنْ قَبْلِ
أُمِّ إِسْمَاعِيلَ، اتَّخَذَتْ مِنْطَقًا لَتُعْفِيَ أَثَرَهَا عَلَى سَارَةَ، ثُمَّ جَاءَ بِهَا إِبْرَاهِيمُ،
وَبَابِنَهَا إِسْمَاعِيلَ وَهِيَ تُرْضِعُهُ حَتَّى وَضَعَهُمَا عِنْدَ الْبَيْتِ عِنْدَ دُوْحَةٍ، فَوْقَ
زَمَزَمَ فِي أَعْلَى الْمَسْجِدِ، وَلَيْسَ بِمَكَّةَ يَوْمَئِذٍ أَحَدٌ، وَلَيْسَ بِهَا مَاءٌ، فَوَضَعَهُمَا

Eski Ahit, Yaratılış 16:1-4 Karısı Saray Avram'a çocuk verememişti. Saray'ın Hacer adında Mısırlı bir cariyesi vardı. Saray Avram'a, "Rab çocuk sahibi olmamı engelledi" dedi, "Lütfen, cariyemle yat. Belki bu yoldan bir çocuk sahibi olabilirim." Avram Saray'ın sözünü dinledi. Saray Mısırlı cariyesi Hacer'i [İbr. *Hagar*] kocası Avram'a karı olarak verdi. Bu olay Avram Kenan'da on yıl yaşadıktan sonra oldu. Avram Hacer'le yattı, Hacer hamile kaldı. Hacer hamile olduğunu anlayınca, hanımını küçük görmeye başladı.

Kuran: 11:70-74 ayetleri İsmail'i İbrahim'in yaşlı eşinin doğurduğunu bildirir. Her iki oğlu da nikahlı karısındanır. Hacer adı ve İbrahim'in hizmetçisinin sözü Kuran'da geçmez. Tevrat'ın İbrahim'e attığı tek iftira bu değildir.

İsmail, Safa, Merve ve Zemzem Suyu Efsanesi

Buhari, Enbiya 9 (3364, 3365)'de yer alan uzun hadise göre İbrahim, kölesi Hacer'den çocuk yaptığı için karısıyla ayrılır. Hizmetçisi Hacer'i (artık karısı) ve sözde Arap soyunu oluşturacak olan oğlu İsmail'i alır ve Mekke çölüne bırakır. Hacer bir süre sonra susuz kalır. Su ararken sözde Safa ve Merve tepeleri arasında koşuşturur. Su bulamayınca bebeğinin ölümünü görmek istemediği için ondan uzaklaşır ve ağlamaya başlar. Tevrat'ın tanrısı onlara acır ve Zemzem pınarını fişkırtır. Hadis, İbrahim'in çoktanrıcuların kentinden uzaklaşmasını ve mesajını yayabileceği bir eğitim ocağını kurmasını anlatan ayetlerin bayağı ve yanlış bir yorumuna dayanmaktadır. Tevrat'tan kopyalanmış olan İbrahim'in hizmetçisinden çocuk yapması masalına Tevrat'tan kopyalanmış bir ikincisini eklemiştir.

Buhari, Nikah 22 (5084)'teki hadiste Arapların soyunun İbrahim'in cariyesi Hacer'den geldiği, bunun yanında İbrahim'in yalan söyleyen bir kişi olduğu öne sürülür. Bu yalanlar kendisine Tevrat'ta yakıştırılan yalanlardır. Arapların köken mitolojisinin kaynağı Yahudiliktir. Yahudilerin inancına göre İbrahim'in soyu İshak'la ve Yahudilerle sürer. İsmail ve onun soyu olan Araplar ise cariye çocuğu olarak Yehova'nın anlaşmasının dışında bırakılmıştır. Tevrat'a göre İbrahim Filistin'de yaşamıştır. Kölesi Hacer ise Filistin'den Arap yarımadasına kaçmıştır. Zemzem pınarının varlığa gelmesi öyküsü, Hacer'in Safa ve Merve tepeleri arasındaki koşurma öyküsü Tevrat'tan türetilmiştir ve Kuran'la hiçbir ilgisi yoktur. Buhari, Enbiya 9 (3365)'te geçen hadiste Zemzem suyuyla Hacer arasında bağlantı kurulur, bunun da kaynağı Tevrat'tır. Bunlar çok büyük olasılıkla Muhammed Peygamber'den önceki Cahiliye Araplarının Yahudilerden öğrendikleri efsanelerdir. Kuran'ı yok sayarak bu efsaneleri sürdürmüşlerdir.

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 16/1-15 Saray'ın Hacer adında Mısırlı bir cariyesi vardı. [...] Hacer hamile olduğunu anlayınca, hanımını küçük görmeye başladı. [...] Böylece Saray cariyesine sert davranmaya başladı. Hacer onun yanından kaçtı. [...] Hacer Avram'a [İbrahim'e] bir erkek çocuk doğurdu. Avram çocuğun adını İsmail koydu.

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 17/18-19 [İbrahim] Sonra Tanrı'ya, "Keşke İsmail'i mirasçım kabul etseydin!" dedi. Tanrı, "Hayır. Ama karın Sara sana bir oğul doğuracak, adını İshak koyacaksın" dedi, "Onunla ve soyuyla antlaşmamı sonsuza dek sürdüreceğim.

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 21/10 [Yehova] İbrahim'e, "Bu cariyeyle oğlunu kov" dedi, "Bu cariyenin oğlu, oğlum İshak'ın mirasına ortak olmasın."

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 21/15-19 Tulumdaki su tükenince, oğlunu bir çalının altına bıraktı. Yaklaşık bir ok atımı uzaklaşıp, "Oğlumun ölümünü görmeyeyim" diyerek onun karşısına oturup hıçkırarak ağladı. Tanrı çocuğun sesini duydu. Tanrı'nın meleği göklerden Hacer'e, "Nen var, Hacer?" diye seslendi, "Korkma! Çünkü Tanrı çocuğun sesini duydu. [...] Sonra Tanrı Hacer'in gözlerini açtı, Hacer bir kuyu gördü. Gidip tulumunu doldurdu, oğluna içirdi.

Kuran: İbrahim'in kölesinden söz edilmez. Kuran'da anlatılan İbrahim kölesinden çocuk yapacak biri değildir. Hele karıları ve çocukları arasında haksız ayırım yapacak bir hiç değildir.

Kuran soylarla ilgilenmez. Yahudiler veya Araplar özel insanlar değillerdir. İbrahim'in cariyesi yoktur. Oğulları arasında ayırım yapmamıştır. Anlaşma yalnızca İbrahim'i izleyenler için geçerlidir. Anlaşmanın ahlaki olarak koşullu olduğu, yani soy bağı üzerine kurulu olmadığı *zürriyet* (ZRR) sözcüğü izlendiğinde anlaşılır (ör. 2:124, 6:87). Bu durumda bir toplumun İbrahim'le biyolojik bağı olmasının hiçbir ahlaki önemi yoktur. Konuyla ilgili hadislerin hepsi de Kuran'a aykırı, Tevrat'a uyumludur.

Nuh'un Oğullarının Adları

Tirmizi, Tefsir 3537, 3538, Menakıb 4310: "[Nuh'un] zürriyetini devamlı kalanların ta kendileri kıldık' [Saffat 77 ayetiyle ilgili]: 'Bunlar Ham, Sam ve Rum'un atası Yafes'tir.'"

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْمُثَنَّى، حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدِ بْنِ عَثْمَةَ، حَدَّثَنَا سَعِيدُ بْنُ بَشِيرٍ،
عَنْ قَتَادَةَ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ سَمُرَةَ بْنِ جُنْدَبٍ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
فِي قَوْلِ اللَّهِ: (وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ) قَالَ " حَامٌ وَسَامٌ وَيَافِثٌ " . كَذَا .
قَالَ أَبُو عِيْسَى يُقَالُ يَافِثٌ وَيَافِثٌ بِالتَّاءِ وَالتَّاءِ وَيُقَالُ يَفِثٌ . قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 5:32 Nuh 500 yıl yaşadıktan sonra Sam, Ham, Yafet adlı oğulları doğdu.

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 9:18-19 Gemiden çıkan Nuh'un oğulları Sam, Ham ve Yafet idi. Ham Kenan'ın babasıydı. Nuh'un üç oğlu bunlardı. Yeryüzüne yayılan bütün insanlar onlardan üredi.

Kuran: Kuran'da Nuh'un oğullarının adları geçmez.

Cennetin Çoğunluğunun Yoksul Olması

“Cennete baktım ve çoğunluğun yoksul (Ar. fukara) olduğunu gördüm. Ateşe baktım ve çoğunluğun kadın olduğunu gördüm.” Buhari, Rikak 51 (6546).

Yeni Ahit, İncil, Matta 5/3 “Ne mutlu ruhta yoksul olanlara! Çünkü Göklerin Egemenliği onlarındır.”

Kuran: Varsıllığın insanı şımartacağını bildiren çok sayıda ayete (3:10, 9:55,85, 11:84, 17:64, 23:33, 25:18, 34:34-35...) rağmen Muhammed’in birincisi gerekçe bildirmeden, ikincisi yasa koyar bir tutumla böyle bir genelleme yapması doğru olmazdı. Nitekim söz kendisine ait değildir, yoz öğretilerin etkisinde olanlar tarafından uydurulup ona yakıştırılmıştır. Kuran’da biri 99, öbürü 1 koyunu olan iki kardeşin davasında aceleyle yoksul olan kardeşi haklı bulan Davut hata yaptığını anlar (38:22-25). Genellemelerin bir değeri vardır ama bunlar yargısız infaza gerekçe yapılamaz. Varsılların iyilik (*salih amel*) yapma potansiyellerinin daha yüksek olduğu vurgulanmazsa mesaja gölge düşer.

Deccal

Buhari, Fiten 27 (7134), Tevhid 31 (7473), Fedayilülmedine 9 (1882); Müslim, Fiten 20 (169); Tirmizi, Fiten 61 (2242); Nesai, İstiaze 54 (5517)...

حَدَّثَنِي يَحْيَى بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا يَزِيدُ بْنُ هَارُونَ، أَخْبَرَنَا شُعْبَةُ، عَنْ قَتَادَةَ، عَنْ
أَنْسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ " الْمَدِينَةُ يَأْتِيهَا الدَّجَالُ،
فَيَجِدُ الْمَلَائِكَةَ يَحْرُسُونَهَا، فَلَا يَقْرُبُهَا الدَّجَالُ - قَالَ - وَلَا الطَّاعُونَ، إِنْ شَاءَ اللَّهُ

Bu ve benzer hadislerde gördüğümüz Deccal adı Kuran’da geçmez. Sözcüğün Arapça olup olmadığı tartışmalıdır. Bir iddiaya göre Süryani Hristiyanlarının “sahte mesih” anlamında kullandıkları *Mesiha Daggala*’dan gelir.³¹

Yeni Ahit, Vahiy 13:1-8 Sonra on boynuzlu, yedi başlı bir canavarın denizden çıktığını gördüm. Boynuzlarının üzerinde on taç vardı, başlarının üzerinde küfür niteliğinde adlar yazılıydı. Gördüğüm canavar parsa benziyordu. Ayakları ayı ayağı, ağzı aslan ağzı gibiydi. Ejderha canavara kendi gücü ve tahtıyla birlikte büyük yetki verdi. ... Yeryüzünde yaşayan ve dünya kurulumu beri boğazlanmış Kuzu’nun yaşam kitabına adı yazılmamış olan herkes ona tapacak.

Yeni Ahit, I. Yuhanna 2:18 Çocuklar, bu son saattir. Mesih Karşıtı’nın [deccal] geleceğini duydunuz.

Yeni Ahit, İncil, Markos 13:22 Çünkü sahte mesihler, sahte peygamberler türeyecek; bunlar, belirtiler ve harikalar yapacaklar. Öyle ki, ellerinden gelse seçilmiş olanları saptıracaklar.

Kuran: Deccal’den söz edilmez. Hakkında hiçbir belirti ve kanıt olmayan konularla uğraşmak Müslümanın işi değildir (17:36). Muhammed Peygamber geleceği bilmez:

³¹ Richard Bell, The Origin of Islam in Its Christian Environment, Frank Cass, 1968, s.202.

De ki: "... Eğer gaybı [bilinmeyi] bilseydim elbette daha çok hayır yapardım. Ama bana kötülük dokunmamıştır bile. Ben, inanan bir topluluk için bir uyarıcı ve müjdeciden başkası değilim." Araf 7:188

Mehdi'nin /Mesih'in Gelişi veya İsa'nın Dönüşü

İbn Mace, Fiten 24 (4039): "Son saat yaklaştığında son mehdi olan Meryem oğlu İsa gelecek."

اللَّهُ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ " لَا يَزِدَادُ الْأَمْرُ إِلَّا شِدَّةً وَلَا الدُّنْيَا إِلَّا إِدْبَارًا
وَلَا النَّاسُ إِلَّا شُحًّا وَلَا تَقُومُ السَّاعَةُ إِلَّا عَلَى شِرَارِ النَّاسِ وَلَا الْمَهْدِيُّ إِلَّا عِيسَى
ابْنُ مَرْيَمَ . "

Ayrıca bkz: Buhari, Melahim 31 (2476); Müslim, İman 71 (155); Ebu Davut, Mehdi bölümü (hepsi); İbn Mace, Fiten 34 (4078-4087); Tirmizi, Fiten 54 (2234).

Mesih, Yahudilerin beklediği önderdir. Eski Ahit'te Mesih'e bolca gönderme olduğuna inanırlar. Talmud'da "Davut'un oğlu" adıyla da geçer ve gelmesi için gerçekleşmesi gereken felaketler sayılır (**Sanhedrin 97a, 98b, Abodah Zara 5a, Ketubot 112b, Sota 48b, Yebamot 63b, Nidda 13b...**). Hristiyanlar da Yeni Ahit'teki benzer göndermelerin İsa'nın dönüşünü veya ikinci gelişini müjdelediğini varsayarlar. Yahudiler için Mesih, diğer uluslarla savaşıp onları yok etmelerini sağlayacak önderken, Hristiyanlar için de İsa Karşıtı (deccal) ile savaşacak kişidir. Bu savaş yeryüzündeki son ve en büyük savaş olacaktır. Bu mitolojinin kimi öğeleri geleneksel İslam mezheplerine farklı biçimlerde geçmiştir.

Eski Ahit'te Mesih'ten söz ettiğine inanılan bölümlerden örnekler:

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 49:10 Sahibi [*şilo / moşia / Mesih*] gelene kadar krallık asası Yahuda'nın elinden çıkmayacak, yönetim hep onun soyunda kalacak, uluslar onun sözünü dinleyecek.

Eski Ahit, Tevrat, Çölde Sayım 24/14-20 Gel, bu halkın gelecekte [Yahudi] halkına neler yapacağını sana bildireyim. ... Yakup soyundan bir yıldız çıkacak, İsrail'den bir önder yükselecek. Moablular'ın alınlarını, Şetoğulları'nın başlarını ezecek. Düşmanı olan Edom ele geçirilecek, evet, Seir alınacak, ama İsrail güçlenecek. Yakup soyundan gelen kişi önderlik edecek, kentte sağ kalanları yok edecek. Balam [Belam] Amalekliler'i görünce şu bildiriye ilettili: "Amalek halkı uluslar arasında birinciydi, ama sonu yıkım olacak."

Ayrıca bkz: **Yasanın Tekrarı 30.**

Yeni Ahit'te Mesih'ten söz ettiğine inanılan bölümlerden örnekler:

Yeni Ahit, Matta 24:21 Çünkü o günlerde öyle korkunç bir sıkıntı olacak ki, dünyanın başlangıcından bu yana böylesi olmamış, bundan sonra da olmayacaktır.

Yeni Ahit, İncil, Yuhanna 14:3 Gider ve size yer hazırlarsam, siz de benim bulunduğum yerde olasınız diye yine gelip sizi yanıma alacağım.

Yeni Ahit, Elçilerin İşleri 1:10-11 İsa giderken onlar gözlerini göğe dikmiş bakıyorlardı. Tam o sırada, beyaz giysiler içinde iki adam yanlarında belirdi. "Ey Celileliler, neden göğe bakıp duruyorsunuz?" diye sordular. "Aranızdan göğe alınan İsa, göğe çıktığını nasıl gördünüzse, aynı şekilde geri gelecektir."

Yeni Ahit, İncil, Luka 21:25-27 Güneşte, ayda ve yıldızlarda belirtiler görülecek. Yeryüzünde uluslar denizin ve dalgaların uğultusundan şaşkına dönecek, dehşete düşecekler. Dünyanın üzerine gelecek felaketleri bekleyen insanlar korkudan bayılacak. Çünkü göksel güçler sarsılacak. O zaman İnsanoğlu'nun bulut içinde büyük güç ve görkemle geldiğini görecekler.

Yeni Ahit, İncil, Matta 24:27 Çünkü İnsanoğlu'nun gelişi, doğuda çakıp batıya kadar her taraftan görülen şimşek gibi olacaktır.

Ayrıca bkz: **Vahiy 19**.

Ahmed İbn Hanbel'in Müsned'inde yer alan mesihle ilgili bir hadis şöyledir: "Meryem'in oğlu adaletle hükmeden, adaleti hakim kılan biri olarak iner. [...] Barışa döner, kılıçları tırpan olarak kullanır. [...] Koyunlar kurtların arasında görülür de bir zararı dokunmaz. Aynı şekilde aslanların yanında inekler güdülür ve bir zararı dokunmaz."³² Kılıçları tırpan yapma ve koyunla kurdun birlikte olma benzetimlerinin kaynağı Yeşaya kitabında mesihin gelişini müjdeleyen bölümleridir:

Eski Ahit, Yeşaya 2/4 Rab uluslar arasında yargıçlık edecek, birçok halkın arasındaki anlaşmazlıkları çözecek. İnsanlar kılıçlarını çekiçe dövüp saban demiri, mızraklarını bağcı bıçağı yapacaklar.

Eski Ahit, Yeşaya 11/6 ve 65/25 Onun döneminde kurtla kuzu bir arada yaşayacak...

Kuran: Ne İsa, ne Muhammed, ne başkası ölümden geri gelecektir, ne de yeni bir elçi gönderilecektir (33:40).

Kiyamet Savaşı /Melhametül Kübra /Armagedon

Zamanın sonunda büyük bir savaş yaşanacağı, bu savaşta dünyanın bütün iyi güçlerinin dünyanın bütün kötü güçlerine karşı savaşıp kazanacağı inancının kökeni Hristiyanlıkta, öncesinde Yahudilikte ve onun öncesinde Mecusiliktedir. İyi güçlerin komutanı kaynağa göre Mecusilerin Saoşyant'ı, Yahudilerin Mesih Kral'ı veya Hristiyanlığın İsa'sıdır. Bu konuda altı hadis kitabının "Fiten" bölümlerinde alıntılanamayacağı kadar çok sayıda hadis vardır.

Tirmizi, Fiten 58 (2238); Ebu Davut, Melahim 1590 (4295): "Büyük melhame (destan /destansı savaş), İstanbul'un fethi ve Deccal'in gelmesi yedi ay sürer."

الله عليه وسلم قال " الْمَلْحَمَةُ الْعُظْمَى وَفَتْحُ الْقُسْطَنْطِينِيَّةِ وَخُرُوجُ الدَّجَالِ فِي سَبْعَةِ أَشْهُرٍ " . قَالَ أَبُو عِيسَى وَفِي الْبَابِ عَنِ الصَّعْبِ بْنِ جَثَامَةَ وَعَبْدِ اللَّهِ بْنِ

Buhari, Cihat 94 (2925, 2926); Müslim, Fiten 18 (2921); Tirmizi, Fiten 56 (2236): "Saat gelmezden önce /saat yaklaşınca Yahudilerle savaşacaksınız."

Buhari, Fiten 68 (7121): "Allah'ın elçisi olma iddiasındaki otuz Deccal ortaya çıkacak."

Ayrıca bkz: Buhari, Menakıb 25 (3587-3593), İstıtabe 8 (6935); Müslim, İman 72 (157); Tirmizi, Fiten 87 (2244); İbn Mace, Fiten 24-35 (4039-4093); Ebu Davut, Melahim 1589 (4294), 1590 (4296).

³² Kaynak: Ali Kuzudişli, Yahudi Kültürünün Hadislere Etkisi, Dokuz Eylül Üniversitesi yüksek lisans tezi, 2004, s.207.

Eski Ahit, Danyal 11:40 Son gelince, Güney Kralı Kuzey Kralı'yla savaşa tutuşacak. Kuzey Kralı savaş arabalarıyla, atlılarla, birçok gemilerle saldırarak. Her şeyi süpürüp götürün sel gibi taşarak birçok ülkeden geçecek.

Eski Ahit, Yoel 3:2 Bütün ulusları toplayıp Yehoşafat Vadisi'ne indireceğim. Mirasım olan İsrail halkını uluslar arasına dağıttıkları ve ülkemi bölüştükleri için onları orada yargılayacağım.

Eski Ahit, Zekeriya 14/2 Yeruşalim'e karşı savaşmaları için bütün ulusları bir araya getireceğim.

Yeni Ahit, İncil, Luka 21/8-27 "Birçokları, 'Ben O'yum' ve 'Zaman yaklaştı' diyerek benim adıyla gelecekler. [...] "Ulus ulusa, devlet devlete savaş açacak. 11 Şiddetli depremler, yer yer kıtlıklar ve salgın hastalıklar, korkunç olaylar ve gökte olağanüstü belirtiler olacak. [...] 20 "Yeruşalim'in ordular tarafından kuşatıldığını görünce bilin ki, kentin yıkılacağı zaman yaklaşmıştır. [...] "Güneşte, ayda ve yıldızlarda belirtiler görülecek. [...] O zaman İnsanoğlu'nun bulut içinde büyük güç ve görkemle geldiğini görecekler.

Yeni Ahit, İncil, Matta 24/5-24 Birçokları, 'Mesih benim' diyerek benim adıyla gelip birçok kişiyi aldatacaklar. [...] Ulus ulusa, devlet devlete savaş açacak. [...] Birçok sahte peygamber türeyecek ve bunlar birçok kişiyi saptıracak.

Yeni Ahit, 1.Yuhanna 2/18 Bu son saattir. Mesih Karşıtı'nın geleceğini duydunuz.

Yeni Ahit, Vahiy 16:14-16 Her Şeye Gücü Yeten Tanrı'nın büyük gününde olacak savaş için bütün dünyanın krallarını toplamaya gidiyorlar. Üç kötü ruh, kralları İbranice Armagedon [*har Megiddo /Megido tepesi*] denilen yere topladılar.

Ve savaştan sonra bin yıl barış çağı (altın çağ) yaşanacağı inancının kaynağı:

Yeni Ahit, Vahiy 20:1-6 Sonra bir meleğin gökten indiğini gördüm. Elinde dipsiz derinliklerin anahtarı ve büyük bir zincir vardı. Melek ejderhayı –İblis ya da Şeytan denen o eski yılanı– yakalayıp bin yıl için bağladı. Bin yıl tamamlanıncaya dek ulusları bir daha saptırmasın diye onu dipsiz derinliklere attı, oraya kapayıp girişi mühürledi. Bin yıl geçtikten sonra kısa bir süre için serbest bırakılması gerekiyor. [...] İlk dirilişe dahil olanlar mutlu ve kutsaldır. İkinci ölümün bunların üzerinde yetkisi yoktur. Onlar Tanrı'nın ve Mesih'in kâhinleri olacak, onunla birlikte bin yıl egemenlik sürecekler.

Kuran: Son ve büyük bir savaş olacağı bilgisi yoktur. Muhammed Peygamber geleceği bilmez:

De ki: "...Gizli gerçekleri [gaybı] bilseydim, iyi şeyleri çoğaltırdım; başıma bir kötülük de gelmezdi. İnanan bir toplum için, yalnızca uyarıcı ve muştulayıcıyım!" Araf 7:188

Kitabımukaddes'te Melhame olarak yorumlanabilecek olan bölümler ya Yahudilerin sürülmesi gibi çoktan gerçekleşmiş olan olayları anlatır ya da diriliş gününde gerçekleşecek olan yargılamanın haberinin bozulmuş, yanlış anlaşılmiş kalıntılarıdır.

Kudüs'ün Kutsallığı

Hadis elçisinin miraç hadisinde Kudüs'e gidip orada namaz kılması, Kudüs'ü bir süre kible yapması, oranı fethinden söz etmesi, *fiten* ve *melahim* hadislerinde Deccal'in veya mehdinin oradan geleceğinden söz etmesi gibi çok sayıda hadis Kudüs'ün Müslümanlar için kutsal bir yer olarak algılanması sonucunu doğurmuştur. Örneğin Müslim, Hac 74 ve 95'de Beytül Makdis ziyaret edilesi üç mescitten biri olarak söz edilir. Buhari, Vudu 12 (145) gibi hadislerde Mekke'yi kible yaptıktan sonra bile Kudüs'ü ikinci kible saymayı sürdürür.

Eski Ahit, Ağtlar 2:15 Yeruslm [Kudüs] kızına baş sallayıp ıslık alarak, ‘‘Bütün dünyanın sevinci, güzellik simgesi dedikleri kent bu mu?’’ diyorlar.

Kitabımukaddes’te Kudüs onlarca kez geçer. Buraya rnek olarak birini alıyorum. Yahudi krallığının başkenti ve Yahudilerin sözde kurtarıcısı olarak gönderilecek olan mesihin krallığını duyuracağı yerdir. Yeşaya 60/15,19-20 61/1,7 62/4 gibi bölümlerde Kudüs’n ‘‘sonsuz dek parlayacağı’’ yazılıdır. Bu gibi ifadelerden Kudüs’n İbranicesi olan Yeruslem sözcüğünün coğrafi bir konumu değil, ahlaki bir konumu veya bir okulu anlattığı izlenimi edinilebilir. Aralarında Miraç öyküsünün de olduğu bir iki hadis, tefsir derken Kudüs’n kutsallığı masalı Müslümanlar arasında çığ gibi büyümüştür.

Geleneksel İslam tarihi kaynaklarından sayılan Tarihl Yakubi’ye göre VII. yy.’da İslam toplumlari politik olarak bölünmüştü. Mekke halifesinin Suriyeli hacıları etkilemesinden ve kendine bağlılık sözü verdirmesinden rahatsızlık duyan şam Emevileri, dinsel ve politik otoritelerinin zayıflamasından kaygılanarak Kudüs’te Mescidi Aksa’yı genişletip yanına Kubbetüs Sahra’yı inşa ettiler. Yapının mimarisi, işlevi ve yapılma amacı bugün bile tartışma konusudur. Suriye halifesi Abdmalik İbn Mervan’dan önce Müslümanların Kudüs’ ziyaret ettikleriyle ilgili kayıt yoktur.

Kuran: Kuran’da Kudüs kentinin adı geçmez. Çoğu eviride bir kanita dayanmadan ‘‘Mescidi Aksa’’ olarak çevrilmeden bırakılan sözcük ‘‘en uzak /en ileri mescit’’ anlamındadır. İlginç olan şudur, mescit yapıldığında adını Kuran’dan almıştır, tersi olmamıştır. Çünkü mescit Kuran indikten sonra yapılmıştır.

Kudüs’n Kible Olması

Kudsn kutsallığı inanışının üzerine eklenen bir inanıştır. Buhari, Salat 31 (399), Ahbar 1 (7252); Müslim, Mesacid 2 (527); Tirmizi, Salat 138 (340); Ebu Davut, Salat 177 (507); İbn Mace, İkame 56 (1010)’da yer alan hadislerde Muhammed’in Medine’ye gctğnde bir yıldan uzun bir süre, 2:144 ayeti inene dek Kudüs’e dönerek *salât* ettiği yazılıdır. Kudüs’ün fiziksel yönelim odağı olması geleneği Yahudilere aittir ve Eski Ahit’te görünür.

Eski Ahit, 1.Krallar 8/44-45 ‘‘Halkın düşmanlarına karşı gösterdiğin yoldan savaşa giderken sana, seçtiğin bu kente ve adına yaptırđım bu tapınağa yönelip dua ederse dualarına, yakarışlarına göklerden kulak ver ve onları kurtar.’’

Benzer ifadeler **1.Krallar 8/35** ve **2.Tarihler 6/26** bölümlerinde de görülebilir. Burada ‘‘tapınak’’ olarak çevrilen sözcük Kuran’da geçen *beyt* sözcüğünün İbranice dengidir.³³ Bu demektir ki sözcük özel bir binanın değil, Türkçede en geniş ve soyut anlamıyla ‘‘okul’’ sözcüğünün karşılığıdır.

Eski Ahit, Daniel 6/10 Daniel yasanın imzalandığını öğrenince evine gitti. Yukarı odasının Yeruslm yönüne bakan pencereleri açıktı. Daha önce yaptığı gibi her gün üç kez diz kp dua etti, Tanrısı’na övgüler sundu.

Krallar kitabından çok sonra yazılmış Daniel kitabında kiblenin artık fiziksel bir anlama büründüğünü görüyoruz. Bu bölümde yönelimi soyut ve ahlaki olarak anlamak olanaklı değildir.

³³ Arapça ve İbranice aynı dil ailesinde birbirine benzeyen dillerdir. Kuran’daki pek çok sözcüğün kkteşini İbranicede buluruz.

Kuran: Birincisi; bu hadisler kible kavramının öncelikle soyut ve ahlaki olması gereken anlamını Daniel kitabındaki gibi fiziksel ve törensele indirgediği için sakattır. İkincisi; Muhammed'in yüzünü Kudüs'e döndüğü bilgisi Kuran'la doğrulanamaz. İbn İshak'ın ve Taberi'nin kitaplarında Medine'ye Muhammed'den önce göçmüş olan Müslümanların yüzlerini Kudüs'e dönmeyi seçtikleri yazar. Yani geleneksel kaynaklara göre bile bu Muhammed'in buyruğu ve fikri değildir. 2:144'ün önü ve arkası okunduğunda konunun namaz olmadığı kolaylıkla anlaşılabilir. Namazda yüzün nereye çevrileceği gibi bir soru Kuran'ın konusu değildir, Muhammed'in de böyle bir kafa karışıklığı yaşadığını söylemek için elimizde bir delil yoktur. Fiziksel, coğrafi veya kültürel yönlerin iyilik veya kötülük olmadığı, amacın tektanrıci ahlaki kurmak olduğu açıktır (2:115,142,177, 3:67,95, 10:87, 16:123...). Mescitlerin Mekke'ye bakacak biçimde inşa edilmesi o mescitte İbrahim'in öğretisinin benimsendiği mesajını vermek amaçlı olabilir. Böylece Muhammed'in yüzünü Kudüs'e dönmüş olabileceğini düşünmek gerçekçi değildir. Onun böyle yaptığını öne sürmek, Yahudilerle "köprüyü geçene dek" iyi geçinmeyi, yani takiye yapmayı amaçladığı iması yapmaktan başka bir işe yaramaz ki bu da ona atılan bir başka iftiradır. Nitekim bugün bile bu iftirayı kullanarak gerçekdışı bir Muhammed resmi çizerler. Yukarıdaki hadisler "Muhammed'e bir Yahudi öğretiyor" olduğu (16:103) ve dolayısıyla Kuran'ın "eskilerin masalları/mitolojisi" olduğu (6:25, 8:31, 16:24, 23:83, 27:68, 46:17, 68:15, 83:13) iddialarını güçlendirmek için uydurulmuştur ve bu amaçla kullanılmaktadır. Kudüs'ün kible olması masalının etkileri görünenden daha derindir, daha fazlası için "Uzak, İnsansı, Kusurlu Tanrı Algısı" yazıma bakınız. Kible kavramı için "Kuran'da Salât ve Namaz Araştırması - 1" ve "- 4" yazılarıma bakınız.

Fırat ve Nil'in Kutsallığı, Cennet Irmakları Olması

Buhari, Bedül Halk 6 (3207), Menakib 42 (3887), Eşribe 12 (5610), Tevhid 37 (7517); Müslim, İman 74 (164), Cennet 10 (2839); Riyazüssalihin, Mansur 1853; Nesai, Salat 1 (448).

Eski Ahit, Tevrat, Yaratılış 15:18-21 O gün Rab Avram'la antlaşma yaparak ona şöyle dedi: "Mısır Irmağı'ndan büyük Fırat Irmağı'na kadar uzanan bu toprakları senin soyuna vereceğim."

Kuran: Kuran hiç bir akarsuyun kutsallığından söz etmez.

Yecüc ve Mecüc'ün Silahları

İbn Mace, Fiten 33 (4076): "Müslümanlar Yecüc ve Mecüc'ün yaylarını, oklarını ve kalkanlarını yedi yıl boyunca odun olarak kullanacaklar."

حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ حَمَزَةَ، حَدَّثَنَا ابْنُ جَابِرٍ، عَنْ يَحْيَى بْنِ جَابِرِ الطَّائِيِّ، حَدَّثَنِي عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ جُبَيْرِ بْنِ نَفِيرٍ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّهُ سَمِعَ النَّوَّاسَ بْنَ سَمْعَانَ، يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - " سَيُوقَدُ الْمُسْلِمُونَ مِنْ قَيْسِي يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ وَنُشَابِهِمْ وَأَتْرَسْتِهِمْ سَبْعَ سِنِينَ " .

Eski Ahit, Hezekiel 39:4-10 Sizi [Yecüc/Gog] yem olarak her çeşit yırtıcı kuşa, yabanıl hayvana vereceğim. Mecüc'ün [Magog] ve kıyıda güvenlik içinde yaşayanların üzerine ateş yağdıracağım. O zaman benim Rab olduğumu anlayacaklar. ... O zaman İsrail kentlerinde yaşayanlar dışarı çıkıp topladıkları silahları yakacaklar. Küçük büyük kalkanları, yayları, okları, sopaları, mızrakları ateşe atacaklar. Bunlarla yedi yıl ateş yakacaklar.

Kuran: Yecüc ve Mecüc'ün silahlarından söz edilmez. Muhammed Peygamber geleceği bilmez:

De ki: "... Eğer gaybı [bilinmeyi] bilseydim elbette daha çok hayır yapardım. Ama bana kötülük dokunmamıştır bile. Ben, inanan bir topluluk için bir uyarıcı ve müjdeciden başkası değilim." Araf 7:188

Resim ve Heykel Yasağı

Buhari, Libas 89 (5950): "Diriliş günü en ağır cezayı görecekteler olanlar biçim vericilerdir /heykeltıraşlardır."

Buhari, Libas 90'dan 97'ye kadar (5953-5963) olan hadislerde, Buyu 104 (2225), Tabir 45 (7042) ve Tevhid 56'da (7557-7559) resim ve heykel yasaklanır. Müslim'in, Tirmizi'nin, Ebu Davut'un ve İbn Mace'nin Libas bölümlerinde benzer hadislerden bolca bulunur.

حَدَّثَنَا الْحُمَيْدِيُّ، حَدَّثَنَا سُفْيَانُ، حَدَّثَنَا الْأَعْمَشُ، عَنْ مُسْلِمٍ، قَالَ كُنَّا مَعَ مَسْرُوقٍ فِي دَارِ يَسَارِ بْنِ نُمَيْرٍ، فَرَأَى فِي صَفْتِهِ تَمَائِيلَ فَقَالَ سَمِعْتُ عَبْدَ اللَّهِ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ " إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَذَابًا عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمُصَوِّرُونَ "

Eski Ahit, Tevrat, Çıkış 20/4 Kendine yukarıda gökyüzünde, aşağıda yeryüzünde ya da yer altındaki sulara yaşayan herhangi bir canlıya benzer put [oyma] yapmayacaksın.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 4/15-18 Rab Horev'de ateşin içinden size seslendiği gün hiçbir suret görmediniz. Bu nedenle kendinize çok dikkat edin. Öyle ki, kendiniz için erkek ya da kadın, yerde yaşayan hayvan ya da gökte uçan kuş, küçük kara hayvanı ya da aşağıda suda yaşayan balık suretinde, heykel biçiminde put [oyma] yaparak yoldan sapmayasınız.

Kuran: Tanrı heykeli veya resmi yapmak ayrı, somut varlıkların heykelini veya resmini yapmak ayrı işlerdir. 34:12-13 ayetlerinde Allah'ın elçisi Süleyman'ın yaptırdığı heykellerden söz edilir, bunlar için şükretmesi söylenir. Kuran sanatı ve güzellikleri kesinlikle yasaklamaz. Allah'ın serbest bıraktığını yasaklamak suçtur:

Ey iman sahipleri! Allah'ın size helal kıldığı şeylerin temiz ve güzel olanlarını haramlaştırmayın; azıp sınırı aşmayın; Allah azıp sınırı aşanları sevmez. Maide 5:87

Tuvalet Kuralları

İnsanın tuvaletteki durumunun tanrıdan veya meleklerden saklanması gerektiği, tuvalette kıbleye dönülmemesi gerektiği, pisliğin melekleri veya tanrıyı uzaklaştıracağı gibi inançların kökeni Yahudilik ve Mecusiliktir.

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 23/12-14 “İhtiyaçlarınızı gidermek için ordugahın dışında bir yeriniz olmalı. Donatımınız arasında yeri kazmak için bir gereç bulunsun. İhtiyacınızı gidereceğiniz zaman bir çukur kazın, sonra da dışınızı örtün. Tanrınız Rab sizi kurtarmak ve düşmanlarınızı elinize teslim etmek için ordugahın ortasında dolaşır. Ordugahınız kutsal olsun ki, Rab aranızda yakışsız bir şey görüp sizden ayrılmasın.”

Tuvalet duası:

“Bana rahatsızlık veren şeyleri giderip, sıhhat ve afiyet hibe eden Allah’a hamdolsun.” Buhari, Vudu 9; İbn Mace, Taharet 57. Ayrıca bkz: Ebu Davut Taharet 3, 6, 17.

“Tuvalete girerken dişi ve erkek şeytanlardan Allah’a sığının.” Buhari, Vudu 9 (144); Müslim, Hayız 32 (375); Ebu Davut, Taharet 6; İbn Mace, Taharet 32; Nesai, Taharet 19.

Ayrıca bkz. Tirmizi, Taharet 7.

Babil Talmudu, Berakot 60b'deki dua: İnsanı boşluklarla ve deliklerle bilgece yaratana övgü olsun. Bunlardan birinin açılıp kapanmasında bozukluk olduğunda insanın senin karşında duramayacağı senin katında bilinir.

Tuvaletin yönü, ayakta işeme yasağı, sağ el kuralı:

“Tuvalette yüzünüzü veya arkanızı kıbleye dönmeyin.” Buhari, Teyemmüm 388.

“Ayşe dedi ki ‘Elçi’nin ayakta işediğini söyleyene inanmayın.” Nesai, Taharet 29.

Ayrıca bkz: Buhari, Vudu 11, 12; Müslim, Taharet 17 (262); Ebu Davut, Taharet 4, 5, 9, 18; Tirmizi, Taharet 6 (8), 8 (12), 12 (16); İbn Mace, Taharet 301, 327-329, 334, 337-346; Nesai, Taharet 40-41.

Buhari, Vudu 31, Eşribe 25; Müslim, Taharet 18 gibi bölümlerde sağ elle temizlenmek gerekçe bildirilmeksizin yasaklanır.

Babil Talmudu, Berakot 62a: Haham Akiba dedi ki: Haham Yeşu’dan üç şey öğrendim. Doğu ve batı yönünde değil kuzey ve güney yönünde oturulması gerektiğini öğrendim [Filistin’de önünü veya arkasını Kudüs’e dönmek için]; ayakta değil oturarak yapılacağını öğrendim; sağ elle değil sol elle silinmesi gerektiğini öğrendim. [...] Tevrat sağ elle verilmişti.

Babil Talmudu, Berakot 61a: Hahamlarımız öğretti ki: İnsanın iki böbreği vardır, biri iyiye yöneltir, öteki kötüye; ve iyi olanın sağdaki olduğunu söylemek doğaldır, çünkü bilge bir adamın anlayışı sağ elindedir, ama ahmağın anlayışı sol elindedir.

Babil Talmudu, Sanhedrin 88a: Sağ eli, sağ ayağının başparmağı ve sağ kulağı olmayan arınamaz.

Tuvalete üzerinde ayet yazılı bir kağıt parçasıyla girilemeyeceği:

Bu konuda bir açık hadis olmasa da ilmihaller ve fıkıh kitapları konunun üzerinde durmuşlardır. Kimi söylentiye göre (İbn Mace, Taharet 322; Ebu Davut, Taharet 10) Muhammed Peygamber parmağında “Allah’ın elçisi” yazan yüzüğü tuvalete girerken çıkarırmış çünkü Allah’ın adının yazılı olduğu bir şeyle tuvalete girmek yasakmış.

حَدَّثَنَا نَصْرُ بْنُ عَلِيٍّ الْجَهْضَمِيُّ، حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرِ الْحَنْفِيُّ، حَدَّثَنَا هَمَامُ بْنُ يَحْيَى،
عَنِ ابْنِ جُرَيْجٍ، عَنِ الزُّهْرِيِّ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ النَّبِيَّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ - كَانَ إِذَا دَخَلَ الْخَلَاءَ وَضَعَ خَاتَمَهُ .

Babil Talmudu, Sanhedrin 21b: ...“Bu yasa örneğini yanında bulunduracak, yaşamı boyunca her gün onu okuyacak” yazılmış olduğu için [Yasanın Tekrarı 17/19] üzerinde onu [muska veya Tevrat] taşır durumdayken tuvalete veya hamama giremez.

Babil Talmudu, Berakot 23a: Tuvalete girecek olan dört kol boyu uzaklıkta *tefilini*³⁴ çıkarıp öyle girmelidir.

Tuvaletteyken konuşmanın yasak olması:

Ebu Davut, Taharet 15, Teyemmüm 330; İbn Mace, Taharet 366, 377,379, 381...

Babil Talmudu, Berakot 62a: Tuvalette (azabı önlemek için) sessiz olunmalıdır.

Kuran: Muhammed insanlara ahlaki mesaj vermiştir, tuvalet eğitimi değil. Kuran ahlak kitabıdır, böyle bayağı kurallar içermez. Kuran'ın kağıdı ve mürekkebi değil, anlamı kutsaldır. Allah insan değildir, her yerdedir. Kuran'da Yahudilerin gereksiz ayrıntıya dalmaları eleştirilir ve bunun nedeni olarak inkara eğilimli olmaları gösterilir (2:68-71, 5:101). Kuran eksiksizdir (6:38,114-115...).

Sağ Elle /Ayakla Başlamak

“Allah'ın Resulü sol ayağı yatık, sağ ayağının üstü kıbleye dönük biçimde otururdu.1 Tirmizi, Salat 103 (293). Ayrıca bkz. Tirmizi, Salat 102-103 (292-293); Ebu Davut, Salat 331 (958); İbn Mace, İkame 72 (1062); Nesai, Sehiy 32 (1266), Tatbik 95-97 (1157-1159); Buhari, Siyam 27 (1934); Müslim, Taharet 3 (226), Ebu Davut, Taharet 51 (111) ve Nesai, Taharet 75 (92)'da elçi abdest alırken sağ el ve ayakla başladığı özellikle belirtilir. Müslim, Libas 19 (2097)'de giyinmeye sağdan başlamak gerektiği söylenir. Ayrıca bkz: Müslim, Libas 19 (2097); Nesai, Taharet 75 (92), 95 (102); Malik (Muvatta), Libas 48/16.

Babil Talmudu, Berakot 62a: Tevrat sağ elle verilmişti.

Babil Talmudu, Berakot 61a: Hahamlarımız öğretti ki: İnsanın iki böbreği vardır, biri iyiye yöneltir, öteki kötüye; ve iyi olanın sağdaki olduğunu söylemek doğaldır, çünkü bilge bir adamın anlayışı sağ elindedir, ama ahmağın anlayışı sol elindedir.

Babil Talmudu, Sanhedrin 88a: Sağ eli, sağ ayağının başparmağı ve sağ kulağı olmayan arınamaz.

Kuran: “Sağ” sözcüğü ve “sağ el” tamlaması Türkçedeki “sağlam” sözcüğündeki gibi anlaşılır bir soyut anlam içerir. Fiziksel anlam içermez. Bu türlü hurafelere destek olarak kullanılabilecek bir işaret yoktur.

³⁴ Tevrat, Çıkış 13/8-9 bölümündeki deyim in yanlışı anlaşılmasına dayanan, içinde Tevrat'tan bölümler yazılı olan ve dua töreni sırasında sol kola ve başa sarılan deri şeritler.

Eşin Çıplak Bedenini Görme Yasağı

“Karımla ilişkiye gireceğiniz zaman örtünün ve eşekler gibi çıplak olmayın.” İbn Mace, Nikah, 27, 28 (1921, 1922).

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ وَهَبِ الْوَاسِطِيِّ، حَدَّثَنَا الْوَلِيدُ بْنُ الْقَاسِمِ الْهَمْدَانِيُّ، حَدَّثَنَا الْأَحْوَصُ بْنُ حَكِيمٍ، عَنْ أَبِيهِ، وَرَاشِدِ بْنِ سَعْدٍ، وَعَبْدِ الْأَعْلَى بْنِ عَدِيِّ، عَنْ عُنْبَةَ بْنِ عَبْدِ السَّلْمِيِّ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - " إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ فَلْيَسْتَتِرْ وَلَا يَتَجَرَّدْ تَجَرَّدَ الْغَيْرَيْنِ " .

Babil Talmudu, Şabat 86a: İsrailoğulları kutsaldılar ve gündüzün birlikte olmazlar. Ama ... ev karanlıksa izin vardır. ... Giysilerle karanlık yapılabiliyorsa izin vardır.

Babil Talmudu, Nedarim 20a: “O yer”e bakanın çocuğu kör olur.

Babil Talmudu, Nedarim 20b: Rebbetzin [haham karısı] İma Şalom’a soruldu: Neden çocuklarınız bu denli güzel? Yanıtladı: Çünkü kocam benimle ne gecenin başında ne de sonunda konuşuyor [birlikte oluyor]. Yalnızca gece yarısı konuşuyor. Ve konuşurken bir el büyüklüğü kadar açıyor ve kapatıyor...

Kuran: Yahudiler ineğin rengini sormayı sürdürmektedirler (2:67-71, 5:101-102). Kuran fiziolojiye uygun, normal yolla olmak koşuluyla bağlılarını ilişki konusunda özgür bırakmıştır (2:222-223).

Kaş /Kıl Almanın Yasak Olması

Buhari, Libas 84 (5939): “Allah’ın kulu ... yüz kıllarını alan kadınları lanetledi.”

حَدَّثَنَا إِسْحَاقُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، أَخْبَرَنَا جَرِيرٌ، عَنْ مَنْصُورٍ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ عَلْقَمَةَ، قَالَ لَعَنَ عَبْدُ اللَّهِ الْوَاشِمَاتِ، وَالْمُتَنَّمِّصَاتِ، وَالْمُتَفَلِّجَاتِ لِلْحُسْنِ، الْمُعَيَّرَاتِ خَلَقَ اللَّهُ. فَقَالَتْ أُمُّ يَعْقُوبَ مَا هَذَا قَالَ عَبْدُ اللَّهِ وَمَا لِي لَا أَلْعَنُ مَنْ

Ayrıca bkz: Müslim, Libas 181 (2125); İbn Mace, Nikah 1989; Ebu Davut, Libas 30 (4049), Tereccül 1554 (4170), Riyazüsalihin 1645...

Eski Ahit, Tevrat, Yasanın Tekrarı 14/1 Siz Tanrınız Rabbin çocuklarısınız. Ölülere ağıt yakmak için bedenlerinizi yaralamayacaksınız. İki kaş arasındaki tüyleri almayacaksınız.

Kuran: Mescitlerde düzgün ve güzel görünmeyi buyurmakla birlikte (7:31) Kuran önemsiz ayrıntılarla ilgilenmez (6:70, 7:51). Kişinin anlam dünyasını ve gündelik yaşamını vahyin öğretisiyle dolaylı da olsa ilgisi bulunmayan önemsiz ayrıntı ve kurallarla doldurması Yahudi dininin özelliğidir. Önemsiz ayrıntılar, önemli kaygıları zihinden kovar. Biçimin yükselişi, anlamın düşüşünün habercisidir.

Sakal ve Etek Traş

Sakal uzatmak:

Buhari, Libas 64, 65 (5892, 5893): "Sakalınızı uzatın, bıyığınızı kısa kesin."

حَدَّثَنِي مُحَمَّدٌ، أَخْبَرَنَا عَبْدَةُ، أَخْبَرَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " أَنْهَكُوا الشَّوَارِبَ، وَأَعْفُوا اللَّحَى ."

Ayrıca bkz: Müslim, Taharet 67-71 (259-261); Muvatta, Şaar 1 (1733); Ebu Davut, Tereccül 41/1565 (4199); Tirmizi, Edep 2982, 2986; Nesai, Taharet 15.

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 19/27 Başınızın yan tarafındaki saçları kesmeyecek, sakalınızın kenarlarına dokunmayacaksınız.

Eski Ahit'in 2.Samuel 10, 1.Tarihler 19, Eyüp 1 gibi bölümlerinden o çağ ve yerde sakal kesmenin bir aşağılama sayıldığı anlaşılabilir. Sakalını uzatmak bir erkek için saygınlıktır.

Yahudi ilmihali **Şulhan Aruh**'ta ustura /jiletle traş olmak yasaklanır.

Etek Traş:

Buhari, Libas 106-108 (5889-5891), İstizan 51 (6297); Müslim, Taharet 16 (257); Muvatta, Sıfatun Nebiy 3 (1676); Tirmizi, Edep 2757-2759; Ebu Davut, Taharet 29 (53), Tereccül 1565 (4198); Nesai, Taharet 9-12; Zinet 1 (5040).

Eski Ahit, Tevrat, Çölde Sayım 8/7 Onları arındırmak için şöyle yapacaksın: Günahtan arındırma suyunu üzerlerine serp; bedenlerindeki bütün kılları tıraş etmelerini, giysilerini yıkamalarını sağla. Böylece arınmış olurlar.

Kuran: Kuran'da böyle şeyler aramaya kalkışmak bile onun ana fikrinin anlaşılmamış olduğunun göstergesidir.

Kâbe'nin Çevresinde Yedi Kez Dönmek

Buhari, Hac 72 (1627), Umre 11 (1793); Müslim, Hac 26 (1230), 28 (1234); İbn Mace, Hac 3070-3072, 3075, 3088, 3176; Nesai, Kible 758, Hac 2919, 2960, 2966: "Allah'ın elçisi Ev'i yedi kez dolandı /yedi kez dolanmamızı söyledi."

حَدَّثَنَا هِشَامُ بْنُ عَمَّارٍ، حَدَّثَنَا مُسْلِمُ بْنُ خَالِدِ الزَّنَجِيِّ، حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ عُمَرَ، عَنْ نَافِعٍ، عَنِ ابْنِ عُمَرَ، أَنَّهُ قَدِمَ قَارِنًا فَطَافَ بِالْبَيْتِ سَبْعًا وَسَعَى بَيْنَ الصَّفَا وَالْمَرْوَةِ ثُمَّ قَالَ هَكَذَا فَعَلَّ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - .

Eski Ahit, Yeşu 6/4 Koç boynuzundan yapılmış birer boru taşıyan yedi kâhin sandığın [Tevrat/On Emir sandığı] önünden gitsin. Yedinci gün kentin çevresini yedi kez dolanın; bu arada kâhinler borularını çalsınlar.

Kuran: *Tavaf* sözcüğü Kâbe'nin çevresinde dönmek olarak anlaşılabilir bile Kuran'da Kâbe'nin çevresini yedi kez dönme buyruğu yoktur. Dahası, sözcükte dönme anlamı yoktur; dolaşmak demektir.

Not: Yahudiler Hoşana Rabba kutsal gününde yürüyerek havranın çevresini yedi kez dolanırlar.

Katır Gibi Melez Hayvanlar Üretmenin Yasak Olması

Ebu Davut, Cihad 89'da (2565) sözde Elçi katırları ancak "bilmeyenlerin" ürettiğini söyler. Aynısı Nesai, Hayl 10'da (3580) geçer.

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ، حَدَّثَنَا اللَّيْثُ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي حَبِيبٍ، عَنْ أَبِي الْخَيْرِ،
عَنِ ابْنِ زُرَيْرٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ أَهْدَيْتُ
لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعْلَةً فَرَكَبَهَا . فَقَالَ عَلِيٌّ لَوْ حَمَلْنَا الْحَمِيرَ عَلَى
الْخَيْلِ فَكَانَتْ لَنَا مِثْلُ هَذِهِ . قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " إِنَّمَا يَفْعَلُ
ذَلِكَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ " .

Eski Ahit, Tevrat, Levililer 19/19 Farklı cinsten iki hayvanı çiftleştirme. Tarlana iki çeşit tohum ekme. Üzerine iki tür iplikle dokunmuş giysi giyme.

Kuran: Böyle bir yasak anılmaz. Aynı türün farklı iki *ırkından* canlıyı çaprazlamak, seçici yetiştiricilik veya ıslah adlarıyla binlerce yıldır uygulanmaktadır. Tavuk, ördek, köpek, sığır ve türlü at ırkları gibi pek çok evcil hayvan bu uygulamanın ürünüdür. Kuran insanların yapay seçimle oluşturdukları bu hayvanlar için şükretmeyi buyurur (43:13). İki farklı *tür* veya aynı türün içinde iki farklı *ırk* canlının çaprazlanması konusunda Kuran'da özel bir yasak bildirilmez. Bu uygulamaların iyi mi, kötü mü olduğuna sonuçları üzerinden karar verilebilir. Katır örneğinde olumlu bir sonuç elde edildiği açıktır.

Hayvanla Cinsel İlişkiye Girmenin Cezası

İbn Mace, Hudut 2661; Ebu Davut, Hudut 30 (4464): "Kim bir hayvanla cinsel ilişkiye girerse onu ve hayvanı öldürün."

اللَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " مَنْ وَقَعَ عَلَى ذَاتِ مَحْرَمٍ فَأَقْتُلُوهُ وَمَنْ وَقَعَ عَلَى
بَهِيمَةٍ فَأَقْتُلُوهُ وَأَقْتُلُوا الْبَهِيمَةَ " .

Babil Talmudu, Sanhedrin 54a: Mişna: Erkekle eşcinsel ilişkiye giren ve hayvanla cinsel ilişkiye giren kadın taşlanarak öldürülür. Hayvan da taşlanarak öldürülmelidir.

Kuran: Bu suça özel bir ceza önerilmemiştir. İnsan iyiyi ve kötüyü bilmekte ve toplumun esenliği için gerekli yasal düzeni kurabilmektedir. Kuran'da Yahudilerin gereksiz ayrıntıya dalmaları eleştirilir ve bunun nedeni olarak inkara eğilimli olmaları gösterilir (2:68-71).

Ey iman sahipleri! Size açıklandığında canınızı sıkacak şeylerle ilgili soru sormayın. Kuran indirilmekte iken onları sorarsanız size açıklanır. Allah onlardan vazgeçmiştir. Allah Gafur'dur, Halim'dir. Sizden önceki bir toplum da onları sormuştu; sonra tutup hepsini inkar ettiler. Maide 5:101-102

Yeniay /Dolunay Duası

Tirmizi, Dua 50 (3451): "Talha İbni Ubeydullah'dan rivayet edildiğine göre Peygamber hilali gördüğü zaman şöyle dua ederdi: 'Allah'ım! Bu hilali bize güvenlik ve iman, esenlik ve İslam hilali kıl. (Ey hilal!) Benim Rabbim de senin Rabbin de Allah'tır'."

طَلْحَةَ بْنِ عُبَيْدِ اللَّهِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ إِذَا رَأَى الْهِلَالَ قَالَ " اللَّهُمَّ أَهْلِلْهُ عَلَيْنَا بِالْإِيمَانِ وَالسَّلَامَةِ وَالْإِسْلَامِ رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ " . قَالَ أَبُو عَيْسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

Babil Talmudu, Sanhedrin 42b: Haham Aha ben Hanina dedi ki: "Her kim yeniay duasını zamanında okursa Şekina'nın [tanrının ışığı/yeri/ruhu/tahtı] varlığını kucaklamış olur."

Kuran: Kuran'da böyle bir "dua" örneği yoktur. "Dua" reçetelerinin hepsi gerçekdışıdır. Kuran'ın Arapça *dua* dediği eylem el açıp sözlü dilekte bulunmak değil, iş yaparak sonuçları çağırmaaktır.

Yemekten Önce ve Sonra Elleri Yıkamak

"Tevrat'ta yemekten sonra (elleri) yıkamanın yemeğin bereketinden olduğunu okudum ve Tevrat'ta okuduğum bu bilgiyi Resulullah'a aktardığımda 'Yemeğin bereketi, yemekten önce de sonra da yıkamaktır' buyurdular." Tirmizi, Etime 39 (1846); Ebu Davut, Etime 12 (3761).

بِمَا قَرَأْتُ فِي التَّوْرَةِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " بَرَكَتَةُ الطَّعَامِ الْوُضُوءُ قَبْلَهُ وَالْوُضُوءُ بَعْدَهُ " . قَالَ وَفِي الْبَابِ عَنْ أَنَسٍ وَأَبِي هُرَيْرَةَ . قَالَ

Babil Talmudu, Hullin 105b, Eruvin 21b ve demirbaş Yahudi ilmiyelerine göre yemekten önce ve sonra eller yıkanır. Tevrat'ın Çıkış 30:17-21 bölümü genelde konuyla ilişkilendirilse de burada elleri yemekten sonra yıkama buyruğu açık değildir. Bu nedenle hadiste Tevrat adıyla anılanın "sözlü Tevrat" olduğu bellidir. Hadisin Muhammed'e doğrudan doğruya Talmud'u onaylatması dikkat çekicidir.

Kuran: Kuran gereksiz konulara değinmez. Kişiye iyi davranmasını buyurur. Yetişkin kişi, iyiyi ve kötüyü ayırt edebilecektir. Yahudilerin gereksiz ayrıntıya dalmaları eleştirilir ve bunun nedeni olarak inkara eğilimli olmaları gösterilir (2:68-71).

Ey iman sahipleri! Size açıklandığında canınızı sıkacak şeylerle ilgili soru sormayın. Kuran indirilmekte iken onları sorarsanız size açıklanır. Allah onlardan vazgeçmiştir. Allah Gafur'dur,

Halim'dir. Sizden önceki bir toplum da onları sormuştu; sonra tutup hepsini inkar ettiler. Maide 5:101-102

Müslüman Olmayanların Fiziksel Anlamda Pis /Cünup Sayılmaları

“Resulullah, Mecusi köpeğinin avladığı avın etini yemeyi yasakladı.” Tirmizi, Sayd 2 (1466).

حَدَّثَنَا يُوسُفُ بْنُ عِيسَى، حَدَّثَنَا وَكَيْعٌ، حَدَّثَنَا شَرِيكٌ، عَنِ الْحَجَّاجِ، عَنِ الْقَاسِمِ
بْنِ أَبِي بَزَّةَ، عَنْ سُلَيْمَانَ الْيَشْكُرِيِّ، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ نُهِنَا عَنْ صَيْدِ،
كَلْبِ الْمَجُوسِ . قَالَ أَبُو عِيسَى هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ لَا نَعْرِفُهُ إِلَّا مِنْ هَذَا الْوَجْهِ .

“Ebu Salebe Huşeni şöyle rivayet etmiştir: Ben Peygamber’e gelerek: Ey Allah’ın Resülü! Biz kitap ehli bir kavmin arasında yaşıyor, onların kaplarından yemek yiyoruz. Bir de av yerinde bazen yayımla, bazen de eğitilmiş ve eğitilmemiş köpeğimle avlanıyorum. Bunlardan hangisi helal olur, haber ver dedim. Hz. Peygamber şöyle buyurdu: ‘Kitap ehli bir kavmin diyarında bulunduğunuzu, onların kaplarından yemek yediğinizi söyledin. Eğer başka bir kap bulursanız, onların kaplarından yemeyin. Eğer onların kabından başka bulamazsanız, onların kabını yıkadıktan sonra kullanın. Av yerinde bulunman meselesine gelince, sen yayımla ele geçirdiğin avın üzerine besmele çekerek ye! Eğitilmiş köpeğinle de her ne avlarsan onu da Allah’ın ismini an, sonra ye!’” Buhari, Sayd 4 (5478), 10 (5488), 14 (5496); Müslim, Sayd 1 (1930).

وَبِكَلْبِي الْمُعَلَّمِ، فَمَا يَصْلُحُ لِي قَالَ " أَمَّا مَا ذَكَرْتُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ فَإِنْ وَجَدْتُمْ
غَيْرَهَا فَلَا تَأْكُلُوا فِيهَا، وَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَاغْسِلُوهَا وَكُلُوا فِيهَا، وَمَا صِدَّتْ بِقَوْسِكَ
فَذَكَرْتُمْ اسْمَ اللَّهِ فُكُلْ، وَمَا صِدَّتْ بِكَلْبِكَ الْمُعَلَّمِ فَذَكَرْتُمْ اسْمَ اللَّهِ فُكُلْ، وَمَا صِدَّتْ
بِكَلْبِكَ غَيْرَ مُعَلَّمٍ فَأَدْرَكْتَ ذَكَاتَهُ فُكُلْ . "

Eski Ahit, Tevrat, Çölde Sayım 31/9-23 Midyanlı kadınlarla çocuklarını tutsak alıp bütün hayvanlarını, sürülerini, mallarını yağmaladılar. Midyanlıların yaşadığı bütün kentleri, obaları ateşe verdiler. İnsanları, hayvanları, yağmalanmış bütün malları yanlarına aldılar. Tutsaklarla yağmalanmış malları Şeria Irmağı’nın yanında, Eriha karşısında, Moav ovalarındaki ordugahta konaklayan Musa’yla Kahin Elazar’a ve İsrail topluluğuna getirdiler. ... Bundan sonra Kahin Elazar, savaştan dönen askerlere, “Rabbin Musa’ya buyurduğu yasanın kuralı şudur” dedi. “Altını, gümüşü, tuncu, demiri, kalayı, kurşunu –ateşe dayanıklı her nesneyi– ateşten geçireceksiniz; ancak bundan sonra temiz sayılacak. Ayrıca temizlenme suyuyla da arındıracaksınız. Ateşe dayanıklı olmayan nesnelere sudan geçireceksiniz.”

Babil Talmudu, Aboda Zara 75b: Mişna: (Bir Yahudi) bir kafirden mutfak gereci satın aldıysa önce suya batırarak törensel olarak yıkamalıdır...

Ayrıca **Babil Talmudu, Aboda Zara 36b** bölümünde Yahudi olmayan kadınların doğumdan başlayarak dokunulmaz (kirli anlamında) olduğu yazılıdır.

Kuran: Böyle bir bilgi, öneri veya kural yoktur. Kuran'da çoktanrıcular için kullanılan kirlilik ifadeleri fiziksel değil, ruhsal ve bilişsel anlamdadır (karşılaştırınız; 9:25, 10:100, 22:30, 33:33, 74:5). Mutfak gerecinin temizliğiyle ahlak yasası arasında doğrudan bir bağ kurulmamıştır. Kitaplıların yemekleri yenilebilir (5:5).

Kralın Ziyafet Davetlileri

Buhari, İtisam 2 (7281) ve Tirmizi, Emsal 76 (2861)'de yer alan hadiste bir ev yapan ve ziyafet duyurusu yapması için bir duyurucu görevlendiren bir adamın öyküsü anlatılır. Kimisi daveti kabul etmez, eve girmez ve yemek yemez. Evin Bahçe'yi, duyurucunun Muhammed'i simgelediği açıklanır.

Yeni Ahit, İncil, Matta 22/1-10 İsa söz alıp onlara yine benzetmelerle şöyle seslendi: "Göklerin Egemenliği, oğlu için düğün şöleni hazırlayan bir krala benzer. Kral şölene davet ettiklerini çağırarak üzere kölelerini gönderdi, ama davetliler gelmek istemedi. "Kral yine başka kölelerini gönderirken onlara dedi ki, 'Davetlilere şunu söyleyin: Bakın, ben ziyafetimi hazırladım. Sığırlarım, besili hayvanlarım kesildi. Her şey hazır, buyrun şölene!' "Ama davetliler alırmadılar. Biri tarlasına, biri ticaretine gitti. Öbürleri de kralın kölelerini yakalayıp hırpaladılar ve öldürdüler. Kral öfkeleni. Ordularını gönderip o katilleri yok etti, kentlerini ateşe verdi. "Sonra kölelerine şöyle dedi: 'Düğün şöleni hazır, ama çağırdıklarım buna layık değilmiş. Gidin yol kavşaklarına, kimi bulursanız düğüne çağırın.' Böylece köleler yollara döküldü, iyi kötü kimi buldularsa, hepsini topladılar. Düğün yeri konuklarla doldu.

Göz Zinası

"Allah Ademoğluna zinadan payını vermiştir. Gözün zinası bakıştır, dilin zinası sözdür, benlik ister. Bacak arası da bunu doğrular veya yalanlar." Buhari, İstizan 12 (6243), Kader 9(6612); Müslim, Kader 5 (2657).

إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ عَلَى ابْنِ آدَمَ حَظَّهُ مِنَ الزَّيْنَاءِ، أَدْرَكَ ذَلِكَ لَا مَحَالَةَ،
فَزَيْنَا الْعَيْنِ النَّظْرُ، وَزَيْنَا اللِّسَانِ الْمَنْطِقُ، وَالنَّفْسُ تَمَنَّى وَتَشْتَهِي،

Yeni Ahit, İncil, Matta 5/27-28 "Zina etmeyeceksin" dediğini duydunuz. Ama ben size diyorum ki, bir kadına şehvetle bakan her adam, yüreğinde o kadınla zina etmiş olur.

Kuran: Zinaya yaklaşmak yasaklanmıştır (17:32). Bu durumda istekli bakış, zinaya giden bir adım olabileceği için zinaya yaklaşmak olarak değerlendirilebilir gibi görünüyor. Ancak Kuran, yaklaşımı zinanın kendisi saymamıştır. Kuran'ın dediğini ve demediğini ayıran ve ona sadık kalan biri anlatmak istediğini ancak "istekli bakış zinaya yaklaşımdır" biçiminde ifade ederdi.

Farklı İşe Eşit Ücret

Buhari, İcare 8-9 (2268-2269), Enbiya 50 (3459); Tirmizi, Emsal 82 (2871) de yer alan hadiste Yahudiler sabahtan öğleye kadar bir kırat ücretle çalışan işçilere benzetilirler. Hristiyanlar yine bir kırat ücretle öğleden ikindiye dek çalışırlar. Mal sahibi Müslüman işçileri iki kırata ikindiden günbatımına dek çalıştırır. Yahudiler ve Hristiyanlar buna haksızlık olduğu gerekçesiyle itiraz ederler. Hadisin tanrısı onlara verdiği sözü yerine getirdiğini söyler, vaadinden bir şey eksiltip eksiltmediğini sorar. “Hayır” yanıtı verirler. Hadisin tanrısı rahmetini dilediğine vereceğini söyler. Bu öyküdeki adaletsizlik İncil’deki adaletsizliğin hemen hemen aynısıdır:

Yeni Ahit, İncil, Matta 20/1-16 “Göklerin Egemenliği, sabah erkenden bağında çalışacak işçi aramaya çıkan toprak sahibine benzer. Adam, işçilerle günlüğü bir dinara anlaşıp onları bağına gönderdi. Saat dokuza doğru tekrar dışarı çıktı, çarşı meydanında boş duran başka adamlar gördü. Onlara, ‘Siz de bağa gidip çalışın. Hakkınız neyse, veririm’ dedi, onlar da bağa gittiler. Öğleyin ve saat üçe doğru yine çıkıp aynı şeyi yaptı. Saat beşe doğru çıkınca, orada duran başka işçiler gördü. Onlara, ‘Neden bütün gün burada boş duruyorsunuz?’ diye sordu. ‘Kimse bize iş vermedi ki’ dediler. “Onlara, ‘Siz de bağa gidin, çalışın’ dedi. Akşam olunca, bağın sahibi kâhyasına, ‘İşçileri çağır’ dedi. ‘Sonuncudan başlayarak ilkinde kadar, hepsine ücretlerini ver.’ Saat beşe doğru işe başlayanlar gelip kâhyadan birer dinar aldılar. İlk başlayanlar gelince daha çok alacaklarını sandılar, ama onlara da birer dinar verildi. Paralarını alınca bağ sahibine söylenmeye başladılar: ‘En son çalışanlar yalnız bir saat çalıştı’ dediler. ‘Ama onları günün yükünü ve sıcakını çeken bizlerle bir tuttun!’ Bağ sahibi onlardan birine şöyle karşılık verdi: ‘Arkadaş, sana haksızlık etmiyorum ki! Seninle bir dinara anlaşmadık mı? Hakkını al, git! Sana verdiğimi sonuncuya da vermek istiyorum. Kendi paramla istediğimi yapmaya hakkım yok mu? Yoksa cömertliğimi kıskanıyor musun?’ İşte böylece sonuncular birinci, birinciler de sonuncu olacak.”

Kuran: Allah’ın adaleti kusursuzdur. Allah Kuran bağlılarına salt sonradan geldikleri için kayırmacılık yapıyor değildir. Öncekilerin sınavlarının zorlaşmış olmasının nedeni onların kendi yaptıkları hatalardır (42:30). Sözelimi Kuranda böyle bir yasak yokken Yahudilere hayvanların yağlarının yasaklanması, onların kendi suçları nedeniyledir. Tevrat’ı bozmuşlar, haram olmayan yiyecekleri kendi kendilerine haram etmişlerdir (5:13-15, 3:93, 6:146, 2:67-71; ayrıca Yiyecek Haramları başlığına bkz.). Kuran bağlılarının öncekilere benzememeleri için uyarılmaları, onlara haksız bir kayırma yapılmadığını gösterir (2:214,286, 53:39). Kuran’ın metninin korunacağı güvencesi verilmesi Müslümanların sorumluluğunu azaltmıyor.

“Açtım, beni doyurmadınız.”

Allah diriliş gününde şöyle diyecek: ‘Ey Ademoğlu, hastaydım ama beni ziyaret etmedin.’ Diyecek ki: ‘Rabbim, sen halkların efendisiyken seni nasıl ziyaret edecektim?’ Diyecek ki: ‘Filanca kulumun hasta olduğunu biliyordun ve ziyaret etmedin ve ziyaret etseydin beni onunla bulacağını bilmiyor muydun? Ey Ademoğlu, senden yiyecek istedim ama vermedin.’ Diyecek ki: ‘Rabbim, sen halkların efendisiyken seni nasıl doyurabilirdim?’ Diyecek ki: ‘Filanca kulum senden yiyecek istedi ve sen onu doyurmadın ve doyursaydın beni onunla bulacağını bilmiyor muydun? Ey ademoğlu, su istedim ama beni kandırmadın.’ Diyecek ki: ‘Rabbim, sen

halkların efendisiyken sana nasıl verebilirdim?’ diyecek ki: ‘Filanca kulum senden su istedi ama onu kandırmadın. Kandırıydın beni onunla bulacaktın.’ Müslim, Bir 13 (2569).

عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَا ابْنَ آدَمَ مَرِضْتُ فَلَمْ تُعْذِنِي . قَالَ يَا رَبِّ كَيْفَ
أَعُوذُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ . قَالَ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فَلَانًا مَرِضَ فَلَمْ تُعْذِهِ أَمَا
عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ يَا ابْنَ آدَمَ اسْتَطَعَمْتُكَ فَلَمْ تُطْعِمْنِي . قَالَ يَا
رَبِّ وَكَيْفَ أَطْعِمُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ . قَالَ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّهُ اسْتَطَعَمَكَ عَبْدِي
فُلَانٌ فَلَمْ تُطْعِمَهُ أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ أَطْعَمْتَهُ لَوَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي يَا ابْنَ آدَمَ
اسْتَسْقَيْتُكَ فَلَمْ تَسْقِنِي . قَالَ يَا رَبِّ كَيْفَ أُسْقِيكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ قَالَ
اسْتَسْقَاكَ عَبْدِي فَلَانٌ فَلَمْ تَسْقِهِ أَمَا إِنَّكَ لَوْ سَقَيْتَهُ وَجَدْتَ ذَلِكَ عِنْدِي .

Yeni Ahit, İncil, Matta 25/34-45 “O zaman Kral, sağındaki kişilere, ‘Sizler, Babam’ın kutsadıkları, gelin!’ diyecek. ‘Dünya kurulduğundan beri sizin için hazırlanmış olan egemenliği miras alın! Çünkü acıkmıştım, bana yiyecek verdiniz; susamıştım, bana içecek verdiniz; yabancıydım, beni içeri aldınız. Çıplaktım, beni giydirdiniz; hastaydım, benimle ilgilendiniz; zindandaydım, yanıma geldiniz.’ O vakit doğru kişiler O’na şu karşılığı verecek: ‘Ya Rab, seni ne zaman aç görüp doyurduk, susuz görüp su verdik? Ne zaman seni yabancı görüp içeri aldık, ya da çıplak görüp giydirdik? Seni ne zaman hasta ya da zindanda görüp yanıma geldik?’ Kral da onları şöyle yanıtlayacak: ‘Size doğrusunu söyleyeyim, bu en basit kardeşlerimden biri için yaptığınızı, benim için yapmış oldunuz.’ Sonra solundakilere şöyle diyecek: ‘Ey lanetliler, çekilin önümden! İblis’le melekleri için hazırlanmış sönmez ateşe gidin! Çünkü acıkmıştım, bana yiyecek vermediniz; susamıştım, bana içecek vermediniz; yabancıydım, beni içeri almadınız; çıplaktım, beni giydirmediniz; hastaydım, zindandaydım, benimle ilgilenmediniz.’ O vakit onlar da şöyle karşılık verecekler: ‘Ya Rab, seni ne zaman aç, susuz, yabancı, çıplak, hasta ya da zindanda gördük de yardım etmedik?’ Kral da onlara şu yanıtı verecek: ‘Size doğrusunu söyleyeyim, mademki bu en basit kardeşlerimden biri için bunu yapmadınız, benim için de yapmamış oldunuz.’”

“Günde yetmiş kez bağışla.”

“Adamın biri Resul’e geldi ve ‘Ey Allah’ın Resülü, bir köle günde kaç kez bağışlanmalıdır?’ diye sordu. [...] ‘Her gün yetmiş kez’ dedi.” Tirmizi, Bir 31 (1949); Ebu Davut, Adab 134 (5164).

اللَّهُ كَمْ أَغْفُو عَنِ الْخَادِمِ فَقَالَ " كُلَّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً "

Yeni Ahit, İncil, Matta 18/21-22 ...Petrus İsa’ya gelip, “Ya Rab” dedi, “Kardeşim bana karşı kaç kez günah işlerse onu bağışlamalıyım? Yedi kez mi?” İsa, “Yedi kez değil” dedi. “Yetmiş kere yedi kez derim sana.”

“Sol el sağ elin verdiğini bilmesin.”

“Sadakayı öyle gizli verin ki sol el sağ elin verdiğini bilmesin.” Buhari, Ezan 36 (660), Zekat 16 (1423), Hudud 19 (6806); Müslim, Zekat 30 (1031); Tirmizi, Zühd 53 (2391); Nesai, Adab 2 (5380).

إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ. وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ أَخْفَى حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالُهُ مَا تُنْفِقُ
يَمِينُهُ، وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ."

Yeni Ahit, İncil, Matta 6/3 Siz sadaka verirken, sol eliniz sağ elinizin ne yaptığını bilmesin.

Kuran: Yardımlar gizli ve açık yapılır (2:274).

“Rahmetim gazabıma ağır basmıştır.”

Bu “kutsi hadis”, yani Allah’ın söylediği öne sürülen söz Buhari, Tevhid 15 (7404), 22 (7422), 28 (7453), 55 (7553), Bedül Halk 1 (3194); Müslim, Tevbe 4 (2751); Tirmizi, Davet 99 (3543); İbn Mace, Zühd 35 (4295)’de bulunabilir.

“Rahmetim gazabıma baskın gelsin, rahmetim öbür niteliklerime [?] ağır bassın...” olarak benzeri **Babil Talmudu, Berakot 7a**’da bulunabilir. **Aboda Zara 3b** bölümünde ise kötülüğün sardığı dünya yok olmasın diye Yehova’nın “yargılama koltuğundan kalkıp bağışlama koltuğuna oturduğu” yazar. Yahudiliğin temel tefsiri olan Midraş’ın Bereşit Rabba 8/4 bölümünde Yehova’nın insanı yaratırken kötülere cezalandırmakla iyileri esirgemek arasında bir seçim yaptığı, melekleri ikna edebilmek için Adem’den kötü insanların da türeyeceği bilgisini onlardan gizlediği yazılıdır.³⁵ Bunlar Kitabımukaddes’in kusurlu tanrı betimlemesini destekleyen yanlış yorumlardır.

Kuran: Allah’ın bağışlayıcılığı her şeyi kuşatmıştır (7:156). Ancak Kuran, bu durumun onun gazabıyla çeliştiği veya ona ağır bastığı gibi bir izlenim vermez. Kuran’ın bu ikisinden birbirini tartan, birbirine rakip iki davranışmış gibi söz etmemesi bir üslup seçimi değildir. Çünkü Allah’ın gazabı yalnızca onun rahmetini istemeyenlere, onun nimetini engelleyenlere, onun iyi kullarına haksızlık edenleredir (50:25, 68:12, 2:27, 47:22, 85:4-7, 75:14, 42:30, 21:105...). Demek ki onun öfkesi onun bağışlayıcılığıyla çelişen bir şey değil, onun gereğidir. Kötülere cezalandırmakla iyileri ödüllendirmek birbirine ağır basan değil birbirini gerektiren sonuçlardır. Nitekim Allah’ın *El Rahman, El Rahim, El Gafur* gibi adları varken *El Gazib* benzeri bir adı yoktur.

“Kuşlar gibi olun.”

“Allah’a değerince güvenseydiniz sizi kuşları geçindirdiği gibi geçindirirdi. Aç kalkerlar ve doymuş olarak dönerler.” İbn Mace, Zühd 14 (4164).

İnsanların onca canlı varken kuşlara benzetilmesi rastlantı olamaz:

³⁵ https://www.sefaria.org/Bereshit_Rabbah.8.4?lang=bi

Yeni Ahit, İncil, Matta6/26 “Gökte uçan kuşlara bakın! Ne eker, ne biçer, ne de ambarlarda yiyecek biriktirirler. Göksel Babanız yine de onları doyurur. Siz onlardan çok daha değerli değil misiniz?

“Kıyamet günü de olsa elinizdeki fidanı dikiin.”

“Hurma fidanı dikerken Deccal’in /Son Saat’in geldiğini duysanız bırakmayın.” Adab El Müfred (İmam Buhari), 479, 480.

حَدَّثَنَا أَبُو الْوَلِيدِ، قَالَ : حَدَّثَنَا حَمَّادُ بْنُ سَلَمَةَ، عَنْ هِشَامِ بْنِ زَيْدِ بْنِ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : إِنْ قَامَتِ السَّاعَةُ وَفِي يَدِ أَحَدِكُمْ فَيْسِيلَةٌ، فَإِنْ اسْتَطَاعَ أَنْ لَا تَقُومَ حَتَّى يَغْرِسَهَا فَلْيَغْرِسَهَا.

“Elinizde bir fidan varsa ve biri sizi ‘Mesih geldi, koşun!’ diye çağırırsa bile önce fidanı dikmeyi bitirin, ondan sonra Mesih’i karşılamaya gidin.” Yohanan ben Zakai (I. yy Yahudi hahamı)³⁶

***

³⁶ http://www.infogalactic.com/info/Johanan_ben_Zakai

Hadis Kitaplarındaki Muhammed Yahudilerden Ders Alır, Onay Bekler, Onların Çömezi Durumundadır.

“Resulullah Medine’ye gelince, Yahudileri Aşura günü oruç tutar gördü. Onlara: ‘Bu da ne?’ diye sordu. ‘Bu, salih bir gündür. Allah, o günde Beni İsrail’i düşmanlarından kurtardı. Hz. Musa o gün oruç tuttu.’ dediler. Resulullah: ‘Ben Musa’ya sizden daha layığım’ buyurup o gün oruç tuttu ve Müslümanlara da tutmalarını emretti.” Buhari, Savm 69, Enbiya 22, Fedailul Ashab 52, Tefsir, Yunus 1, Taha 1; Müslim, Siyam 127 (1130); Ebu Davut, Savm 831 (2444).

Bu iftiranın devamı niteliğinde olan bir başka iftiraya göre Muhammed’e Aşura (onuncu gün) orucunun tıpkısının Kitaplılarda olduğu hatırlatıldığında “biz de bundan sonra dokuzuncu günde oruç tutarız” demiştir (Ebu Davut, Savm 832/2445). Bunun gibi iftiralarla tam bir omurgasız politikacı gibi davranan, takiyeciliğiyle önce Yahudilere şirin görünmeye çalışan, güçlenince de onlara kafa tutan bir ikiyüzlü resmi çizilmiştir.

*

“Resulullah, ‘Kıyamet günü yer tandırda pişirilen bir ekmek/bazlama gibi olacak. Cebbar olan Allah, onu, sizden birisinin yolculukta ekmek/bazlamasını tandır gibi bir yerde koyup pişirirken evirip çevirdiği gibi cennet halkı için bir konuk yemeği olmak üzere eliyle evirip çevirir’ buyurdu. Ebu Said el Hudri der ki: Derken Yahudilerden birisi gelip: ‘Ey Ebul Kasım! Rahman olan Allah sana bereket versin! Kıyamet gününde cennetliklerin ağırlandığı şeyi sana haber vereyim mi?’ dedi. Resulullah, ‘Evet!’ buyurdu. Yahudi, Resulullah’ın buyurduğu gibi, ‘Yer bir ekmek/bazlama gibi olacak’ dedi. Bunun üzerine Resulullah bize baktı, sonra da güldü, öyle ki azı dişleri göründü...” Buhari, Rikak 44.

*

“Ayşe’ye bir Yahudi kadın ‘Allah seni kabir azabından korusun’ dedi. Ayşe Allah’ın elçisine bunu sordu. O da ‘Evet, kabir azabı (var)’ dedi. Ayşe ‘Ondan sonra her *salât*ında kabir azabından korunmak için dua etti’ dedi.” Buhari, Cenaiz 86 (1372); Müslim, Mesacit 24 (584).

*

“Resulullah (vahiy yoluyla) emredilmediği konularda Kitaplılara uygun davranmaktan hoşlanırdı.” Buhari, Menakıb 23, Libas 70; Müslim, Fedail 90.

*

“İsrailoğulları’ndan aktarma yapmanızda (hadis söylemenizde) sakınca yoktur...” Buhari, Enbiya 128 (3461); Riyazüs Salihin, İlim 5.

ÇOĞUNLUĞUN ALGISI

Geleneksel Yahudi Kaynakları	Geleneksel Hristiyan Kaynakları	Geleneksel İslam Kaynakları
Eski Ahit 	Eski Ahit 	Kuran
Talmud 	Yeni Ahit 	Sünnet

GERÇEK DURUM

Geleneksel Yahudi Kaynakları	Geleneksel Hristiyan Kaynakları	Geleneksel İslam Kaynakları
Eski Ahit 	Eski Ahit 	Kuran
Talmud 	Yeni Ahit 	Sünnet